

๐
๕๙๕.๙๑๘/๓
๓๒๖๖

การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำ
จากเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร

๓๒ ก.ค. ๒๕๕๓

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

เมษายน ๒๕๕๓

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำ
จากเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา

เมษายน 2553

พรรณราย งามดี. (2553). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร. สารนิพนธ์ กศม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์: ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรรยา ชาติกานนท์.

การวิจัยในครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร จำนวน 36 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling) จำนวน 1 ห้องเรียน ใช้เวลาในการทดลอง จำนวน 18 คาบ คาบละ 50 นาที

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลได้แก่ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การทดสอบค่าสถิติ t-test Dependent

ผลการศึกษาพบว่า

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร มีประสิทธิภาพ 88.29/87.50

2. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องชนิดของคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง หลังการทดลองสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05

THE DEVELOPMENT OF SELF-STUDY LEARNING PACKAGES ON THAI WORDS
ANALYSIS THROUGH COUNTRY SONGS FOR MATHAYOMSUKSA I
STUDENTS , WATBORVANNEWET SCHOOL, BANGKOK

Presented in Partia Fulfillment of the Requirments for the
Master of Education Degree in Secondary Education
at Srinakharinwirot University

Apirl 2010

Phannarai Ngamdee. (2010). *The Development of Self – study Learning Packages on Thai Words Analysis Through Country Songs for Mathayomsuksa I Students, Wat Borvannewet School, Bangkok*: Master 's Project, M.Ed. (Secondary Education). Bangkok: Graduate School, Srinakhrinwirot University. Project Advisor: Assist.Prof. Kachornsri Jatikananda

The purposes of this research were to develop self – study learning packages on Thai words analysis through country songs for mathayomsuksa I students, Wat Borvannewet school, Bangkok.

The sample were 36 mathayomsuksa I students in the second semester of the 2009 academic year, Wat Borvannewet school, Bangkok. They were selected by cluster random sampling for one class and were taught through self – study learning packages on Thai words analysis through country songs for mathayomsuksa I students, Wat Borvannewet school, Bangkok for eighteen 50 periods minute.

The instrument used in this study included self – study learning packages on Thai words analysis through country songs and the achievement tests. The data were statistically analyzed by t – test Dependent.

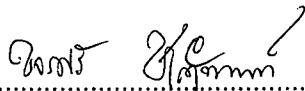
The study revealed that:

1. The efficiency of self – study learning packages on Thai words analysis through country songs for mathayomsuksa I students, Wat Borvannewet school, Bangkok was 88.29 / 87.50

2. The students' achievement through self – study learning packages on Thai words analysis through country songs was significantly increased after the experiment at .05 level

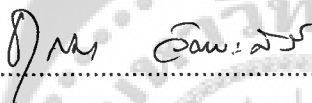
อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร และคณะกรรมการสอบ
ได้พิจารณาสารนิพนธ์เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจาก
เพลงลูกทุ่งสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร ของ พรรณราย
งามดี ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์

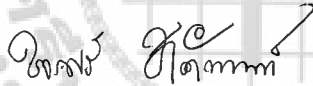
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยศรีชาติกานนท์)

ประธานคณะกรรมการบริหารหลักสูตร

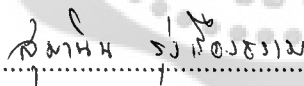
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุติมา วัฒนศิริ)

คณะกรรมการสอบ

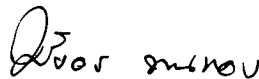
ประธาน

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ชัยศรีชาติกานนท์)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

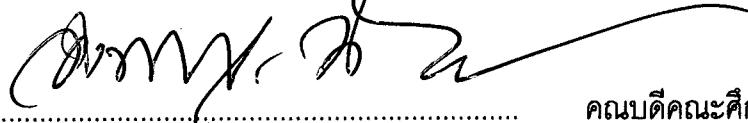
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุมานิน รุ่งเรืองธรรม)

กรรมการสอบสารนิพนธ์

(รองศาสตราจารย์ ดร. บังอร พานทอง)

อนุมัติให้รับสารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการมัธยมศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

คณบดีคณะศึกษาศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร.องอาจ นัยพัฒน์)

วันที่ ๒๒ เดือน เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศคุณูปการ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาอย่างยิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สุमानิน รุ่งเรืองธรรม รองศาสตราจารย์ ดร.บังอร พานทอง รองศาสตราจารย์ ดร.อัฉรา สุขารมณ และ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขจรศรี ชาทิกานนท์ ซึ่งได้สละเวลาให้คำปรึกษาตลอดจนช่วยแนะนำ ช้อบภพร้องต่างๆ เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข ผู้วิจัยขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่ง

ขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุमानิน รุ่งเรืองธรรม ผู้อำนวยการสมยศ มีศิลป์ ผู้อำนวยการโรงเรียนลาดบัวหลวง (นิมนवलอุทิศ) อาจารย์อนุสรณ์ กระระดา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนวัดบวรนิเวศ ที่กรุณาให้ความช่วยเหลือในการเป็นผู้เชี่ยวชาญประเมิน คุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและให้คำแนะนำเป็นอย่างดี

ขอขอบคุณท่านผู้อำนวยการโรงเรียนวัดบวรนิเวศ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ที่ให้การสนับสนุนและช่วยอำนวยความสะดวกในการทำวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบใจนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 1 ทุกคนที่ให้ความร่วมมือในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัย และเป็น ตัวอย่างในการทดลอง การวิจัยครั้งนี้จึงสำเร็จลงได้ด้วยดี

ขอบคุณ คณาจารย์ทุกท่านที่ได้มอบโอกาสในการเข้ารับการศึกษาค้นคว้า รวมทั้งประสาทวิชา และถ่ายทอดประสบการณ์ให้กับผู้วิจัยในขณะที่ทำการศึกษาค้นคว้าในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ขอขอบพระคุณ ท่านเจ้าของเอกสารและงานวิจัยทุกท่าน ที่ผู้ศึกษาค้นคว้าได้นำมาอ้างอิงในการทำสารนิพนธ์ ตลอดจนเพื่อนนิสิตปริญญาโทสาขาวิชาการมัธยมศึกษา กลุ่มการสอนภาษาไทย ทุกท่าน ผู้อำนวยการและคณะครูโรงเรียนวัดลาดประทุมคงคาราม ที่ให้ความช่วยเหลือ พร้อมทั้ง คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า และคอยเป็นกำลังใจเสมอมาจนทำให้การศึกษาค้นคว้า สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ท้ายที่สุดนี้ขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อวิโรจน์ – คุณแม่จินดา งามดี ที่ให้ทั้งชีวิต ความรัก ความห่วงใย การสนับสนุนและให้กำลังใจที่ดีเสมอมา ทำให้ผู้วิจัยมีจิตใจที่มั่นคง มานะ บากบั่น เข้มแข็ง อดทน และมีกำลังใจในการเผชิญอุปสรรคต่างๆ รวมทั้งเพื่อนๆ ความดี และคุณค่าที่เกิดจาก งานวิจัยนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแก่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

พรรณราย งามดี

สารบัญ

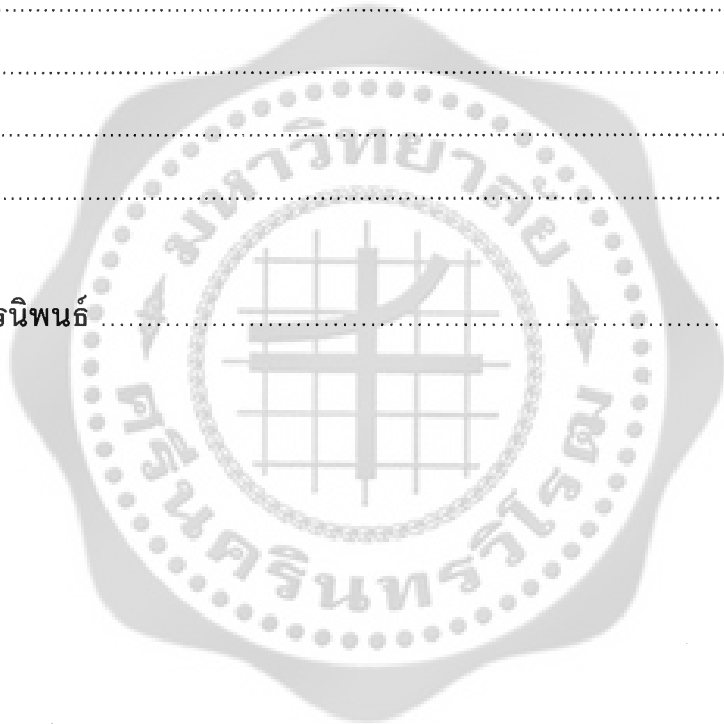
บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง	1
ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
ความสำคัญของการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย	3
นิยามศัพท์เฉพาะ	4
กรอบแนวคิดการวิจัย	6
สมมติฐานของการวิจัย	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	7
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	8
ความหมายของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	8
องค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	9
ขั้นตอนในการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	15
ลักษณะของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	18
ประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	19
การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง.....	21
งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ.....	22
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชนิดของคำ.....	24
ชนิดของคำในภาษาไทย.....	24
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่ง	33
ความหมายของเพลงลูกทุ่ง	33
ลักษณะของเพลงลูกทุ่ง	33
เอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	34
ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	34
ประเภทของแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
กระบวนการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	37
ประโยชน์ของแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	40
งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	40
3 วิธีดำเนินการวิจัย	42
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	42
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า	42
การหาคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง	45
การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	49
การหาคุณภาพของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	49
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การจัดกระทำข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	52
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	57
การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	57
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	58
5 สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ	60
ความมุ่งหมายของการวิจัย	60
สมมติฐานของการวิจัย	60
ขอบเขตของการวิจัย	60
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย	61
วิธีดำเนินการวิจัย	61
สรุปผลการวิจัย	64

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
การอภิปรายผล	64
ข้อเสนอแนะ	66
บรรณานุกรม	67
ภาคผนวก	75
ภาคผนวก ก.	76
ภาคผนวก ข.	78
ภาคผนวก ค.	94
ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์	101

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงแบบแผนการทดลอง Randomized One Group Pretest – Posttest Design.....	51
2 การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน วัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80.....	58
3 แสดงการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วย ตนเองเรื่องการวิเคราะห์ ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง ก่อนและหลังการเรียนรู้โดยใช้ แบบฝึกทักษะเรื่องการอ่านจับใจความสำคัญจากชนิดของคำ.....	59

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1 กรอบแนวคิดการวิจัย

6

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ภาษาเป็นเครื่องมือที่มนุษย์ใช้ในการติดต่อสื่อสารเพื่อแสดงถึงความรู้สึกนึกคิด ความเข้าใจ ความต้องการของแต่ละบุคคล การใช้ภาษาเดียวกันเป็นเครื่องผูกพันก่อให้เกิดความสามัคคีเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันเป็นสิ่งที่มีความหมายอย่างยิ่งสำหรับความเป็นชาติ ภาษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่มนุษยชาติ ต้องตระหนักและให้ความสำคัญในการศึกษาภาษาอย่างมาก เพื่อให้เป็นผู้นำภาษาไปใช้ได้ถูกต้อง

คนไทยใช้ภาษาไทยแสดงเอกลักษณ์ของความเป็นชาติไทย เป็นมรดกทางปัญญาที่แสดงถึงความเป็นมานานกว่า 700 ปี ทั้งในรูปแบบของเรื่องเล่า (มุขปาฐะ) เรื่องที่ถ่ายทอดเป็นวรรณคดี วรรณกรรมต่าง ๆ ตลอดจนจดตำราที่เป็นหนังสือเรียนเล่มแรกของไทยคือ จินดามณี นอกจากนี้คนไทยยังต้องศึกษาระบบแบบแผนของภาษา เพื่อให้ใช้ภาษาสื่อสารได้อย่างถูกต้อง จากความสำคัญดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงกำหนดให้วิชาภาษาไทยเป็นวิชาพื้นฐานในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 และมุ่งส่งเสริมทักษะให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และใช้ภาษาไทยที่เป็นเครื่องมือพัฒนาทักษะการเรียนรู้และส่งเสริมคุณลักษณะอันแสดงถึงคุณภาพของการใช้ภาษาไทย โดยเฉพาะสาระหลักการใช้ภาษา มุ่งให้นักเรียนเข้าใจธรรมชาติของภาษา เรียนรู้กฎเกณฑ์ระบบแบบแผนของภาษาและใช้ภาษาแสวงหาความรู้ได้ถูกต้อง เหมาะแก่กาลเทศะและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและเรียนรู้ภาษาไทยได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามความต้องการ หลักการใช้ภาษาเป็นเรื่องของโครงสร้างทางภาษาอันเป็นเรื่องของเสียงในภาษา การเรียงร้อยถ้อยคำในประโยค ดังนั้นนักเรียนควรรู้จักเรื่องคำและหน้าที่ของคำในภาษาไทยทั้ง 7 ชนิด คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน คำอุทาน โดยคำในแต่ละชนิดมีหน้าที่และลักษณะการใช้ที่มีความแตกต่างกันออกไปตามหน้าที่ของคำในประโยค การใช้คำให้ถูกต้องในการสื่อสารมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องฝึกฝน เพื่อให้เกิดทักษะความชำนาญและนำไปใช้ได้ถูกต้อง

จากการศึกษางานวิจัยและสภาพปัญหาพบว่าหลักการใช้ภาษา เป็นเรื่องที่คุณเรียนขาดความเข้าใจอย่างถ่องแท้ เข้าใจไม่ลึกซึ้ง เนื่องมาจากเนื้อหาที่มีจำนวนมากทำให้ผู้เรียนเบื่อหน่ายในการเรียน และใส่ใจในการศึกษาค้นคว้าหลักภาษาน้อยลง ผู้เรียนไม่เห็นความสำคัญของการเรียนหลักภาษาไทย นอกจากนี้วิธีการสอนของครูยังเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งผลต่อความเข้าใจของผู้เรียน ผู้เรียนไม่สามารถสร้างองค์ความรู้จากการสอนของครูได้ จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลักภาษาอยู่ระดับที่ควรปรับปรุง

ปัจจุบันนวัตกรรมทางการศึกษามีมากมาย นวัตกรรมเหล่านี้มีส่วนช่วยให้การศึกษาและการจัดการเรียนการสอนน่าสนใจ เนื้อหารายวิชาที่สามารถดึงดูดและแทรกกิจกรรมเป็นช่วงๆ ได้ ทั้งยังสามารถใช้นวัตกรรมต่าง ๆ เหล่านี้เป็นสื่อที่ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้ ด้านเนื้อหาและกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ดีนั้น มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการวางแผนในการจัดกิจกรรมให้มีความสอดคล้องกับเนื้อหาและรูปแบบที่น่าสนใจ การเปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถแสวงหาความรู้ด้วยตนเองในสิ่งที่ตนเองสนใจ และเป็นไปตามศักยภาพของผู้เรียนที่มีความแตกต่างกัน เพราะเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ตอบสนองความแตกต่างระหว่างบุคคล นักเรียนจะต้องลงมือทำกิจกรรมตามความสามารถของตนเอง ตามคำชี้แจงที่ได้กำหนดไว้ การสร้างองค์ความรู้ที่ย่อมต้องมาจากตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ ชุดการเรียนด้วยตนเองเป็นระบบการผลิตและนำสื่อการเรียนต่างๆ ที่สัมพันธ์กับเนื้อหา มาส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้สื่อฝึกทักษะกระบวนการคิดอย่างมีระบบ มีเหตุผล ในชุดการเรียนที่ผู้เรียนต้องศึกษาและฝึกกิจกรรมด้วยตนเอง ครูเป็นผู้ชี้แนะและส่งเสริมการเรียนรู้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ให้เกิดขึ้นจนนำไปสู่การนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ชุดการเรียนด้วยตนเองยังสามารถนำไปใช้ในการเรียนซ่อมเสริมด้วยตนเอง นอกจากนี้เพื่อพัฒนาความรับผิดชอบคุณธรรม จริยธรรมของผู้เรียน ฉะนั้นชุดการเรียนด้วยตนเองจึงเป็นรูปแบบการเรียนที่ตอบสนองผู้เรียนที่มีความแตกต่างกันได้เป็นอย่างดี

เพลงเป็นสื่ออย่างหนึ่งที่สามารถเข้าถึงผู้เรียนได้ด้วยจังหวะ ท่วงทำนองและการประพันธ์ โดยธรรมชาติแล้ว ผู้เรียนวัยรุ่นส่วนใหญ่ให้ความสนใจในเรื่องของดนตรี ซึ่งมีความไพเราะในเนื้อหา จังหวะ ที่สนุกสนานทำให้ผู้เรียนสนใจ เกิดทักษะการเรียนรู้ได้ง่าย ซึ่งบทเพลงประกอบการสอนที่ดีจะช่วยให้ผู้เรียนผ่อนคลายอารมณ์ ทำให้เข้าใจบทเรียนและเนื้อหาได้เร็ว เมื่อใช้เพลงเป็นสื่อกลางในการเรียนการสอน ในเนื้อเพลงนั้นจะมีคำชนิดต่างๆ ภาษาที่ใช้ในเนื้อเพลงจึงมีส่วนสำคัญในการพัฒนาการเรียนรู้ได้ การใช้เพลงประกอบการสอนจึงเป็นสื่อการสอนที่เสียค่าใช้จ่ายน้อยที่สุด เพียงแค่เขียนบทเพลงลงบนกระดาน และหัดให้นักเรียนร้องก็จะช่วยให้บรรยากาศในการเรียนมีชีวิตชีวาน่าเรียน สดชื่น แจ่มใสมากยิ่งขึ้น (ดวงเดือน แสงชัย. 2533: 48) ดังนั้นถ้านำเพลงมาประยุกต์เข้ากับการเรียนการสอนวิชาต่างๆ จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจใฝ่เรียน หรือเกิดการเรียนรู้ด้วยความสนุกสนาน ตลอดจนสามารถจดจำเนื้อหาที่ยากได้เป็นอย่างดี

ด้วยเหตุผลดังกล่าวผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะพัฒนาชุดฝึกการวิเคราะห์ชนิดของคำจากใช้เพลงลูกทุ่ง เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้เรื่องชนิดของคำ ให้เกิดความชำนาญในการใช้ภาษาตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

ความมุ่งหมายของงานวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อหาประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง ที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
3. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนและหลังการใช้ชุดด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ความสำคัญของงานวิจัย

1. ทำให้ได้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองรายวิชาภาษาไทย เรื่องการคิดวิเคราะห์ ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่งที่ผ่านเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
2. เพื่อเป็นแนวทางให้ครูภาษาไทยนำไปใช้ในการเรียนการสอน
3. เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ขอบเขตของงานวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 7 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 235 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียน 36 คน โดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

2. ระยะเวลาในการทดลอง

ผู้วิจัยใช้เวลาทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 18 คาบ คาบละ 50 นาที โดยใช้เวลาสอน 6 สัปดาห์

3. เนื้อหาที่ใช้ในการทดลอง

การศึกษาในครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เนื้อหาในแบบเรียนวิชาภาษาไทย ชุดวิวิธภาษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 เรื่องชนิดของคำ ในภาษาไทย ซึ่งประกอบด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 7 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 ใ้ว่าบทเพลงนี้มีค่านาม
- ชุดที่ 2 สรรพนามเด่นชัดในเพลง
- ชุดที่ 3 คำกริยาพาใจให้บรรเลง
- ชุดที่ 4 ครั้นเครื่องนี้กร้องต้องอุทาน
- ชุดที่ 5 บุปผทช่างไพเราะเสนาะหู
- ชุดที่ 6 วิเศษณ์ศรีไพเราะเสนาะนาน
- ชุดที่ 7 สันฐานตามไพเราะเสนาะใจ

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำ จากเพลงลูกทุ่ง

ตัวแปรตาม คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่องชนิดของคำ

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง** หมายถึง สื่อการเรียนรู้สำเร็จรูปที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ตามขั้นตอน กิจกรรมที่ระบุไว้ในชุดการเรียนรู้ เป็นการศึกษารายบุคคลที่ผู้เรียนกระทำกิจกรรมต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง ผู้เรียนจะเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองประกอบด้วย คำชี้แจง เนื้อหา กิจกรรมเสริมทักษะพร้อมเฉลย แบบฝึกพร้อมเฉลย แบบทดสอบพร้อมเฉลย โดยการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองต้องอาศัยหลักจิตวิทยาการเรียนรู้และหลักการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ดี เช่น การฝึกจากง่ายไปหายาก เหมาะสมกับวัย ไร้ความสนใจ เป็นต้น เพื่อเป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อศึกษาจนจบเนื้อหาในแต่ละตอนตามลำดับแล้ว จึงทำการประเมินผลซึ่งสามารถรับทราบข้อมูลย้อนกลับทันทีจากแบบเฉลยที่กำหนดไว้

2. **เพลงลูกทุ่ง** หมายถึง การนำเอาคำประพันธ์ทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง มาเรียบเรียงเป็นเพลงที่มีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียง และลีลาการร้อง สะท้อนให้เห็นสภาพวิถีชีวิต สภาพสังคม ความคิด ความรู้สึก และวัฒนธรรมไทย ของคนในสังคมไทย ชาวไร่ชาวนาได้อย่างใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

3. **ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ ชนิดของคำ จากเพลงลูกทุ่ง** หมายถึง สื่อการเรียนรู้สำเร็จรูปที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นให้ผู้เรียนสามารถศึกษาเรื่องชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่งได้ด้วยตนเองตามขั้นตอนและกิจกรรมที่ระบุไว้ในชุดการเรียนรู้

4. **การเรียนรู้ด้วยตนเองสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ ชนิดของคำ จากเพลงลูกทุ่ง** หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนที่ผู้วิจัยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการวิเคราะห์ ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง เป็นเครื่องมือในการพัฒนาการเรียนรู้ โดยผู้เรียนเป็นผู้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ตามลำดับขั้นตอนในแต่ละชุดกิจกรรมโดยมีเนื้อหาให้นักเรียนวิเคราะห์จากเพลงลูกทุ่ง เพื่อให้ผู้เรียนวิเคราะห์ชนิดของคำ โดยใช้เพลงลูกทุ่ง มีลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ดังนี้

ขั้นนำ

ครูชี้แจงวิธีการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง และสร้างข้อตกลงร่วมกัน

ขั้นสอน

นักเรียนศึกษาค้นคว้าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยครูเป็นที่ปรึกษา แนะนำในการทำแบบฝึกหัดระหว่างชุดการเรียนรู้ โดยนักเรียนสามารถประเมินผลการเรียนรู้ได้ด้วยตนเอง จากเฉลยทำกิจกรรม

ขั้นสรุป

นักเรียนและครูร่วมกันอภิปรายสรุปเนื้อหาในชุดเรียนนั้น ๆ

5. **ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง ความสามารถของนักเรียน ในการวิเคราะห์ชนิดของคำโดยประเมินจากการทำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นและผ่านการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้ว

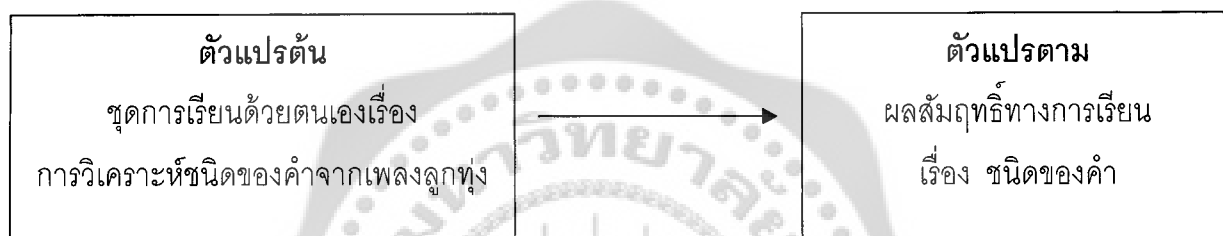
6. **แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน** หมายถึง แบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวัดความสามารถในการคิดวิเคราะห์เรื่องชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง มีลักษณะเป็นปรนัยเลือกตอบ 4 ตัวเลือก ได้ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญและทดลองหาคุณภาพ จำนวน 30 ข้อ

7. **ประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง** หมายถึง การหาคุณภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามเกณฑ์ 80/80

80 ตัวแรก หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบระหว่างเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเองไม่ต่ำกว่า 80

80 ตัวหลัง หมายถึง ร้อยละของค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง ไม่ต่ำกว่า 80

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

สมมติฐานในการวิจัย

นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่องชนิดของคำ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องนี้เพื่อสะดวกในการศึกษาค้นคว้าและเข้าใจง่ายขึ้น ผู้ค้นคว้าได้แบ่งเอกสารและงานวิจัยออกเป็นหัวข้อต่างๆ ดังนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 1.1 ความหมายของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 1.2 องค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 1.3 ขั้นตอนในการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 1.4 ลักษณะของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 1.5 ประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 1.6 การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
 - 1.7 งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศ
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชนิดของคำ
 - 2.1 ชนิดของคำในภาษาไทย
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนภาษาไทย
3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่ง
 - 3.1 ความหมายของเพลงลูกทุ่ง
 - 3.2 ลักษณะของเพลงลูกทุ่ง
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.2 ประเภทของแบบทดสอบการผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.3 กระบวนการสร้างแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.4 ประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 4.5 งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.1 ความหมายของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ดังนี้

กาญจนา เกียรติประวัติ (2524: 174-175) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเอง (Learning Package) ว่าเป็นระบบการผลิตและนำสื่อการเรียนต่างๆ ที่สัมพันธ์กับเนื้อหา มาส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลางให้ผู้เรียนได้มีโอกาสใช้สื่อต่างๆ ในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อศึกษาด้วยตนเอง โดยครูจะมีบทบาทน้อยลง เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองตามลำพัง และสามารถนำไปใช้ในการเรียนซ่อมเสริมด้วยตนเองได้และเพื่อพัฒนาความรับผิดชอบของผู้เรียน

ยุพิน พิพิธกุล (2537: 176) ได้ให้ความหมายของการเรียนรู้ด้วยตนเองว่า เป็นชุดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนเรียนด้วยตนเอง ในชุดการเรียนนั้นประกอบด้วย บัตรคำสั่ง บัตรกิจกรรม บัตรเนื้อหา บัตรแบบฝึกหัดหรือบัตรงานพร้อมเฉลย บัตรทดสอบพร้อมเฉลย ในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองนี้จะมีสื่อการเรียนไว้พร้อมเพื่อให้ผู้เรียนใช้ประกอบการเรียนเรื่องนั้นๆ

ลัดดา ศุขปรีดี (2523: 32) กล่าวว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การรวบรวมสื่อการสอนสำเร็จรูปโดยให้ผู้เรียนสามารถเรียนได้ด้วยตนเองเป็นรายกลุ่มหรือรายบุคคลได้ตามสะดวก เพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายอย่างมีประสิทธิภาพ

วาสนา ชาวหา (2525: 32) กล่าวว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง หมายถึง การวางแผนสื่อการเรียนการสอนโดยใช้สื่อต่างๆรวมกัน (Multi Media Approach) หรือหมายถึง การใช้สื่อประสมเพื่อสร้างประสบการณ์ในการเรียนรู้ได้อย่างกว้างขวางและเป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ โดยจัดไว้เป็นชุดๆ ในลักษณะของซองหรือกล่อง

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525: 185) ให้ความหมายไว้ว่า เป็นการนำเอาวัสดุอุปกรณ์และวิธีการเรียนการสอนในรูปแบบสื่อการเรียนแบบประสมมาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วีระ ไทยพาณิชย์ (2529: 134) กล่าวว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีชื่อเรียกต่างๆ กัน เช่น ชุดการสอน ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเบ็ดเสร็จ ชุดการสอนรายบุคคล ซึ่งเป็นชุดของสื่อประสม ที่จัดขึ้นสำหรับหน่วยการเรียน หัวข้อ เนื้อหา และอุปกรณ์ของแต่ละหน่วยที่ได้จัดไว้

วิภาภรณ์ เดโชชัยวุฒิ (2533: 17 - 18) ได้กล่าวถึงชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นสื่อการเรียนสำเร็จรูปที่ผู้เรียนสามารถศึกษาได้ด้วยตนเอง ตามขั้นตอนที่ระบุไว้ในชุด โดยพึ่งครูน้อยที่สุด ผู้เรียนสามารถเรียนได้อย่างอิสระตามความสามารถของแต่ละบุคคล ซึ่งเป็นการฝึกให้ผู้เรียนรู้จักพึ่งตนเองในการศึกษาหาความรู้

สุนันท์ ปัทมาคม (2519: 10) กล่าวว่า ชุดการเรียนด้วยตนเองมีหลายชื่อ เช่น Instruction Package , Self Instructional Package หรือบางที่เรียกว่า Individualized Package ซึ่งหมายถึง ชุดของอุปกรณ์ในการเรียนด้วยตนเอง ที่สร้างขึ้นมาเป็นรายวิชาในหัวข้อต่างๆ ที่เรียนลำดับจากง่ายไปหายาก

แคปเฟอร์ และ แคปเฟอร์ (Kapfer & Kapfe. 1972: 3 -10) ให้ความหมายของชุดการเรียนด้วยตนเองว่า เป็นรูปแบบการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งประกอบด้วยคำแนะนำที่ให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมการเรียนรู้จนจบบรรลุพฤติกรรมที่เป็นผลของการเรียนรู้ เนื้อหาที่นำมาสร้างชุดการเรียนด้วยตนเองนั้น ได้มาจากขอบข่ายของความรู้ที่หลักสูตรต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ และเนื้อหาจะต้องตรงและชัดเจนที่จะสื่อความหมายให้ผู้เรียนได้เกิดพฤติกรรมตามเป้าหมายของการเรียนรู้

ดวน (Duane. 1973: 169) ได้กล่าวถึง ชุดการเรียนด้วยตนเองว่าเป็นชุดการเรียนด้วยตนเองรายบุคคล (Individualized Instruction) อีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งจะช่วยให้ผู้เรียนได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมาย ผู้เรียนจะเรียนได้ตามอัตราความสามารถและความต้องการของตนเอง

มัวร์ (Moore. 1977: 24) ได้พูดถึงชุดการเรียนด้วยตนเองว่าเป็นการศึกษารายบุคคลที่เป็นระบบที่ผู้เรียนสามารถบรรลุเป้าประสงค์ในการเรียนต่อเนื่องกันไปอย่างมีประสิทธิภาพโดยใช้สื่อและกิจกรรมที่จัดไว้

เวบเบอร์ (Webber. 1977: 329) ได้กล่าวว่า การเรียนจากชุดการเรียนด้วยตนเองนั้นผู้เรียนจะต้องเป็นผู้ลงมือกระทำกิจกรรมในการเรียนด้วยตนเองตลอดเวลา ดังนั้น ถ้าผู้เรียนยังเป็นเด็กเล็กที่ยังไม่บรรลุวุฒิภาวะและวินัยในตนเองแล้ว ย่อมทำให้การเรียนไม่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้เพราะอาจจะไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ในการเรียน ไม่เข้าใจงานที่สั่งให้ทำ หรือขาดความร่วมมืออย่างแข็งแกร่งในการเรียน เพราะมีช่วงความสนใจสั้นจึงเกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน

จากการศึกษาความหมายของชุดการเรียนด้วยตนเองพอสรุปได้ว่า ชุดการเรียนเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นการจัดการเรียนที่เน้นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งชุดการเรียนนั้นครูจะเป็นเพียงผู้แนะนำทางการเรียนเพื่อให้ผู้เรียนได้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามเป้าหมาย

1.2 องค์ประกอบของชุดการเรียนด้วยตนเอง

การสร้างชุดการเรียนด้วยตนเองนั้น ผู้สร้างจะต้องศึกษาองค์ประกอบของชุดการเรียนด้วยตนเองว่ามีองค์ประกอบหลักอะไรบ้าง เพื่อจะได้นำมากำหนดองค์ประกอบของชุดการเรียนด้วยตนเองที่จะสร้างขึ้นและมีนักการศึกษาหลายท่านได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการเรียนด้วยตนเองไว้ ดังนี้

ลัดดา ศุขปรีดี (2533: 32) กล่าวว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองประกอบด้วยส่วนต่างๆดังนี้

1. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของบทเรียน
2. ข้อทดสอบความรู้เดิมของผู้เรียน ซึ่งมีจุดมุ่งหมาย 2 อย่าง คือ วัดความรู้เดิมของผู้เรียนว่าเข้าใจบทเรียนได้หรือไม่ และวัดความรู้เดิมของผู้เรียนว่ามีความรู้เกี่ยวกับบทเรียนมากน้อยเพียงไร

3. บัตรแนะนำวิธีการเรียนรู้ด้วยตนเอง

4. สื่อการเรียน

5. ข้อทดสอบหลังเรียน

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2523: 120) ได้จำแนกองค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ 4 ส่วน คือ

1. คู่มือครูสำหรับครูใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองและหรือผู้เรียนที่ต้องการเรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. เนื้อหาสาระและสื่อ โดยจัดให้อยู่ในรูปของสื่อการเรียนแบบประสม และกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่ม และรายบุคคลตามวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. คำสั่ง หรือการมอบงาน เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินงานให้นักเรียน
4. การประเมินผล เป็นการประเมินผลของกระบวนการ ได้แก่ แบบฝึกหัดรายงานการค้นคว้า และผลการเรียนรู้ไว้ในรูปแบบการทดสอบต่างๆ

นิลมล ศตวุฒิ (2526:142) ได้กล่าวไว้ว่า องค์ประกอบหลักของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบเอกัตบุคคล (Individualized learning Package) มีดังต่อไปนี้

1. เป้าหมาย คือ ตัวการกำหนดผลที่ต้องการหรือผลที่คาดหวังขั้นสุดท้ายเรียนจบแล้ว ผู้เรียนจะได้รับความรู้ตรงตามที่ กำหนดเป้าหมายในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบเอกัตบุคคลนั้นอาจกำหนดเป็นเป้าหมายของบทเรียนสำเร็จแต่ละเรื่อง จะมีการกำหนดเฉพาะจุดประสงค์เท่านั้น
2. จุดประสงค์ คือ การกำหนดผลที่ต้องการหรือผลที่คาดหวังที่เฉพาะเจาะจงของเนื้อหาบทเรียนแต่ละเรื่องจนเห็นชัดเจน และเข้าใจตรงกันว่าผลเหล่านั้นคืออะไร จะได้มาด้วยวิธีใด ในระดับคุณภาพของขนาด นั่นคือกำหนดผลที่คาดหวังในรูปของจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
3. แนวคิดที่ควรรู้ ประกอบด้วยแนวคิดที่สำคัญ โดยสรุปเกี่ยวกับเนื้อหาที่เรียนเพื่อช่วยให้การศึกษา วิเคราะห์ จัดหมวดหมู่และแก้ปัญหาในรายละเอียดเนื้อหาบทเรียนต่อไป และเมื่อเรียนจบผู้เรียนจะได้รับแนวคิดเหล่านี้
4. ประเมินตนเองก่อนเรียน เป็นการกำหนดผู้เรียนเพื่อจะค้นพบว่าตนเองได้เรียนรู้มาก่อนแล้วมากน้อยเพียงใด เพื่อที่จะได้ตัดสินใจว่าควรจะเริ่มกิจกรรมการเรียนใด หรือการได้รับการ

ยกเว้นไม่ต้องทำกิจกรรมใดบ้าง การประเมินตนเองก่อนเรียนอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบก็ได้หรือได้รับการยกเว้นไม่ต้องทำกิจกรรมใดบ้าง การประเมินตนเองก่อนเรียนนั้นอาจใช้วิธีทำแบบทดสอบก็ได้ หรืออาจให้ผู้เรียนแสดงหลักฐานว่าได้เรียนรู้ในเรื่องที่กำลังจะเรียนบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้

5. กิจกรรมการเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนที่เสนอแนะให้ผู้เรียนทำตามเพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ กิจกรรมการเรียนนี้จะเรียนตามลำดับก่อนหลังในบางโอกาสผู้เรียนอาจจะไม่ทำทุกกิจกรรมอาจข้ามบางกิจกรรมถ้าสามารถทำกิจกรรมอื่นต่อไปได้สำเร็จ

6. การประเมิน เป็นการประเมินผู้เรียนว่าบรรลุจุดประสงค์หรือไม่อาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนทำแบบทดสอบหรือให้ผู้เรียนเสนอผลงานในรูปแบบใดก็ได้ตามที่กำหนดให้สอดคล้องกับจุดประสงค์

บุญเกื้อ ควรหาเวช (2530: 71) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการเรียนด้วยตนเองว่าสามารถจำแนกได้ 4 ส่วนด้วยกัน คือ

1. คู่มือ เป็นคู่มือสำหรับนักเรียน จะมีคำชี้แจงถึงวิธีการใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองอย่างละเอียด อาจทำเป็นเล่มหรือแผ่นพับก็ได้

2. บัตรคำสั่งหรือคำแนะนำ จะเป็นส่วนที่จะบอกให้ผู้เรียนดำเนินการเรียนหรือประกอบกิจกรรมแต่ละอย่างตามขั้นตอนที่กำหนดไว้ ประกอบด้วยคำอธิบายเรื่องที่จะศึกษาคำสั่งให้ผู้เรียนดำเนินการและสรุปบทเรียน บัตรนี้นิยมใช้บัตรแข็งขนาด 6 x 8 นิ้ว

3. เนื้อหาสาระและสื่อ จะบรรจุไว้ในรูปแบบของสื่อการเรียนการสอนต่างๆ อาจประกอบด้วยบทเรียนโปรแกรม สไลด์ แผ่นภาพ วัสดุกราฟิก ฯลฯ ผู้เรียนจะศึกษาการสอนจากสื่อต่างๆ ที่บรรจุอยู่ในชุดการเรียนด้วยตนเองตามบัตรคำสั่งที่กำหนดให้

4. แบบประเมินผล ผู้เรียนจะทำการประเมินผลความรู้ของตนเองก่อนและหลังเรียน แบบประเมินผลอาจเป็นแบบฝึกหัดให้เติมคำลงในช่องว่าง เลือกตอบที่ถูกต้องที่สุดจับคู่ดูผลจากการทดลองหรือทำกิจกรรม ฯลฯ

อรพรรณ พรสีมา (2530: 80) กล่าวสรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบของชุดการเรียนด้วยตนเองไว้ว่าประกอบด้วยส่วนต่างๆดังนี้

1. ชื่อหน่วยงานหรือชื่อบทเรียน
2. คำนำหรือคำชี้แจง เป็นคำบรรยายเบื้องต้นเกี่ยวกับเนื้อหาของบทเรียนและคำอธิบายว่า ทำไมผู้เรียนจึงควรศึกษาชุดการเรียนด้วยตนเอง
3. วัตถุประสงค์ของบทเรียนเป็นสิ่งที่ผู้เรียนควรจะได้รับจากการศึกษาชุดการเรียนด้วยตนเอง

4. การทดลองก่อนเรียนเพื่อตรวจสอบว่าผู้เรียนมีความรู้ในสิ่งที่จะเรียนหรือไม่

5. กิจกรรมการเรียนหรือสื่อการเรียน ที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุวัตถุประสงค์ในการเรียน สื่อการสอนหลักก็คือสิ่งพิมพ์ ส่วนสื่ออื่นๆ จะเป็นสื่อประกอบหรือสื่อเสริม เช่น รูปภาพ แผนภูมิ เทปบันทึกเสียง เทปบันทึกภาพ เป็นต้น

6. การประเมินผลหลังเรียน เพื่อให้ผู้เรียนทราบความก้าวหน้าทางการเรียนของตน

ไฮเวล (Howell. 1973: 127) ได้สรุปว่า ชุดการเรียนด้วยตนเองนั้นอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม

2. รายการเนื้อหาวิชาและสิ่งที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เช่น กิจกรรม หรือวิธีการที่จะนำผู้เรียนให้บรรลุถึงพฤติกรรมขั้นสุดท้าย

3. วิธีการวัดผลความก้าวหน้าของผู้เรียนว่าได้บรรลุถึงจุดประสงค์ที่ตั้งไว้หรือยัง

กิดานันท์ มลิทอง (2540: 181) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการเรียนด้วยตนเองไว้ดังนี้

1. คู่มือ สำหรับผู้สอนในการใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองและสำหรับผู้เรียนใช้ในชุดการเรียนด้วยตนเอง

2. คำสั่ง เพื่อกำหนดแนวทางในการเรียน

3. เนื้อหาสาระบทเรียน จะจัดอยู่ในรูปของสื่อต่างๆ เช่น สไลด์ เทป ฯลฯ

4. กิจกรรมการเรียน เป็นการกำหนดกิจกรรมให้ผู้เรียนทำรายงานหรือค้นคว้าต่อจากที่เรียน

5. การประเมินผล เป็นแบบทดสอบที่เกี่ยวกับเนื้อหาของบทเรียนนั้น

ยุพิน พิพิธกุล และอรพรรณ ต้นบรรจง (2531: 179 -176) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการเรียนด้วยตนเองการสอนรายบุคคลไว้ว่าจะต้องเอาบทเรียนมาแบ่งเป็นหน่วยย่อยๆแต่ละหน่วยประกอบด้วยส่วนต่างๆดังนี้

1. บัตรคำสั่ง จะชี้แจงละเอียดว่า ผู้เรียนจะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างไร

2. บัตรกิจกรรม เป็นบัตรที่บอกให้นักเรียนทำกิจกรรมต่างๆสิ่งที่มีในบัตรกิจกรรมคือ หัวข้อเรื่อง ระดับชั้น สื่อการเรียนการสอน กิจกรรม เฉลยกิจกรรม

3. บัตรเนื้อหา เป็นบัตรที่บอกเนื้อหาทั้งหมดที่ต้องการให้เรียน สิ่งที่มีในบัตรเนื้อหาคือ หัวข้อเรื่อง นิยาม ตัวอย่าง

4. บัตรกิจกรรมหรือบัตรงาน เป็นแบบฝึกหัดที่จัดทำไว้เพื่อให้ผู้เรียนฝึกหัดทำหลังจากที่ได้ทำบัตรกิจกรรมและศึกษาเนื้อหาจนเข้าใจแล้วในแบบฝึกหัดนี้จะต้องทำบัตรเฉลยไว้พร้อม สิ่งที่มี

ควรมีในบัตรแบบฝึกหัดหรือบัตรงาน คือ หัวข้อเรื่อง สูตร นิยาม กฎ ที่ต้องทำโจทย์ แบบฝึกหัด ให้นักเรียนตั้งโจทย์เองแล้วหาคำตอบเฉลยแบบฝึกหัด

5. บัตรทดลองหรือบัตรปัญหา เป็นข้อทดสอบตามเนื้อหาของแต่ละหน่วยย่อย และมีเฉลยไว้พร้อม อาจจะทำทั้งข้อทดสอบก่อนเรียนและข้อทดสอบหลังเรียน

บุญชม ศรีสะอาด (2537: 95 – 96) ได้กล่าวว่า ชุดการเรียนด้วยตนเองมีองค์ประกอบที่สำคัญ 4 ด้าน ดังนี้

คู่มือการใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง เป็นเครื่องมือที่จัดทำขึ้นเพื่อให้ผู้ใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองศึกษาและปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพ อาจประกอบด้วยแผนการสอน สิ่งที่ต้องเตรียมก่อนสอน บทบาทของผู้เรียน การจัดชั้นเรียน (ในกรณีของชุดการเรียนด้วยตนเองที่มุ่งใช้กับกลุ่มย่อย เช่น ในศูนย์การเรียน)

บัตรงาน เป็นบัตรที่มีคำสั่งว่าจะให้นักเรียนปฏิบัติอะไรบ้าง โดยระบุกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนของการเรียน

บัตรทดสอบวัดความก้าวหน้าของผู้เรียน เป็นแบบทดสอบที่ใช้สำหรับตรวจสอบว่าหลังจากชุดการเรียนด้วยตนเองจนแล้ว ผู้เรียนเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมตามจุดประสงค์การเรียนรู้ที่กำหนดไว้หรือไม่

สื่อการเรียนต่างๆ เป็นสื่อสำหรับผู้เรียนได้ศึกษา มีหลายชนิดประกอบกัน อาจเป็นประเภทสิ่งพิมพ์ เช่นบทความ เนื้อหาเฉพาะเรื่อง จุลสาร บทเรียนโปรแกรมหรือประเภทโสตทัศนูปกรณ์ เช่นรูปภาพ แผนภูมิต่างๆ เทปบันทึกเสียง फिल्मสตริป สไลด์ ขนาด 2 x 2 นิ้ว ของจริง เป็นต้น

คาร์ดาเรลลี (สุนทร หิมารัตน์. 2533: อ้างอิงจาก: Cadarelli . 1973: Individualized Instruction Programmed and Material. P.150) ได้กำหนดองค์ประกอบของชุดการเรียนด้วยตนเองว่าประกอบด้วย

1. หัวข้อ
2. หัวข้อย่อย
3. จุดมุ่งหมายหรือเหตุผล
4. จุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
5. การสอบก่อนเรียน
6. กิจกรรมและการประเมินตนเอง
7. การทดสอบย่อย
8. การทดสอบขั้นสอบสุดท้าย

ดวน (Douane. 1973: 163) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง 6 ประการ ดังนี้

1. มีจุดมุ่งหมายและเนื้อหา
2. บรรยายเนื้อหา
3. มีจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
4. มีกิจกรรมให้เลือกเรียน
5. มีกิจกรรมที่ส่งเสริมเจตคติ
6. มีเครื่องมือวัดผลก่อนการเรียน ระหว่างเรียน และหลังการเรียน

ฮุสตัน และคนอื่นๆ (วาสนา ชาวหา .2525: 140; อ้างอิงจาก Houton and othes. 1972: Developing Instruction Modules : A Modulate System for Writing Modules .P. 10 – 15) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ดังนี้

1. คำชี้แจง ในส่วนนี้จะอธิบายถึงความสำคัญของจุดมุ่งหมายขอข่ายของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สิ่ง que ผู้เรียนจะต้องมีความรู้ก่อนเรียนและขอข่ายของกระบวนการทั้งหมดในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. จุดมุ่งหมาย คือข้อความที่แจ่มชัดไม่กำกวมที่กำหนดว่าผู้เรียนจะประสบความสำเร็จอะไรหลังจากเรียนแล้ว

3. การประเมินผลเบื้องต้น มีจุดประสงค์ 2 ประการ คือ เพื่อให้ทราบว่าผู้เรียนอยู่ในการเรียนรู้จากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้น และเพื่อดูว่าเขาได้สัมผัสผลตามจุดประสงค์ใด การประเมินเบื้องต้นนี้อาจจะอยู่ในรูปของการทดแทนแบบข้อเขียน ปากเปล่า การทำงาน ปฏิกริยาตอบสนองต่อคำถามต่อคำถามง่ายๆ เพื่อให้รู้ถึงความต้องการและความสนใจ

4. การกำหนดกิจกรรม คือ การกำหนดแนวทางและวิธีเพื่อไปสู่จุดประสงค์ที่ตั้งไว้ โดยให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมนั้นด้วย

5. การประเมินขั้นสุดท้าย เป็นข้อทดสอบเพื่อวัดผลการเรียนหลังจากที่เรียนแล้ว

จากการที่มีผู้กำหนดองค์ประกอบของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้หลายรูปแบบ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึงกัน นักศึกษาบางท่านได้รวมหัวข้อย่อยไว้ด้วยกัน บางท่านเพิ่มองค์ประกอบบางส่วนเข้าไปสรุปได้ว่าชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีองค์ประกอบ ดังนี้

1. คู่มือการใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ชื่อเรื่อง
3. คำชี้แจง
4. จุดประสงค์การเรียนรู้

5. เวลาที่ใช้
6. สื่อ
7. เนื้อหาสาระ
8. กิจกรรม
9. การประเมินผล

1.3 ขั้นตอนในการสร้างของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2521: 123) ไชยยศ เรืองสุวรรณ (2526: 199 -200) ได้กล่าวถึงหลักในการผลิตชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ 10 ขั้นตอน ดังนี้

1. กำหนดหมวดหมู่เนื้อหาและประสบการณ์ กำหนดเป็นหมวดวิชา
2. กำหนดหน่วยการสอน แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นหน่วยการสอน
3. กำหนดหัวเรื่องในการสอน แต่ละหน่วยควรแบ่งประสบการณ์ออกเป็น 4 – 6 หัวเรื่อง
4. กำหนดความคิดรวบยอดและหลักการสรุปแนวความคิดสาระและหลักเกณฑ์ที่สำคัญ
5. กำหนดวัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับหัวข้อเรื่อง โดยเขียนวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม
6. กำหนดจุดประสงค์การเรียนการสอนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม
7. กำหนดแบบประเมินผล ต้องประเมินผลให้ตรงกับวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรม เพื่อให้ผู้สอนทราบว่า หลังจากได้ชุดการเรียนการสอนด้วยตนเองแล้วผู้เรียนได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่
8. เลือกและผลิตสื่อการเรียนรู้
9. หาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเพื่อเป็นการประกันว่าชุดการเรียนที่สร้างขึ้นมีประสิทธิภาพในการสอนตามเกณฑ์ที่กำหนด อาจเป็น 90 / 90 สำหรับเนื้อหาที่เป็นความจำเป็นและไม่ต่ำกว่า 80 / 80 สำหรับวิชาที่เป็นทักษะ โดยคำนึงถึงหลักการที่ว่า การเรียนรู้เป็นกระบวนการเพื่อช่วยให้การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนบรรลุผล
10. การใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเป็นขั้นนำไปใช้ซึ่งจะต้องตรวจสอบปรับปรุงอยู่ตลอดเวลา

ชม ภูมิภาค (2545: 103 -104) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองดังนี้

1. วิเคราะห์และกำหนดความต้องการ
2. กำหนดจุดหมายและจุดมุ่งหมาย
3. ออกแบบองค์ประกอบของระบบ
4. วิเคราะห์แหล่งวิทยาการที่มีอยู่และข้อจำกัด (Constraints)
5. การปฏิบัติเพื่อจัดหรือปรับปรุงข้อจำกัด
6. เลือกหรือพัฒนาวัสดุเพื่อการสอน
7. ออกแบบการประเมินผลเพื่อพัฒนาและฝึกอบรมครู
8. ทำการทดสอบทดลองประเมินผลเพื่อพัฒนาและฝึกอบรมครู
9. ปรับปรุงแก้ไขและประเมินผล
10. การสร้าง

วาสนา ชาวหา (2525: 132 – 137) ได้กล่าวถึงขั้นตอนในการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นวางแผนทางวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย
 - 1.1 กำหนดเนื้อหาขอบข่ายของเรื่องและระดับชั้น เพื่อที่จะได้ดำเนินเรื่องให้เหมาะสมกับวัย ประสบการณ์ของผู้เรียนได้ถูกต้อง
 - 1.2 การวางจุดมุ่งหมาย เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนบทเรียนให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่ได้ตั้งไว้ ซึ่งแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ
 - 1.2.1 จุดมุ่งหมายทั่วไป เป็นจุดมุ่งหมายกว้างๆของวิชา
 - 1.2.2 จุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรม เป็นจุดมุ่งหมายที่สำคัญทำให้ครูสามารถดำเนินเรื่องได้ตามความมุ่งหมาย จุดมุ่งหมายชนิดนี้ชัดเจนที่สุด ซึ่งทุกคนสามารถเข้าใจได้ตรงกันผู้วัดสามารถทราบผลในสิ่งที่ต้องการวัดได้
 - 1.3 การวิเคราะห์เนื้อหา เป็นการแจกแจงเนื้อหาให้ละเอียดและเรียงลำดับจากง่ายไปหายาก โดยระมัดระวังการข้ามขั้นตอนที่ควรจะได้กล่าวถึงและความสับสนในการเรียงลำดับเนื้อหาสิ่งใดควรกล่าวก่อน สิ่งใดควรกล่าวหลังการกระทำนั้น เรียกว่า การวิเคราะห์ภารกิจซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ เพราะจะทำให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ เข้าใจได้อย่างต่อเนื่องตลอดบทเรียน
 - 1.4 สร้างแบบทดสอบ การสร้างแบบทดสอบเพื่อนำมาใช้สอบก่อนเรียน และหลังจากได้เรียนบทเรียนแล้ว ซึ่งเป็นเครื่องชี้ว่าบทเรียนนี้ใช้ได้หรือไม่ แบบทดสอบที่ใช้ก่อนเรียนและหลังเรียนบทเรียนนี้ควรจะเป็นฉบับเดียวกันหากเป็นคนละฉบับ แบบทดสอบควรจัดในเนื้อหาเดิมและตรงกับจุดมุ่งหมายเชิงพฤติกรรมเพียงข้อความและวิธีอาจพลิกแพลงแตกต่างกันออกไป

2. ขั้นตอนดำเนินการเขียน ในการเขียนบทเรียนนั้นจะประกอบหน่วยย่อยๆ ที่เรียกว่ากรอบ โดยเริ่มจากกรอบเริ่มต้น แล้วตามด้วยกรอบฝึกหัด ทั้งสองกรอบรวมกัน เรียกว่า กรอบสอนในกรอบ สอนจะป้อนความรู้ให้ทีละน้อยจนคาดว่าผู้เรียนเข้าใจดีในเรื่องที่เรียนแล้วหรือยัง จึงจะไปยังกรอบ สอนและกรอบฝึกต่อไป

3. ขั้นนำออกไปทดลอง แบ่งเป็น 3 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การทดลองเป็นรายบุคคลและแก้ไข ควรเลือกนักเรียนในการทดลองที่มี ผลการเรียนอ่อนกว่าปานกลางเล็กน้อย โดยทำการสอบก่อนเรียนเสียก่อน จากนั้นให้เรียนบทเรียน ในขณะเดียวกันผู้สร้างต้องคอยสังเกตพฤติกรรมผู้เรียนแล้วจดบันทึกไว้ เพื่อที่จะนำไปขัดเกลา บทเรียนให้ใช้ได้เหมาะสมต่อไป เมื่อนักเรียนจบแล้วก็จะทำการทดสอบหลังเรียนอีกครั้ง

ระยะที่ 2 การทดลองเป็นกลุ่มและปรับปรุงแก้ไข นักเรียนที่นำมาทดลองในระยะนี้ ควรเป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนปานกลาง จำนวน 5-8 คน ก่อนทำการทดลองควรจะทำให้มีความเข้าใจ ให้แก่นักเรียนเสียก่อน เพื่อให้ นักเรียนเข้าใจว่าตนเป็นที่ปรึกษาและให้ความช่วยเหลือในการแก้ไข ปรับปรุงบทเรียนให้ดีขึ้น จากนั้นก็ดำเนินการทดลองเหมือนกับการทดลองในระยะที่ 1

ระยะที่ 3 การทดลองภาคสนาม หรือการทดลองกับห้องเรียนจริงและการปรับปรุง แก้ไขดำเนินการเหมือนระยะแรก เพื่อนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไข จนเป็นที่แน่ใจว่าเหมาะที่จะนำมาใช้

4. ขั้นการใช้ผลผลิต เป็นขั้นตอนที่นำบทเรียนที่ผ่านการทดลองทั้ง 3 ครั้งไปใช้กับ นักเรียนที่อยู่ในสภาพชั้นเรียนทั่วไป ซึ่งผู้เรียนจะต้องติดตามผลการใช้บทเรียนอยู่เสมอ เพื่อเป็น แนวทางในการปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

ปรียา ตริศาสตร์ (2530: 44) กล่าวว่า ชุดการเรียนด้วยตนเองเป็นสื่อประสมที่มีความ สมบูรณ์ในตัวเอง แต่ชุดการเรียนด้วยตนเองที่สร้างขึ้นจะมีประสิทธิภาพเชื่อถือได้หรือไม่หรือไม่ จำเป็นต้องเอาวิธีวิเคราะห์ระบบซึ่งเป็นกระบวนการคิดอย่างมีเหตุผล เรียกว่า Systems Approach มาใช้วิเคราะห์ โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ขั้นปัญหาที่ต้องแก้ไชนั้นคืออะไร
2. ขั้นกำหนดเป้าหมายเพื่อแก้ไขปัญหา โดยสามารถปฏิบัติหรือเห็นการกระทำได้
3. ขั้นการสร้างเครื่องมือ กระทำหลังจากตั้งเป้าหมายเพื่อวัดได้ทุกระยะ
4. ขั้นกำหนดทางเลือกหรือวิธีแก้ปัญหามาเพื่อดำเนินการให้บรรลุเป้าหมาย
5. ขั้นทดลอง เพื่อเลือกวิธีที่ดีที่สุดไปใช้เป็นแนวทางไปสู่เป้าหมายที่ตั้งไว้
6. ขั้นวัดและประเมินผล โดยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นมาประเมินว่าสามารถให้

ปฏิบัติงานตามเป้าหมายได้หรือไม่เพียงใด เพื่อปรับปรุงแก้ไข

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2533: 495) ได้เสนอขั้นตอนในการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์เนื้อหา ได้แก่ การกำหนดหน่วย หัวเรื่อง และมโนคติ

ขั้นที่ 2 การวางแผน เป็นการวางแผนไว้ล่วงหน้าโดยกำหนดรายละเอียดไว้ดังนี้

ขั้นที่ 3 การผลิตสื่อการเรียนรู้ เป็นการผลิตสื่อประเภทต่างๆที่กำหนดไว้ในแผน

ขั้นที่ 4 หาประสิทธิภาพ เป็นการประเมินคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง การสอนโดยนำไปทดลองใช้ ปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด

ฮีทเธอร์ส (Heathers . 1977: 324 -344) ได้ให้ขั้นตอนสำคัญสำหรับครูผู้สร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง คือ

1. ศึกษาหลักสูตร ตัดสินใจเลือกสิ่งที่จะให้ผู้เรียนได้ศึกษาแล้วจัดลำดับขั้นเนื้อหาให้ต่อเนื่องจากง่ายไปหายาก

2. ประเมินความรู้พื้นฐานประสบการณ์เดิมของผู้เรียน

3. เลือกกิจกรรมการเรียนรู้ วิธีสอน และสื่อการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียน โดยต้องคำนึงถึงความพร้อม และความต้องการของผู้เรียน

4. กำหนดรูปแบบของการเรียน

5. กำหนดหน้าที่ของผู้ประสานงาน หรือจัดอำนาจความสะดวกในการเรียน

6. สร้างแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนว่าบรรลุเป้าประสงค์ในการเรียนหรือไม่

จากกระบวนการและขั้นตอนในการสร้างชุดการเรียนรู้ที่นักการศึกษาหลายท่านได้เสนอไว้ จะเห็นได้ว่าการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองนั้นต้องมีการสร้างอย่างเป็นระบบและมีขั้นตอนในการสร้างตามลำดับ โดยเริ่มตั้งแต่การตั้งเป้าหมาย การวิเคราะห์หลักสูตร แล้วจึงนำมาจัดสร้างเป็นชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.4 ลักษณะของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

นิพนธ์ ศุขปริดี (2519: 67 - 68)ได้กล่าวถึงลักษณะของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ดีว่าควรมีลักษณะดังนี้

1. เป็นชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่เหมาะสมตรงตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ที่สุด

2. เหมาะสมกับประสบการณ์เดิมของนักเรียน

3. สื่อที่ใช้สามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้ดี

4. มีคำแนะนำและวิธีการให้อย่างละเอียดง่ายต่อการใช้

5. มีวัสดุ อุปกรณ์ในการเรียนการสอนทั้งหมดที่กำหนดไว้ในบทเรียนอย่างครบถ้วน

6. ได้ทดสอบและปรับปรุงให้ทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ

7. มีความคงทนต่อการเก็บและการหยิบไปใช้

ดังนั้น ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ดีควรจะส่งเสริมให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้นและมีเจตคติที่ดีขึ้นในการเรียนภาษาไทย

1.5 ประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ปัจจุบันชุดการเรียนรู้เป็นนวัตกรรมทางการศึกษาที่มีผู้ให้ความสนใจและได้มีการทดลองใช้ชุดการเรียนรู้ในวิชาต่างๆมากขึ้น ทั้งนี้เพราะชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีคุณค่าหรือมีประโยชน์

บุญเกื้อ ครอบหาเวช (2530: 84) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสรุปได้ว่า

1. ด้านผู้เรียนเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้แบบรายบุคคล ผู้เรียนได้เรียนตามความสามารถ เวลา ความสนใจ และโอกาสที่เหมาะสมของแต่ละคน และเป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นฝึกการตัดสินใจ แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม ฝึกให้รู้จักเคารพนับถือความคิดของผู้อื่น ช่วยให้นักเรียนจำนวนมากได้รับความรู้แนวเดียวกันอย่างมีประสิทธิภาพผู้เรียนสามารถนำเอาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไปใช้ได้ทุกสถานที่และทุกเวลา

2. ด้านครูผู้สอน ช่วยขจัดปัญหาการขาดแคลนครู เพราะชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองรู้ด้วยตนเองช่วยให้ผู้เรียน เรียนได้ด้วยตนเองหรือต้องการความช่วยเหลือจากครูผู้สอนเพียงเล็กน้อย จะเป็นการลดภาระพร้อมกับช่วยสร้างความพร้อมและความมั่นใจให้แก่ครู เพราะชุดการเรียนรู้ผลิตได้เป็นหมวดหมู่สามารถนำไปใช้ได้ทันทีและเป็นประโยชน์ในการสอนแบบศูนย์การเรียนอีกทั้งยังช่วยให้ครูวัดผลผู้เรียนได้ตรงตามจุดมุ่งหมาย

วรภา โภธิสัทธา (2532: 17 – 18) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองไว้ว่า

1. เป็นรูปแบบของการเรียนที่สอดคล้องกับหลักความแตกต่างระหว่างนักเรียนแต่ละคน จะเป็นตามระดับความสามารถ ความสนใจ และความพร้อม อัตราความเร็วซ้ำในการเรียนเป็นเรื่องเฉพาะบุคคล

2. เนื่องจากนักเรียนต้องกระทำกิจกรรมทุกขั้นตอนด้วยตนเองตั้งแต่การทดสอบก่อนเรียน กิจกรรมการเรียน และการทดสอบหลังเรียน จึงทำให้นักเรียนมีความรับผิดชอบและมีวินัยในตนเอง

3. เป็นเครื่องกระตุ้นและคงไว้ซึ่งความสนใจของนักเรียนได้เป็นอย่างดีเนื่องจากสิ่งเร้าที่นักเรียนจะต้องตอบสนองจะได้ผลของการกระทำทันที ทำให้บทเรียนน่าสนใจและน่าติดตาม นอกจากนี้ยังเป็นการลดความตึงเครียดในการเรียนเพราะ เมื่อตอบผิดก็ไม่มีใครรู้และไม่ถูกลงโทษ

4. ช่วยให้นักเรียนปลอดภัยจากอารมณ์ครู

5. เมื่อครูเปลี่ยนบทบาทจากผู้สอนมาเป็นผู้ประสานงาน ผู้ชี้แนะและให้คำปรึกษาทำให้ครูมีเวลาเอาใจใส่นักเรียนแต่ละคนได้มากขึ้น และมีเวลาในการปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

6. ช่วยแก้ปัญหาการขาดแคลนครูบางสาขาวิชา

7. ช่วยให้นักเรียนบรรลุวัตถุประสงค์ได้ดี เนื่องจากนักเรียนมีโอกาสประยุกต์ใช้สิ่งที่ตนได้เรียนมาแล้ว

สุนทรีย์ หิมารัตน์ (2533: 42) ได้กล่าวถึงคุณค่าของชุดการเรียนไว้ 5 ประการคือ

1. นักเรียนสามารถทดสอบตนเองดูก่อนว่ามีความสามารถอยู่ในระดับไหนหลังจากนั้นก็เริ่มต้นเรียนในสิ่งที่ตนเองไม่ทราบ ทำให้ไม่ต้องเสียเวลากลับมาเรียนในสิ่งที่นักเรียนรู้อยู่แล้ว

2. นักเรียนสามารถนำบทเรียนไปเรียนที่ไหนก็ได้ตามความพอใจ โดยไม่จำกัดเป็นเรื่องของเวลาหรือสถานที่

3. เมื่อเรียนจบแล้วนักเรียนสามารถทดสอบตัวเองได้ทันที เมื่อไรก็ได้ และทราบผลการเรียนของตนเองทันทีเช่นกัน

4. นักเรียนจะมีโอกาสได้พบปะหรือหารือกับครูมากขึ้น เพราะนักเรียนเรียนด้วยตนเอง ครูมีเวลาให้คำปรึกษากับนักเรียนที่มีปัญหาในขณะที่ใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง

5. นักเรียนจะได้รับคะแนนอะไรนั้นขึ้นอยู่กับความสามารถของนักเรียน หรือผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเองไม่มีคำว่า สอบตก สำหรับนักเรียนไม่สำเร็จ แต่จะให้นักเรียนกลับไปศึกษาในเรื่องเดิมนั้นใหม่ จนกว่า ผลการเรียนจะได้ตามมาตรฐานตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

กรีนวอลด์ (Grinewald, 1975: 39) ได้กล่าวถึงชุดการเรียนว่า

1. นักเรียนที่ใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง จะมีโอกาสศึกษาจากวัสดุประเภทต่างๆ ซึ่งจะทำให้นักเรียนมีประสบการณ์ในหัวข้อนั้นกว้างขวาง

2. นักเรียนเห็นคุณค่าความจำเป็นของวัสดุ อุปกรณ์ประกอบการเรียน และพยายามที่จะศึกษาพิจารณาผลการเรียนของตนเองว่ารู้สิ่งใดบ้าง จะต้องศึกษาเพิ่มเติมอะไรอีก

3. สีสันต่างๆ และอุปกรณ์ที่แปลกๆ จะช่วยดึงดูดความสนใจของผู้เรียนทำให้นักเรียนไม่เบื่อ

4. ชุดการเรียนจะมีคำแนะนำให้นักเรียนได้ทำกิจกรรมต่างๆ ตลอดจนแหล่งวัสดุอุปกรณ์อื่นๆ ที่จะต้องไปศึกษาเพิ่มเติม เช่น ห้องสมุด เป็นต้น

5. กิจกรรมใดที่นักเรียนทำได้สำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์แล้ว ย่อมก่อให้เกิดความพอใจแก่นักเรียนอันเป็นการเสริมแรงให้นักเรียนอยากศึกษา หรือกระทำกิจกรรมอื่นต่อไป

โดยสรุป จะเห็นได้ว่า ชุดการเรียนด้วยตนเองที่กล่าวไว้ข้างต้น เป็นกิจกรรมที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้โดยยึดหลักของความแตกต่างระหว่างผู้เรียน และสามารถแก้ไขปัญหาทางการเรียนให้กับผู้เรียนและครู ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังส่งเสริมให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเรียนได้

1.6 การใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง

ณรงค์ เทียนส่ง และคนอื่นๆ (2523: 1 - 4) ได้ให้แนวทางในการใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองว่า การที่นักเรียนได้รับอนุญาตให้ตรวจรายงานตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้นักเรียนลอกคำตอบจากเฉลย แต่นักเรียนจะได้เรียนรู้ควบคุมจิตใจตนเอง ถ้าหากเขาลอกเขาย่อมรับทราบดีถึงโทษความไม่สมควรเมื่อเขาทำแบบทดสอบเนื้อหาวิชา เขาจะพบว่า การลอกงานไม่ได้ช่วยอะไรนักเรียนเลยถ้าเขาไม่รู้เรื่องในเนื้อหาวิชานั้นๆ การตรวจคำตอบเองเมื่อทราบว่าถูกจะเป็นคำตอบ จะเป็นกำลังใจให้นักเรียนทันที และอะไรที่ผิดก็สามารถแก้ไขได้หากมีใครคนใดคนหนึ่งลอกคำตอบ ครูอาจรู้ได้จากเพื่อนร่วมชั้นคนใดคนหนึ่งฟ้องหรือเห็นได้ชัดว่า เขาไม่มีความรู้เมื่อสอบเนื้อหาวิชาครูอาจมีวิธีการดำเนินการได้หลายวิธี เช่น ให้ผู้ที่ถูกส่งส่งชุดการเรียนด้วยตนเองของเขาก่อนที่จะให้แผ่นเฉลยหรือเดินไปดูเขานานๆระหว่างที่ทำงานหรือใช้การซักถามว่าทำถึงหน้าไปแล้ว ซึ่งวิธีเหล่านี้สามารถใช้ควบคุมทางวิสัยในการเรียนได้

การใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองให้มีประสิทธิภาพนอกจากชุดการเรียนด้วยตนเองจะต้องสร้างอย่างมีขั้นตอนมีระบบแล้ว วิธีการนำมาใช้ในห้องเรียนโดยตัวครูที่เป็นผู้จัดการมีความสำคัญมาก และที่สำคัญ และเป็นเป้าหมายของการเรียน คือ ต้องการให้ผู้เรียนลงมือกระทำกิจกรรมด้วยความเต็มใจด้วยตนเองโดยไม่ต้องอาศัยรางวัลจากภายนอก จึงนับได้ว่าการเรียนบรรลุจุดมุ่งหมาย

ซูซีฟ อ่อนโคสูง (2525: 19) ได้กล่าวว่า ชุดการเรียนด้วยตนเองที่ใช้จะบรรลุผลสำเร็จต่อเมื่อมีการจัดสภาพแวดล้อมของนักเรียน ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ดังนี้

1. ให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเรียนอย่างแท้จริง
2. ให้นักเรียนทราบผลการกระทำทันที
3. มีการเสริมกำลังใจนักเรียนจากประสบการณ์ที่เป็นความสำเร็จ
4. คอยชี้แนะแนวทางและการประมาณการในการเรียนรู้ตามทิศทางที่ครูได้วิเคราะห์

และกำหนดความสามารถของนักเรียนไว้

1.7 งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับชุดการเรียนรู้

วรภา โปธิ์ธธา (2532: 54) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และเจตคติต่อการสอนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองและสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาที่ 1 ผลการศึกษาพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่เรียนจากการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง นักเรียนที่เรียนสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาที่ 1 อย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 และเจตคติต่อการสอนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

อัมพา อรุณพรามณ์ (2539: 76)ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการสอนตามคู่มือ ผลการเรียนรู้พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความรับผิดชอบของนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่ต่างกัน

อุษาวรรณ ปาลียะ (2544: 98) ได้ทำการศึกษาพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทยเรื่องคำราชาศัพท์ และคำศัพท์สำหรับพระภิกษุและสภาพชน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่องราชาศัพท์ และคำศัพท์สำหรับพระภิกษุและสภาพชน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และหาประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐาน 90/90 ผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้พบว่า ได้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ประสิทธิภาพตามเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนดไว้ได้ทั้ง 3 ชุด ดังนี้ ชุดที่ 1 เรื่อง คำราชาศัพท์สำหรับพระมหากษัตริย์ และพระบรมวงศานุวงศ์ มีประสิทธิภาพเป็น 93/91 ชุดที่ 2 เรื่อง คำราชาศัพท์สำหรับพระภิกษุสงฆ์ มีประสิทธิภาพเป็น 91/99 ชุดที่ 3 เรื่อง ถ้อยคำสำหรับสภาพชน มีประสิทธิภาพเป็น 96/94

บรอว์เลย์ (Brawley.1978: 4280 – A) ได้ทำการศึกษาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบสื่อประสม สอนเรื่องบอกเวลากับเด็กเรียนช้ากลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มเด็กที่เรียนช้า โดยใช้แบบทดสอบ Time Appreciation Test, Stanford Achievement Test Primary Level

คูเน่ (Codney.1975: 26) ได้ศึกษาผลการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเปรียบเทียบกับการสอนปกติ เพื่อฝึกทักษะการพยายามที่มหาวิทยาลัยเดลาแวร์ ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกับการสอนแบบปกติ

มีค (Meek . 1972: 4295 -4296) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบวิธีการสอนแบบใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกับวิธีการสอนแบบธรรมดา ผลการวิจัยพบว่า วิธีการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองมีประสิทธิภาพมากกว่าการสอนด้วยวิธีสอนทำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของผู้ที่อยู่ในกลุ่มทดลองทุกคน โดยทำการสำรวจทั้งก่อนและหลังการ

ทดลอง ผลการวิเคราะห์ชี้ให้เห็นว่า ทุกคนมีเจตคติที่ดีต่อการสอน โดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ จึงสรุปได้ว่า การสอนโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองจะดีกว่าการสอนแบบธรรมดา

เคลเลอร์ (Keller.1974: 107) ได้ศึกษาถึงการนำเอาชุดการเรียนด้วยตนเองไปใช้ในการเรียนการสอนวิชาบรรณารักษะในมหาวิทยาลัยเท็กซัส โดยใช้กระบวนการสอนลักษณะแบ่งวัสดุและอุปกรณ์ที่จำเป็นอื่นๆ หนังสืออ้างอิงและแบบทดสอบ นักเรียนจะต้องเรียนแต่ละหน่วยไปตามลำดับขั้นหลังจากครบบทเรียน นักศึกษา 2 ห้องเรียน จำนวน 75 คน ได้ข้อคิดเห็นดังนี้

1. เห็นว่าการเรียนแบบนี้ดีที่สุดร้อยละ 64 ดีปานกลาง ร้อยละ 54 เหมือนกับแบบอื่น ร้อยละ 7
2. เห็นว่าวิธีนี้ให้ความรู้สึกดีที่สุดร้อยละ 64 ดีปานกลาง ร้อยละ 26 พอๆกับวิธีอื่น ร้อยละ 8.4 ต่ำกว่าวิธีอื่นร้อยละ 2.6
3. เห็นว่าดีว่าการบรรยายร้อยละ 100
4. มีความต้องการที่จะเรียนโดยใช้วิธีนี้ในวิชาอื่นๆร้อยละ 100
5. เห็นว่ากิจกรรมในการเรียนวิธีนี้ดีที่สุดร้อยละ 36 ดีกว่าร้อยละ 49 พอๆกับวิธีอื่น ร้อยละ 10 ต่ำกว่าวิธีอื่น ร้อยละ 5

เอ็ดเวิร์ด (Edward.1975: 43) ได้กล่าวถึงการวิจัยของมหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ทำการเปรียบเทียบผลการเรียนในเรื่อง ประสบการณ์ในการสอนแบบจุลภาพ โดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง และได้รับคำแนะนำจากครู กับชุดการเรียนด้วยตนเอง โดยไม่ต้องมีผู้แนะนำ กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาของมหาวิทยาลัย 50 คน แบ่งเป็นกลุ่ม 25 คน ผลการทดลองปรากฏว่าทั้ง 2 กลุ่ม มีผลการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากการวิจัยนี้ แสดงให้เห็นว่าการเรียนด้วยตนเองไม่จำเป็นต้องอาศัยผู้นำถ้าชุดการเรียนด้วยตนเองนี้ถ้าชุดการเรียนนี้สร้างขึ้นอย่างถูกต้องตามกระบวนการแล้ว ผู้เรียนสามารถเรียนด้วยตนเองได้ผลดีเช่นกัน

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอนโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองสรุปได้ว่า ชุดการเรียน ที่ได้มีการวิจัยและทดลองหาประสิทธิภาพของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันกับการสอนโดยใช้ครูโดยมีประสิทธิภาพได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด และมีแนวโน้มว่าผู้เรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนด้วยตนเอง สามารถนำไปใช้ได้กับการเรียนการสอนทุกระดับชั้นและทุกสาระวิชา สามารถช่วยให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากันหรือสูงกว่าการสอนปกติซึ่งหมายความว่าสามารถนำชุดการเรียนด้วยตนเองมาใช้สอนแทนเสริมและการสอนปกติได้

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับชนิดของคำในภาษาไทย

2.1 ชนิดของคำในภาษาไทย

คณาจารย์ภาษาไทย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (2543: 17 – 28) ความหมายของคำไว้ว่าคำ คือ เสียงที่เปล่งออกมา หรืออักษรที่ประสมกันแล้วมีความหมายอย่างใดอย่างหนึ่ง คำแต่ละคำแตกต่างกัน ทั้งด้านหน้าที่และความหมายในการใช้ภาษา ผู้ใช้จึงต้องรู้จักชนิดของคำและความหมายของคำเป็นอย่างดี จึงสามารถเลือกใช้คำเพื่อการสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพการเรียนรู้เรื่องชนิดของคำ ทำให้ผู้เรียนสามารถใช้คำได้ถูกต้อง เหมาะสมกับบุคคลจึงได้มีการกำหนดชนิดของคำในภาษาไทย

พระยาอุปกิตศิลปสาร (2535: 70)กล่าวว่า ชนิดของคำในภาษาไทย จำแนกออกเป็น ชนิดต่างๆ ดังนี้ คือ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน คำอุทาน

วันเพ็ญ เทพโสภณ (2546: 61 – 70) ได้แบ่งชนิดของคำในภาษาไทยออกเป็น 7 ชนิด ดังนี้ คำนาม คำสรรพนาม คำกริยา คำวิเศษณ์ คำบุพบท คำสันธาน คำอุทาน

1. คำนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของต่างๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรม และนามธรรม แบ่งได้ 5 ดังนี้

1.1 सामानยนาม คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อทั่วไป เช่น นก หนู ดิน น้ำ บ้าน โรงเรียน

1.2 วิสามานยนาม คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อเฉพาะ ตั้งขึ้นเพราะไม่ต้องการให้นามนั้นปนกับคำนามอื่นๆ เช่น อาทิตย์ (วัน) มีนาคม (เดือน) พิจิตร (จังหวัด) มะลิ (ดอกไม้)

1.3 สมุหนาม คือ คำนามที่เรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของที่อยู่เป็นหมวดหมู่รวมกัน เช่น ไชยง (ช่างหลายเชื้อก) ผึ้งปลา (ปลาหลายตัว) นอกจากนี้ก็มีคำว่า กลุ่ม หมู่ กอง เหล่า พวก คณะ ไหล สมาคม บริษัท ผู่ ฯลฯ

1.4 อาการนาม คือ คำนามที่เป็นชื่อกริยาอาการของคน สัตว์ และสิ่งของต่างๆ อาการนาม หมายถึง คำกริยาหรือคำวิเศษณ์ จะมีคำว่า การหรือความ นำหน้าอยู่เสมอ ซึ่งการใช้คำว่า การและความ มีหลักดังนี้

การ จะใช้นำหน้าคำกริยาที่แสดงในด้านทางกายและวาจา เช่น การนั่ง การนอน การเดิน การพูด การฟัง การนอน

ความ จะใช้นำหน้าคำกริยาที่เกี่ยวกับจิตใจ เช่น ความคิด ความโกรธ ความตาย ความรัก ความโลภ และยังใช้นำหน้าคำวิเศษณ์เพื่อบอกลักษณะต่างๆ เช่น ความเร็ว ความดี ความสุข

หมายเหตุ ถ้า การ และ ความ ไม่ได้นำหน้ากริยาหรือวิเศษณ์ จะถือว่าเป็นสามาณยนาม

เช่น การบ้าน การคลัง การเมือง ความอาญา ความแพ่ง

1.5 ลักษณะนาม คือ คำานามที่ใช้บอกลักษณะของคำานามนั้น เพื่อต้องการให้ทราบ ว่าคำานามนั้นมีลักษณะอย่างไร คำาลักษณะของคำานามนั้น เพื่อต้องการให้ทราบว่าคำานามนั้นมี ลักษณะอย่างไร คำาลักษณะนามจะอยู่หลังคำวิเศษณ์บอกจำนวนนับเสมอ เช่น คน 1 คน ดินสอ 9 แท่ง ชลู่ย 1 เลา

ลักษณะนามในภาษาไทยแบ่งได้ดังนี้

1. ลักษณะนามบอกชนิดของนาม เช่น

ปิ่น	ใช้กับ	เสื่อ
เล่ม	ใช้กับ	หนังสือ สมุด อาวุธ เกวียน เข็ม กรรไกร
เรื่อง	ใช้กับ	เรื่องราว และคติข้อความต่างๆ
เลา	ใช้กับ	ปี ชลู่ย
รูป	ใช้กับ	รูปภาพ ภิกษุ สามเณร
องค์	ใช้กับ	เจดีย์ พระพุทธรูป
เชือก	ใช้กับ	ช้าง
ใบ	ใช้กับ	ภาชนะต่างๆครก ใบไม้
ตัว	ใช้กับ	โต๊ะ เก้าอี้ ตะปู ตุ๊กตา หมา แมว ฯลฯ
สิ่ง ,อัน	ใช้กับ	สิ่งของต่างๆ เช่น แวนตา
เรือน	ใช้กับ	นาฬิกา

2. ลักษณะนามบอกอาการของคำานาม

กำ, ฟ่อน	ใช้กับ	ของที่มีลักษณะเป็นกำเป็นฟ่อน เช่น ผัก เหี่ยว ข้าว
มวน	ใช้กับ	ของที่เป็นมวน เช่น บุหรี่
ม้วน	ใช้กับ	ของที่ม้วนเอาไว้ เช่น กระดาษ ยาสูบ
พับ	ใช้กับ	ของที่พับเอาไว้ เช่น ผักต่างๆ
จีบ	ใช้กับ	ของที่จีบเอาไว้ เช่น พลุ
มัด	ใช้กับ	ของที่มัดไว้ เช่น ข้าวต้มมัด ฟืน

3. ลักษณะนามบอกพื้นฐานลักษณะนาม เช่น

กลัก	ใช้กับ	ของที่เป็นกล่องเล็ก ๆ เช่น กลักไม้ขีดไฟ
ก้อน	ใช้กับ	ของที่มีลักษณะเป็นก้อน เช่น อิฐ หิน ดิน ยางลบ
กระบอก	ใช้กับ	ของที่มีลักษณะ กลมยาวและกลวง เช่น ข้างหลาม ไม้ไผ่ ปืน
แท่ง	ใช้กับ	ของที่ทึบและหนามีรูปยาวๆ เช่น เหล็ก ทอง ดินสอ
หลัง	ใช้กับ	ของที่มีหลังคา เช่น บ้าน เรือน มุ้ง ภูบ ประทุน
สาย	ใช้กับ	ของที่เป็นทางยาว เช่น ทาง แม่น้ำ ถนน
เส้น	ใช้กับ	ของที่เป็นเส้นเล็กยาว เช่น ด้าย สร้อย เข็มกลัด
ผืน	ใช้กับ	ของที่แบนบางและกว้างใหญ่ เช่น พรม ผ้า
คัน	ใช้กับ	ของที่ใช้ถือหรือลากมีรูปลากมีรูปยาวๆ เช่น ช้อน ซอ เบ็ด ร่ม ฆ้อง ฆ้อง ฉัตร

4. ลักษณะนามบอกหมวดหมู่ของนาม เช่น

พวก, เหล่า	ใช้กับ	คน สัตว์ ฝูงของที่อยู่ร่วมกันและมีลักษณะเดียวกัน
กอง	ใช้กับ	ทหารและใช้กับของที่รวมกันไว้ เช่น ดิน หิน ทราย
หมู่	ใช้กับ	คน สัตว์ และของที่รวมกันเป็นกลุ่มๆ
ชุด	ใช้กับ	คน หรือสิ่งของที่รวมกันเป็นกลุ่ม
ฝูง	ใช้กับ	คนหรือสัตว์ที่อยู่รวมกันมากๆ
ดับ	ใช้กับ	จาก ลูกปืน
วง	ใช้กับ	ตะกร้อ คนชุดหนึ่งๆที่ล้อมวงกันทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เล่นดนตรี ร้องเพลง

5. ลักษณะนาม ที่บอกจำนวนและมาตราของคำนาม เช่น

กู่ลี	ใช้กับ	ผ้าที่ห่อรวมกัน
ไหล	ใช้กับ	ของที่รวมกัน 12 สิ่ง เช่น ปากกา ดินสอ

คู่	ใช้กับ	ของที่มีชุดละ 2 สิ่ง เช่น ซ้อนลั้ยม รองเท้า ถุงเท้า
ถึง	ใช้กับ	ข่าวสาร ถั่ว งา
บาท	ใช้กับ	เงิน
ปิบ	ใช้กับ	น้ำตาล น้ำ

1.6 ลักษณะนามซ้ำซ้อนนาม คือ ไม่มีลักษณะนามใช้ ซึ่งต้องนำสามานยนามเดิมมาใช้เป็นลักษณะนาม เช่น ประเทศ 5 ประเทศ จังหวัด 76 จังหวัด วัด 9 วัด

2. คำสรรพนาม คือ คำที่ใช้แทนคำนามหรือข้อความที่ผู้พูดหรือผู้เขียนได้กล่าวมาแล้วเพื่อจะได้ไม่ต้องกล่าวนามซ้ำอีก คำสรรพนามซ้ำอีกคำ สรรพนามแบ่งได้ 6 ชนิด

2.1 บุรุษสรรพนาม คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนบุคคลที่เกี่ยวข้องในการพูดจากัน จะมีผู้พูดผู้ฟังและผู้ที่เราพูดถึง ซึ่งบุรุษสรรพนามจะแบ่งเป็น 3 พวกดังนี้

2.1.1 สรรพนามบุรุษที่ 1 คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนผู้พูด เช่น ฉัน ดิฉัน ผม กระผม ข้าพเจ้า กู หม่อมฉัน ข้าพระพุทธเจ้า หนู

2.1.2 สรรพนามบุรุษที่ 2 คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนผู้ฟัง เช่น เอ็ง เธอ ท่าน เจ้า ได้เท่า ฝ่าพระบาท คุณ

2.1.3 สรรพนามบุรุษที่ 3 คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนผู้ที่ใช้แทนผู้ที่เรากำลังพูดถึงเขา เช่น แก มัน เขา ท่าน พระองค์

2.2 ประพันธสรรพนาม คือ สรรพนามที่ใช้แทนนาม หรือสรรพนามที่อยู่ข้างหน้า และต้องติดอยู่กับนามหรือสรรพนามซึ่งจะมีคำว่า ที่ ซึ่ง อัน ประกอบอยู่ เช่น คนที่พูดมากมักไม่ค่อยมีคนฟังบ้านพักซึ่งฉันอยู่ไม่มีไฟฟ้า ไม้อันนี้มีกลิ่นหอมมาก

2.3 วิภาคสรรพนาม คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนนามหรือสรรพนามเพื่อต้องการแบ่งนามหรือสรรพนามออกเป็นสัดส่วน และมักมีคำว่า ต่าง บ้าง กัน ประกอบอยู่ เช่น เราไปเที่ยวด้วยกันครู่ต่างก็สอนหนังสือ เพื่อนบ้างก็คุยบ้างก็อ่านหนังสือ

2.4 นิยมสรรพนาม คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนนามในการกำหนดความหมายให้ชัดเจนขึ้น มักใช้คำว่า นี่ นั้น โน่น ดังต่อไปนี้

นี่ จะใช้กับนามที่อยู่ใกล้ที่สุด เช่น นี่ชุดใคร นี่เงินใคร

นั้น จะใช้แทนนามที่อยู่ห่างไกลออกไป เช่น นั้นของใคร นั้นหมวกของใคร

โน่น จะใช้แทนนามที่อยู่ห่างออกไปอีก เช่น โน่น บ้านของฉัน

โน้น คือศาลเจ้าแม่กวนอิม

2.5 อนิยมสรรพนาม คือ คำสรรพนามที่ใช้แทนนามซึ่งไม่ได้กำหนดชัดเจนแน่นอนมักมีคำว่า ใคร อะไร ไหน ไต เช่น ไม่มีใครรังเกียจเธอ ที่ใครรักที่นั่นมีทุกซ์

2.6 ปกติจะสรรพนาม คือ สรรพนามที่ใช้แทนนามที่เป็นคำนามหรือสงสัย เช่น **อะไร** ทำให้เธอเปลี่ยนไป ? **ไหน** แหวนเธอ ? **ใคร** หยิบของฉันไป?

3. คำกริยา คือ คำที่แสดงอาการของนามหรือสรรพนาม เพื่อให้รู้ว่าทำอะไรหรืออยู่ในสภาพใด เช่น หมาเห่า นกร้อง เขาหัวเราะ ผนตก คำกริยาแบ่งได้ 4 ชนิด คือ

3.1 อกรรมกริยา คือ คำกริยาไม่ต้องมีกรรมมารับข้างท้าย ก็ถือว่าอ่านได้ความสมบูรณ์ เช่น หมาเห่า รถแล่น พ่อป่วย เขาร้องไห้

3.2 สกรรมกริยา คือ คำกริยาที่ต้องมีกรรมมารับข้างท้าย จึงจะอ่านได้ความสมบูรณ์ เช่น เขาถูกรุฐี ฉันทูกวางวัลที่หนึ่ง เพื่อนกินก๋วยเตี๋ยว เขาทำงาน

3.3 วิกตรกริยา คือ คำกริยาที่จะต้องอาศัยคำนาม หรือสรรพนามมาช่วยขยายจึงจะอ่านได้สมบูรณ์ วิกตรกริยา มักมีคำว่า เป็น เหมือน คล้าย เท่า เช่น พ่อเป็นทหาร เขาตัวเท่าฉันเขาเหมือนแม่ เขาแต่ตัวคล้ายฝรั่ง

3.4 กริยานุเคราะห์ คือ คำกริยาที่มีหน้าที่ช่วยกริยาสำคัญในประโยคเพื่อจะบอกกาล (เวลา) มาลา (สภาพ) และวาจา (หน้าที่) ซึ่งต้องการเน้นกริยาสำคัญให้เด่นชัดขึ้น มักมีคำว่า จะ นะ กำลัง เถอะ อย่า ต้อง ถูก ให้ ยิ่ง อยู่ ได้ ซิ เคย

4. คำวิเศษณ์ คือ คำที่ใช้ประกอบเพื่อให้ความหมายของคำชัดเจนขึ้น ซึ่งคำวิเศษณ์อาจประกอบ คำนาม สรรพนาม กริยา หรือคำวิเศษณ์ก็ได้ เช่น

ประกอบนาม เช่น น้ำเย็น ใจร้าย รถเร็ว

ประกอบสรรพนาม เช่น เขาอ้วน เธอตัวเล็ก ฉันผอม

ประกอบกริยา เช่น เดินช้า กินเร็ว หัวเราะดัง

ประกอบวิเศษณ์ เช่น นุ่มนิ่ม หอมหวาน เหม็นเปรี้ยว

คำวิเศษณ์แบ่งได้ 10 ชนิดดังนี้

4.1 ลักษณะวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์บอกลักษณะของคำให้ชัดเจนขึ้น ซึ่งแบ่งได้

9 ลักษณะ คือ

4.1.1 ลักษณะวิเศษณ์บอกชนิด เช่น ดี ชั่ว แก่ อ่อน นุ่ม สว ใหม่ โบราณ

4.1.2 ลักษณะวิเศษณ์บอกสัญฐาน เช่น ราบ กลมแบน แป้น รี เหลี่ยม นูน

4.1.3 ลักษณะวิเศษณ์บอกขนาด เช่น ผอม อ้วน เล็ก โต กว้าง ยาว สูง ใหญ่

4.1.4 ลักษณะวิเศษณ์บอกสี เช่น ดำ แดง ขาว เขียว เหลือง ฟ้า ส้ม

4.1.5 ลักษณะวิเศษณ์บอกเสียง เช่น เบา ดัง แหลม สูง แหบ ต่ำ ทุ้ม หรือเสียงของสัตว์ร้องและเสียงของตกต่างๆ

4.1.6 ลักษณะวิเศษณ์บอกรส เช่น เปรี้ยว หวาน มัน เค็ม จืด จัด ขม

4.1.7 ลักษณะวิเศษณ์บอกกลิ่น เช่น สาบ ฉุน หอมเหม็น

4.1.8 ลักษณะวิเศษณ์บอกสัมผัส เช่น แฉิ่ง นิ่ม เย็น ร้อน หนาว

4.1.9 ลักษณะวิเศษณ์บอกอาการ เช่น ซ้ำ เร็ว ด่วน คล่อง ว่องไว อืดอาด

4.2 กาลวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่บอกเวลา เพื่อต้องการให้คำประกอบนั้นชัดเจนขึ้นจะมีคำว่า ก่อน หลัง อีก เสมอ เดียวนี้ เข้า สาย บ่าย เทียง เย็น ดึก เช่น เขามาก่อนฉัน พระอาทิตย์ตกตอนเย็น ครูกลับที่หลังฉัน พี่กลับบ้านดึก

4.3 สถานที่วิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์บอกสถานที่ จะมีคำว่า ห่าง ไกล ใกล้ บนเหนือ ใต้ ริม ขอบ เช่น เขาอยู่บนต้นไม้ น้องนั่งริมหน้าต่าง ฉันนอนชั้นล่าง

4.4 ปริมาณวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์บอกจำนวน นับ หรือ ประมาณ ซึ่งจะมีคำว่า มาก น้อย หมด หนึ่ง สอง ที่หนึ่ง ที่สาม ล้วน บรรดา ต่าง เช่น นกสิบตัว เพื่อนทั้งหมดมางาน เลี้ยงนักเรียนมาครบทุกคน เธอกินข้าวน้อย

4.5 นิยมวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์บอกความหมายชัดเจนแน่นอนยิ่งขึ้น ซึ่งจะชี้เฉพาะลงไปแล้วมักมีคำว่า นั้น นี่ นี้ โน่น แท้ แน่นอนจริง เช่น โรงเรียนนี้อยู่ไกล ฉันหยุดเฉพาะวันเสาร์อาทิตย์ ฉันไปเที่ยวแน่นอน บ้านฉันอยู่ในนั้น

4.6 อนิยมวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์บอกความไม่แน่นอน ไม่ใช่เฉพาะเจาะจง มักมีคำว่า ไต อื่น ทำไม อย่างไร ไหน ใคร ก็ เช่น ไปไหนก็ได้ คนอื่นกินหมดแล้ว

4.7 ปฤจฉาวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่เป็นคำถามหรือการแสดงความสงสัย จะมีคำว่า ไต อื่น ใคร อะไร ทำไม ไหน ไฉน เท่าไร เช่น เธอจะไปทำไม ครูตีเธอเรื่องอะไร เขาคือผู้ใด หมูบ้านเธอมีกี่ตัว

4.8 ประติญาวิเศษณ์ คือ วิเศษณ์ แสดงการตอบรับของคู่สนทนา จะมีคำว่า คะ ครับ จ๊ะ จ๊ะ ขา เช่น คุณแม่มีใครมาหาคำรับ น้องจำฟังทางนี้จ๊ะ

4.9 ประติเสถวิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์ที่บอกปฏิเสธ บอกอาการห้ามปรามหรือไม่ยอมรับ จะมีคำว่า ไม่ มิได้ หาไม่ บ่ไม่ได้ เช่น ฉันสอนหนังสือไม่ได้พักเลย เธอไม่ควรไปเที่ยวลำพัง

4.10 ประพันธ์วิเศษณ์ คือ คำวิเศษณ์เชื่อมประโยคให้สัมพันธ์กัน มีลักษณะเช่นเดียวกับคำประพันธ์สรรพนาม แต่จะใช้ในการขยายกริยาและวิเศษณ์ มักจะมีคำว่า ที่ ซึ่ง อัน เช่น แหวงวงนี้หาค่าอันประมาณไม่ได้ เลือดตัวนี้ดีที่มีราคาถูก

5. คำบุพบท คือ คำที่ใช้หน้าหน้านาม สรรพนาม คำกริยา หรือคำวิเศษณ์ เพื่อต้องการบอกตำแหน่งของคำเหล่านั้น และยังแสดงความสัมพันธ์ระหว่างคำหรือประโยค ว่าสัมพันธ์กันอย่างไรเช่นเขาทำงานหนักเพื่อฉัน ฉันทำขนมสำหรับถวายพระ รถมของเขาสีแดงเข้ม เขาคือเจ้าแห่งขุนเขา

คำบุพบทแบ่งได้ 2 ชนิด คือ

5.1 คำบุพบทที่ไม่ต้องเชื่อมกับคำอื่น คือ บุพบทที่เป็นคำร้องเรียก จะมีคำว่า
ดูก่อน ดูกร ข้าแต่ ดูข้า เช่น ข้าแต่ผู้เป็นเจ้าของคูพระสงฆ์ทั้งหลาย

คำร้องเรียกนี้ปัจจุบันไม่นิยมใช้แล้ว แต่ถ้าจะใช้กับบทร้องเรียกจะใช้คำสาบาน
นยนามหรือวิสามานยนาม ซึ่งจะเรียกชื่อหรือตำแหน่งกันไปเช่น **อาจารย์ครับ** มีคนมาหา **คุณยายขา**
คิดถึงจังเลย **มณีนรี** กลับมาเมื่อไร

5.2 คำบุพบทที่ต้องเชื่อมกับคำอื่น คือ คำบุพบทนี้จะนำหน้าคำนาม สรรพนาม
หรือกริยาสมาวา มาลา เพื่อจะต้องการประโยคชัดเจนขึ้น ซึ่งมีลักษณะการใช้ดังนี้

5.2.1 บุพบทที่นำหน้ากรรมในประโยค จะมีคำว่า ซึ่ง เป็นตัวเชื่อม เช่น มนุษย์
อยู่ได้ย่อมกิน**ซึ่ง**อาหาร

คำซึ่งในบุพบทนี้ภาษาไทยไม่นิยมใช้แต่จะละเสีย แต่จะใช้กันเฉพาะในการ
เชื่อมประโยคให้ไพเราะ เช่น ผู้ประพาศิตียอมถึง**ซึ่ง**ความเจริญ

5.2.2 บุพบทที่ทำหน้าที่แสดงอาการเป็นเจ้าของมักมีคำว่า ของ แห่ง เชื่อม อยู่
เช่น หนังสือ**ของ**ฉัน เจ้าแห่งท้องทะเล

5.2.3 บุพบทที่ทำหน้าที่เป็นเครื่องใช้ หรือแสดงความสัมพันธ์กัน มักจะเชื่อม
ด้วยคำว่า ทั้ง กับ ด้วย โดย ตาม เช่น ฉัน**ทั้ง**กับมือ เขา**ทั้ง**ทำตามโดยดี

5.2.4 บุพบทนำหน้าคำที่เกี่ยวกับการให้ หรือผู้รับ จะมีคำว่า แต่ แก่ แต่ ต่อ
สำหรับ เพื่อ เช่น เขายอมตาย**เพื่อ**เธอ ตะกร้า**มีไว้สำหรับ**ใส่ของ

5.2.5 บุพบทที่ทำหน้าที่บอกเวลา มักมีคำว่า ตั้งแต่ จนกระทั่ง เมื่อ ใน
แต่ เป็นตัวเชื่อม เช่น เขา**มา**โรงเรียน**แต่**เช้า ฉัน**พบ**เขา**เมื่อ**วานนี้

5.2.6 บุพบทนำหน้าคำเพื่อบอกสถานที่ มักมีคำว่า เหนือ ใต้ บน ล่าง ใน
ขอบ ขิด ริม ถึง ใกล้ ที่ จาก เป็น เชื่อม เช่น ฉัน**มา**จากนครสวรรค์ เขา**นั่ง**ใกล้ฉัน

5.2.7 บุพบทที่ทำหน้าที่แสดงการเปรียบเทียบ จะมีคำว่า กว่า เป็น
ตัวเชื่อม เช่น พี่**วิ่ง**เร็วกว่าฉัน เขา**แก่**กว่าฉัน

5.2.8 บุพบทที่ทำหน้าที่บอกประมาณหรือคาดคะเน มักเชื่อมด้วยคำว่า
ราว ลึก เกือบ พอ หมด ล้น ทั้งหมด ทั้ง ตลอด เช่น ฉัน**ไป**โรงเรียน**เกือบ**สาย เขา**ทำงาน****ตลอด**ทั้งวัน

หน้าที่ของคำบุพบท

1. นำหน้าคำนาม เช่น เขากินข้าวกับฉัน เสื้อของเธอสวย
2. นำหน้าคำสรรพนาม เช่น เงินของเขาหาย ครูให้รางวัลแก่เด็กเรียนดี
3. นำหน้าคำกริยา เช่น เขารอเอจนกระทั่งตาย ฉันเย็บเสื้อผ้าสำหรับใส่
4. นำหน้าคำวิเศษณ์ เช่น เขาปฏิบัติโดยดี เขาพูดตามชื่อ
5. นำหน้าประโยค เช่น ครูให้รางวัลเฉพาะคนเรียนดี

ข้อสังเกตในการใช้คำบุพบท

1. คำบุพบทบางคำผู้ใช้อาจจะทิ้งไปในฐานะที่เข้าใจหรือเพราะความเคยชิน เช่น ครูให้ขนมเด็ก (ละแก่) เขาจ้องมองตาฉัน (ละกับ)
2. คำบุพบทนั้นบางทีคล้ายคำวิเศษณ์ แต่บุพบทจะทำหน้าที่นำหน้าคำ ส่วนคำวิเศษณ์ทำหน้าที่ขยายคำอยู่ข้างหลัง เช่น ฉันให้เงินแก่ชอทาน (คำบุพบท) เขาพูดเหมือนคนแก่ (คำวิเศษณ์)
3. คำบุพบทกับและแก่ มีหลักการใช้ดังนี้
 - กับ มีหลักการใช้ดังนี้
 1. ใช้กับเมื่อสองฝ่ายทำกริยาร่วมกัน เช่น เขาพูดกับฉัน พ่อไปเที่ยวกับแม่
 2. ใช้กับเมื่อคำนามสองคำขึ้นไปมารวมกัน ไปด้วยกัน ทำด้วยกันโดยออกชื่อนามด้วย เช่น ปากกากับสมุด ยางลบกับดินสอ จานกับช้อน พ่อกับแม่
 3. ใช้กับเพื่อเน้นข้อความให้มีน้ำหนัก เห็นจริงน่าเชื่อถือ เช่น ฉันเห็นเขากับตาของฉัน เขาสวมแหวนให้ฉันกับมือเขาเองแก่ มีหลักการใช้ดังนี้
 1. ใช้แก่เมื่อแสดงการให้ แบ่งปันแจกจ่าย จะใช้สำหรับผู้ใหญ่ให้ผู้น้อยหรือผู้ที่เสมอกัน เช่น ครูให้รางวัลแก่นักเรียน เขาให้แหวนแก่ฉัน
 2. ใช้แก่เมื่อข้อความนั้นเป็นบอกเล่า อธิบายหรือชี้แจงให้อีกฝ่ายเข้าใจเรื่องราว เช่น ต้อยเป็นคนเห็นแก่ได้ ครูชี้แจงแก่เด็กนักเรียน
 3. ใช้แก่เมื่อแสดงถึงผลที่เกิดขึ้น ปราบกฏขึ้น ทั้งดีและเสีย เช่น เขาถึงแก่ความตาย คนดีเป็นศรีแก่ชาติ
 4. คำสันธาน คือ คำที่ใช้เชื่อมระหว่างคำ หรือข้อความ ให้ติดต่อกัน ซึ่งมีหลักการใช้ดังนี้
 - 4.1 ใช้เชื่อมคำกับคำ เช่น หมูกับหมา คนดีหรือคนชั่ว
 - 4.2 ใช้เชื่อมประโยคกับประโยค เช่น ฉันกินแต่เขาหลับ เธอจะกินหรือเธอจะนอน

นอน

4.3 ใช้เชื่อมข้อความกับข้อความให้ต่อเนื่องกัน มักมีคำว่าดังนั้น เพราะฉะนั้น หนึ่งเพราะเหตุว่า อีกประการหนึ่งคำสันธาน นั้นจะอยู่ตำแหน่งใดในประโยคหรือข้อความก็ได้จะใช้ คำสันธานที่ตัวก็ได้ เช่น กว่าถ้าจะสูงงาก็ไหม้ ถึงฝนจะตกเขาก็ไม่ไปโรงเรียน

คำสันธานเชื่อมคำหรือข้อความได้ดังนี้

1. เชื่อมข้อความที่คล้ายตามกัน จะเชื่อมด้วยคำว่า ก็ ก็ดี ทั้ง และ กับ ก็ได้ แล้ว... จึง เมื่อ...ก็ ครั้น...จึง พอ...ก็ ทั้ง...กับ ทั้ง...และ เช่น ครั่งรุ่งเช้าจึงเดินทาง เขาและเธออยู่ด้วยกัน
2. เชื่อมข้อความที่ขัดแย้งกันมีตัวเชื่อมด้วยคำว่า แต่ แต่ว่า กว่า...ก็ ถึง...ก็ เช่น เธอผอมแต่แข็งแรง ถึงเขาจะยากจนแต่เป็นคนดี
3. เชื่อมข้อความที่ขัดแย้งกันมีตัวเชื่อมด้วยคำว่า ฉะนั้น ฉะนั้น ฉะนั้น...จึง เพราะฉะนั้น...จึง เช่น เขามาสายเพราะรถติด เธอวงนอนจึงหลับไป
4. เชื่อมข้อความให้เลือกเอาอย่างใดอย่างหนึ่ง มักเชื่อมด้วยคำว่า หรือไม่...ก็ มิฉะนั้น ไม่เช่นนั้น เช่น เธอจะกินข้าวหรือกินก๋วยเตี๋ยว เธอต้องอ่านหนังสือ มิฉะนั้นจะสอบตก
5. เชื่อมข้อความแบ่งรับแบ่งสู้หรือการคาดคะเน ซึ่งจะเชื่อมด้วยคำว่า แม้ แม้็น อาจ เป็น ถ้า...ก็ เช่น เขาอาจพูดไม่จริง ถ้าเธอขยันก็สอบได้
6. เชื่อมข้อความที่แสดงการเปรียบเทียบ มีคำว่า ดัง ดุจ ราว เสมือน เหมือน เป็น ตัวเชื่อม เช่น เธอสวยเหมือนนางฟ้า สายตาเขาดุจแวตาสีเสื้อ
7. เชื่อมข้อความที่ต่างให้ติดกัน มักเชื่อมด้วยคำว่า ฝ่าย หนึ่ง ส่วน อีก ประการ หนึ่ง เช่น เขาทำงานส่วนฉันเรียนหนังสือ ฉันสอนหนังสือฝ่ายเขาทำธุรการ
8. เชื่อมข้อความให้สละสลวยและไพเราะมักเชื่อมด้วยคำว่า ก็ อย่างไรก็ตาม ก็ดี ไรก็ตาม ไรก็ตาม อันว่า เช่น อันว่าความรัก เราก็ชายชาติทหาร

7. คำอุทาน คือ คำที่เปล่งออกมาเพื่อแสดงอารมณ์ หรือ ความรู้สึกของผู้พูด ซึ่งไม่มีความหมายแต่จะมีความหมายในด้านความรู้สึกและอารมณ์ของผู้พูดคำอุทานแบ่งเป็น 2 ชนิด คือ

- 7.1 คำอุทานบอกอาการ คือ คำอุทานที่เปล่งเสียงออกมาเพื่อให้รู้อาการของผู้พูด เช่น

ดีใจ	เช่น ไชโย ฮ่าๆ เฮ ฮูเล
โกรธเคือง	เช่น ชิ ชะ ฮี เหม เอ้ย
ร้องเรียก	เช่น นี่แน่ะ เอ้ เอ้ย
ประหลาดใจ	เช่น เอ เอ๊ะ เอ๋ คุณพระ
รับรู้	เช่น อ้อ เออ อ้อ ฮือ
เจ็บปวด	เช่น โอ้ย อู๋ย โอ้ย
สงสาร	เช่น อนิจจา พุธไร้ ไร้เอ๊ย

7.2 คำอุทานเสริมบท คือ คำอุทานที่ใช้เป็นคำสร้อยหรือเสริมบททำให้ความสมบูรณ์ไพเราะสละสลวยขึ้น แบ่งเป็น 3 ชนิด

7.2.1 คำสร้อย คือ คำอุทานที่ใช้เป็นคำสร้อยในบทประพันธ์พวกโคลงและร่าย มักมีคำว่า แลนา นานาแม่ เทอญพ้อ พี่เอ๋ย จริงแฮ เช่น

เสียงฤาเสียงเล่าอ้าง	อันใด พี่เอ๋ย
เสียงย่อมยอยศใคร	ทั่วหล้า
สองเชื้อพี่หลับไหล	ลืมนั่น ฤาพี่
สองพี่คิดเองอ้า	อย่าได้ถามเผื่อ

7.2.2 คำแทรก คำอุทานที่แทรกระหว่างข้อความหรือคำ เพื่อต้องการให้ฟังไพเราะสละสลวย มักประกอบด้วยคำว่า สิ นะ เฮย เอ๋ย เอย เช่น เร็วๆหน่อยนะ รอฉันด้วยนะ

7.2.3 คำเสริม คือ อุทานที่ต่อคำให้ยาวขึ้น เพราะต้องการให้ออกเสียงสะดวกขึ้น โดยที่ความหมายไม่เปลี่ยน เช่น กินข้าวกินปลา ไปวัดไปวา ลูกเต้า ตำรับตำรา

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพลงลูกทุ่ง

3.1 ความหมายของเพลงลูกทุ่ง

จินตนา ดำรงเลิศ (2531: 9) ได้ให้ความหมายของเพลงลูกทุ่งไว้ว่า เพลงลูกทุ่งหมายถึง ผลงานเพลงของผู้ประพันธ์ นักร้อง นักดนตรีที่เรียกตนเองว่า “ลูกทุ่ง” มักมีเนื้อหาแสดงออกถึงชีวิตชนบท หรือเรื่องราวร่วมสมัยที่เกิดขึ้น ในระดับสังคมชาวบ้าน

สมยศ สิงห์คำ (2534: 30) ได้ให้ความหมายของเพลงลูกทุ่งไว้ว่า เพลงลูกทุ่งหมายถึง เพลงที่สะท้อนวิถีชีวิต สภาพสังคม อุดมคติและวัฒนธรรมไทย โดยมีท่วงทำนอง คำร้อง สำเนียงและลีลาการร้อง ที่มีลักษณะเฉพาะตัว

จากความหมายดังกล่าวของเพลงลูกทุ่งดังกล่าวสรุปได้ว่า เพลงลูกทุ่ง หมายถึง เพลงที่มีเนื้อหาสะท้อนสังคมในชนบทหรือเหตุการณ์ร่วมสมัย ที่มีลีลาการร้องในแบบเฉพาะ ทั้งจังหวะและท่วงทำนองการประพันธ์ โดยสามารถแสดงออกถึงอารมณ์ ความรู้สึก สังคม และสติปัญญา เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความรู้สึกคล้อยตาม

3.2 ลักษณะของเพลงลูกทุ่ง

กาญจนา แก้วเทพ (2522: 54 -56) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งสรุปได้ว่า เพลงลูกทุ่ง เป็นวรรณกรรมที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับชาวไร่ชาวนามากที่สุด สะท้อนให้เห็นสภาพชีวิต ความคิด

ความรู้สึก ของชาวไร่ชาวนาได้อย่างใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด เป็นข้อมูลทางประวัติศาสตร์ แห่งชนบทไทย ถ้อยคำต่างๆ ที่เป็นคำร้องของเพลงลูกทุ่งส่วนใหญ่จะเป็นข้อเท็จจริง

สันติภาพ เจนกระบวนหัด (2530: 32 - 35) นักอนุรักษ และนักจัดรายการเพลงลูกทุ่งได้ ให้ทรรศนะอย่างน่าสนใจว่า ความโดดเด่นของเพลงลูกทุ่งอยู่ที่คำร้องและลีลา คือการเล่นลูกคอ ลูก เอื้อน อันเป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวของนักร้องเพลงลูกทุ่งแต่ละคน คนไทยนั้นมีพื้นเพมาจากเกษตรกร ส่วนเพลงลูกทุ่งนั้นก็ถ่ายทอดวิถีชีวิตของคนไทยเหล่านั้น จึงนับว่าเพลงลูกทุ่งเป็นเพลงไทยแท้ๆ

พูนพิศ อมาตยกุล (2531: 66 - 69) ได้แสดงทรรศนะเกี่ยวกับเพลงลูกทุ่งไว้พอที่จะสรุป ได้ความว่า เพลงลูกทุ่ง เพลงลูกทุ่งมีลักษณะประสมประสานของเพลงหลายประเภท มักจะบรรยาย ถึงสภาพชีวิตไทยในชนบท นอกจากนี้เพลงลูกทุ่งยังมีส่วนทำให้เพลงไทยเดิมแพร่หลายออกไป

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี (2534: 24) ได้ทรงพระราชนิพนธ์ถึง ลักษณะของเพลงลูกทุ่งไว้ในหนังสือกึ่งศตวรรษเพลงลูกทุ่งไทย ภาค 2 ว่าสังเกตได้ว่าเวลาเกิด สถานการณ์ใดก็ตาม ไม่ว่าจะเป็นเรื่องปากท้อง ฝนตก ฟ้าร้อง น้ำท่วม ตลอดจนเหตุการณ์ทาง การเมืองทั้งนอกและในประเทศ เพลงลูกทุ่งก็ออกมาใหม่ทันสมัยกับชาวนั้นทันที รวากับเป็นสมุค บันทึกเหตุการณ์เหล่านั้น เนื้อร้องเพลงลูกทุ่งจะสะท้อนชีวิตจริงของคน ปราบกฏการณ์ทางธรรมชาติ การเกิดสงคราม ปัญหาเศรษฐกิจและการเมืองได้เป็นอย่างดี ใช้ภาษาที่เรียบง่ายเข้าใจง่ายและจำ ง่าย ฟังแล้วไม่ต้องแปลความหมาย

จากลักษณะของเพลงลูกทุ่งที่กล่าวมานั้นสรุปได้ว่า เพลงลูกทุ่งมีลักษณะของการประสม ประสานกันของคนตรี จะมีเนื้อหาที่สะท้อนชีวิตของคนในชนบท หรือเหตุการณ์ต่างๆที่เกิดขึ้น ร่วมทั้ง เป็นการแสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญา ที่ถ่ายทอดออกมาเป็นภาษา จังหวะ และ ท่วงทำนอง

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

4.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีผู้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

ไพศาล หวังพาณิชย์ (2523: 209) กล่าวไว้ว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคล อันเกิดจากการเรียนการสอนเป็นการเปลี่ยนแปลง พฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกอบรม หรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์ จึง เป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล ของบุคคลว่า เรียนรู้แล้วเท่าไร มีความสามารถชนิดใดซึ่งสามารถวัดได้ 2 แบบตามจุดมุ่งหมายและลักษณะวิชาที่สอน คือ

1. การวัดด้วยการปฏิบัติ เป็นการตรวจสอบความสามารถในกาปฏิบัติหรือทักษะของ ผู้เรียนโดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้แสดงความสามารถดังกล่าวในรูปการกระทำจริงให้ออกมาเป็นผลงาน เช่น วิชา ศิลปศึกษา พลศึกษา การช่าง เป็นต้น การวัด แบบนี้จึงต้องโดยใช้ข้อสอบปฏิบัติ

2. การวัดด้านเนื้อหา เป็นการตรวจสอบความสามารถเกี่ยวกับเนื้อหาวิชา(Content) อันเป็นประสบการณ์การเรียนรู้ของผู้เรียน รวมถึงพฤติกรรมความสามารถในด้านต่างๆสามารถวัดได้ โดยใช้ข้อสอบวัดผลสัมฤทธิ์

ประกิจ รัตนสุวรรณ (2525: 200) ได้กล่าวว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลที่เกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และประสบการณ์การเรียนรู้จากการฝึกอบรมหรือการสอน

วรรณิ เลหาไพบูลย์ (2537: 295) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนว่า หมายถึง ความสามารถหรือพฤติกรรมของนักเรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ซึ่งพัฒนาขึ้นหลังจากได้รับการ อบรมสั่งสอนและฝึกฝนโดยตรง

อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ ชูชม (2530: 10) ได้กล่าวไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน หมายถึง ความสำเร็จที่ได้จากการทำงานต้องอาศัยความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมา จากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้นผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จึงเป็น ขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียนที่อาศัยการทดสอบเช่นจากการสังเกตหรือตรวจการบ้าน หรือ อาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้มาจากโรงเรียนซึ่งต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมิน อันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป

ภพ เลหาไพบูลย์ (2537: 295) ได้ให้ความหมายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คือ พฤติกรรม ที่แสดงออกถึงความสามารถในการกระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดจากที่ไม่เคยกระทำได้ หรือกระทำได้น้อยก่อนที่ จะมีการเรียนรู้ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่สามารถวัดได้

กูด (Good. 1973: 103) ได้ให้ความหมายว่าของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ว่าผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ที่ได้รับหรือทักษะที่พัฒนามาจากการเรียนในสถานศึกษาโดยปกติวัด จากคะแนนที่ครูเป็นผู้ให้หรือจากแบบทดสอบ หรืออาจรวมถึงคะแนนที่ครูเป็นผู้ให้และคะแนนที่ได้ จากแบบทดสอบ

จากความหมายดังกล่าวสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้หรือทักษะ ที่สามารถวัดได้จากการพัฒนาทักษะนั้นๆอย่างเต็มตามศักยภาพ โดยการใช้หลักการวัด แบบทดสอบ ซึ่งการกระทำนั้นจะต้องใช้ความพยายามทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญาประกอบการประเมินผล

4.2 ประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ประกิจ รัตนสุวรรณ (2525: 210) ได้แบ่งประเภทของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียนไว้ ดังนี้

1. แบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้เอง

ครูผู้สอนจัดสร้างขึ้น เพื่อวัดความก้าวหน้าของนักเรียน ภายหลังจากได้มีการเรียน การสอนไประยะหนึ่งแล้วโดยปกติแบบทดสอบประเภทนี้ จะใช้เฉพาะภายในกลุ่มนักเรียนที่ครูผู้ออก ข้อสอบเป็นผู้สอน จะไม่นำไปใช้กับนักเรียนกลุ่มอื่น ทั้งนี้โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบนักเรียนมี ความรู้ความสามารถตามจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้มากน้อยเพียงใดและจะนำผลการสอบนี้ไปใช้ทั้ง ปรับปรุงซ่อมเสริมการเรียนการสอน กับนำไปใช้วัดผลการเรียนของนักเรียนด้วยตัวอย่างแบบทดสอบที่ ครูใช้ในการสอนปลายภาค หรือปลายปี เมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอนในแต่ละบทแต่ละตอนนั่นเอง

2. แบบทดสอบมาตรฐาน

เป็นแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ เช่นเดียวกับแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นใช้เอง แต่มี จุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบการเรียนด้านต่างๆ ของนักเรียนที่ต่างกลุ่มกัน

บุญชม ศรีสะอาด (2532: 8 – 9) ได้แบ่งลักษณะของแบบทดสอบออกเป็น 2 ประเภท คือ

1. แบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ หมายถึง แบบทดสอบที่สร้างขึ้นตามจุดประสงค์เชิง พฤติกรรม มีคะแนนจุดตัดหรือคะแนนเกณฑ์ที่ใช้สำหรับตัดสินว่า ผู้เรียนมีความรู้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ไว้หรือไม่ การวัดเพื่อให้ตรงตามจุดประสงค์ซึ่งเป็นหัวใจของข้อสอบในการทดสอบประเภทนี้

2. แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม หมายถึงแบบทดสอบที่สร้างขึ้นเพื่อวัดให้ครอบคลุม หลักสูตรสร้างตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร สามารถจำแนกผู้เรียนตามความเก่งอ่อนได้ การรายงาน ผลการสอบอาศัยคะแนนมาตรฐาน ซึ่งเป็นคะแนนที่สามารถวัดได้ ที่แสดงสถานภาพความสามารถ ของบุคคล เมื่อเปรียบเทียบกับบุคคลอื่นที่ใช้กลุ่มเปรียบเทียบ

ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ (2536: 146 – 147) ได้แบ่งแบบทดสอบวัด ผลสัมฤทธิ์ได้เป็น 2 พวก คือ

1. แบบทดสอบของครู หมายถึง ชุดของคำถามที่ครูเป็นผู้สร้างขึ้นซึ่งเป็นข้อคำถาม เกี่ยวกับความรู้ที่นักเรียนได้เรียนในห้องเรียนว่านักเรียนมีความรู้มากแค่ไหน บกพร่องตรงไหน จะได้ ซ่อมเสริม หรือเป็นการวัดความพร้อมที่จะได้เรียนในบทเรียนใหม่ขึ้นอยู่กับความต้องการของครู

2. แบบทดสอบมาตรฐาน แบบทดสอบประเภทนี้สร้างขึ้นจากผู้เชี่ยวชาญในแต่ละ สาขาวิชาหรือจากครูผู้สอนวิชานั้น แต่ผ่านการทดลองคุณภาพหลายครั้ง จนกระทั่งมีคุณภาพดีจึง สร้างเกณฑ์ปกติของแบบทดสอบนั้น สามารถใช้เป็นหลักเปรียบเทียบผล เพื่อประเมินค่าของการเรียน การสอนในเรื่องใดๆก็ได้ แบบทดสอบมาตรฐานจะมีคู่มือดำเนินการสอบ บอกวิธีสอบและยังมี มาตรฐานในด้านการแปลคะแนนด้วย

ทั้งแบบทดสอบที่ครูสร้างขึ้นและแบบทดสอบมาตรฐาน มีวิธีการสร้างข้อคำถามเหมือนกับเป็นคำถามที่วัดเนื้อหาและพฤติกรรมที่สอนไปแล้วจะเป็นพฤติกรรมที่สามารถตั้งคำถามวัดได้ ซึ่งควรวัดให้ครอบคลุมพฤติกรรมต่างๆดังนี้

1. ความรู้ความจำ
2. ความเข้าใจ
3. การนำไปใช้
4. การวิเคราะห์
5. การสังเคราะห์
6. การประเมินค่า

จากที่กล่าวมาพอสรุปประเภทของแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคือแบบทดสอบที่สร้างขึ้นอย่างมีจุดประสงค์ เพื่อวัดความรู้ความเข้าใจของแต่ละบุคคล เพื่อนำผลที่ได้หาค่าของประสิทธิภาพของสิ่งที่ต้องการวัด โดยสามารถแบ่งแบบทดสอบ ดังนี้

1. เป็นแบบทดสอบของครู หรือ แบบทดสอบมาตรฐาน
2. เป็นแบบทดสอบแบบอิงเกณฑ์ หรือ แบบทดสอบแบบอิงกลุ่ม
3. เป็นลักษณะการวัดด้านปฏิบัติหรือการวัดด้านเนื้อหา

4.3 กระบวนการสร้างแบบทดสอบการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

บุญเชิด ภิญญอนันตพงษ์ (2525: 21 -30)ได้กล่าวถึง ขั้นตอนของกระบวนการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ ดังนี้

ขั้นที่ 1 การวางแผนการสร้างแบบทดสอบ พิจารณาถึงจุดประสงค์ของการนำแบบทดสอบไปใช้

การวางแผนสร้างแบบทดสอบอย่างไรจำเป็นต้องเรียนรู้เสียก่อนว่าเราจะนำแบบทดสอบไปใช้เพื่ออะไรหรือต้องทราบจุดประสงค์ของการนำแบบทดสอบไปใช้นั้นเอง โดยหลักการแล้วการนำแบบทดสอบไปใช้จะสัมพันธ์กับการสอน เช่น การสอบเพื่อตรวจสอบความรู้เดิมจะสอบก่อนทำการสอน การสอบ เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและวินิจฉัยข้อบกพร่อง จะสอบในระหว่างดำเนินการสอน และการสอบเพื่อปรับปรุงผลการเรียน จะสอบหลังจาก การสอนเสร็จสิ้นทั้งหมดแล้ว ดังนั้นจุดประสงค์ของการนำแบบทดสอบไปใช้ อาจจำแนกเป็น 4 จุดประสงค์ดังนี้

1. ใช้ตรวจสอบความรู้เดิม จะทำการสอบก่อนที่จะเริ่มต้นการสอน เพื่อพิจารณา ดังนี้
 - 1.1 นักเรียนมีความรู้พื้นฐานที่จำเป็นสำหรับเนื้อหาที่จะเรียนเพียงพอหรือไม่
 - 1.2 นักเรียนมีความรู้เนื้อหาที่จะสอนหรือไม่

2. ใช้ตรวจสอบความก้าวหน้าและปรับปรุงการเรียนการสอน

3. ใช้วินิจฉัยผู้เรียน

4. ใช้สรุปผลการเรียน

- เนื้อหาและพฤติกรรมที่ต้องการวัด

เนื้อหาวิชา และพฤติกรรมที่ต้องการวัด ก็คือ เนื้อหาและพฤติกรรมที่ทำการสอน

- วิเคราะห์หลักสูตร

การวิเคราะห์หลักสูตรเป็นกระบวนการในการจำแนกแยกแยะในวิชานั้นๆ มีหัวข้อเนื้อหาสาระที่สำคัญอะไรบ้างมีจุดประสงค์ที่จะให้เกิดพฤติกรรมอะไรบ้าง ดังนั้นการวิเคราะห์หลักสูตรจึงประกอบด้วยการวิเคราะห์ 2 อย่าง คือ

1. การวิเคราะห์เนื้อหาวิชา

2. การวิเคราะห์จุดประสงค์

- การวิเคราะห์เนื้อหา

การวิเคราะห์เนื้อหาวิชา เป็นการจำแนก หรือจัดหมวดหมู่เนื้อหาวิชาเป็นหัวข้อสำคัญโดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันของเนื้อหา

2. ความยากง่ายของเนื้อหา

3. ขนาดความยาวของเนื้อหา

4. เวลาที่ใช้สอน

- การวิเคราะห์จุดประสงค์

การวิเคราะห์จุดประสงค์ เป็นการจำแนก หรือจัดหมวดหมู่เนื้อหาวิชาเป็นหัวข้อสำคัญโดยคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. รวบรวมจุดประสงค์ของเนื้อหาวิชาทั้งหมด จากหนังสือหลักสูตรและคู่มือ

ครู

2. เขียนพฤติกรรมที่สำคัญของแต่ละจุดประสงค์ทั้งหมด

3. ยุบพฤติกรรมที่มีลักษณะที่คล้ายคลึงกันให้เป็นพฤติกรรมเดียวกัน

4. นิยามความหมายของพฤติกรรมที่ยุบรวมกัน

ขั้นที่ 2 การเตรียมงานและเขียนข้อสอบ

เมื่อวางแผนการสร้างแบบทดสอบโดยการสร้างเป็นตารางวิเคราะห์หลักสูตรเรียบร้อยแล้วต้องเตรียมงานและเขียนข้อสอบต่อไป

ขั้นที่ 3 การทดลองสอบ

เมื่อเขียนข้อสอบและจัดพิมพ์เรียบร้อยแล้วก็นำไปทดลองสอบ

ขั้นที่ 4 การประเมินผลแบบทดสอบ

การประเมินผลแบบทดสอบ เป็นการตรวจสอบว่าแบบทดสอบมีคุณภาพหรือไม่โดยพิจารณาตามคุณลักษณะที่ดีของแบบทดสอบซึ่งมีดังนี้

1. ความแม่นยำ หมายถึง แบบทดสอบให้ผลการทดสอบสอดคล้องตรงกันทุกครั้ง
2. ความเชื่อมั่น หมายถึง แบบทดสอบให้ผลการทดสอบสอดคล้องตรงกันทุกครั้ง
3. อำนาจการจำแนก หมายถึง ข้อสอบที่แบ่งแยกคนเก่งอ่อนออกจากกันได้กล่าวคือ คนเก่งจะตอบถูก คนอ่อนจะตอบผิด
4. ความยากง่าย หมายถึง จำนวนเปอร์เซ็นต์ผู้ตอบถูกทั่วไปแล้วความยากง่ายที่เหมาะสมมีจำนวนครึ่งหนึ่งตอบถูก
5. ความเป็นปรนัย หมายถึง ข้อสอบที่มีคำถามชัดเจน และการให้คะแนนชัดเจน
6. ความเฉพาะเจาะจง หมายถึง ข้อสอบที่มีคำถามชัดเจนและการให้คะแนนชัดเจน
7. ประสิทธิภาพ หมายถึง แบบทดสอบที่ใช้เวลานั้น ประหยัดเวลาการสร้างการดำเนินการสอบ การตรวจให้คะแนนแต่ให้ผลการสอบถูกต้อง
8. ความสมดุล หมายถึง แบบทดสอบสามารถวัดได้ครอบคลุมตามจุดประสงค์และเนื้อหาที่มีสัดส่วน จำนวนข้อสอบสอดคล้องตามตารางวิเคราะห์หลักสูตร
9. ความยุติธรรม หมายถึง แบบทดสอบมีความชัดเจนไม่คลุมเครือและเปิดโอกาสให้ทุกคนมีโอกาสตอบถูกได้เท่ากัน
10. ความเหมาะสมของเวลา หมายถึง แบบทดสอบได้กำหนดเวลาให้เพียงพอในการตอบข้อสอบจนเสร็จ

อุทุมพร จามรมาน (2540: 27) กล่าวถึงการสร้างข้อสอบที่เป็นระบบนั้นมีขั้นตอน ดังนี้

1. การระบุจำนวนจุดมุ่งหมายในการทดสอบ
2. การระบุเนื้อหาให้ชัดเจน
3. การทำตารางเนื้อหาเกี่ยวกับจุดมุ่งหมายในการทดสอบ
4. การทำน้ำหนักร
5. การกำหนดเวลาสอบ
6. การกำหนดจำนวนข้อหรือคะแนน
7. การเขียนข้อสอบ
8. การตรวจสอบข้อเขียนที่เขียนขึ้น

9. การทดลองใช้ แก้ไข ปรับปรุง

จากเอกสารข้างต้น ขั้นตอนของกระบวนการสร้างแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ของ บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์ (2525: 21 -30)เป็นแนวทางในการสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการวิชาภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง ซึ่งประกอบด้วย การวางแผน สร้างแบบทดสอบ การเตรียมงานและเขียนข้อสอบ การทดลองสอบและการประเมินผลแบบทดสอบ

4.4 ประโยชน์ของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

เซ็นซี และคอบบิน (สุริยัน แสงแก้ว . 2535: 23 – 25 ; อ้างอิงจาก Chauncey ; Dobbin . 1963: 63-67) กล่าวถึง ประโยชน์ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. เพื่อระดับพัฒนาการ
2. ใช้เป็นประโยชน์ในการแนะแนวนักเรียน
3. เพื่อประโยชน์ในด้านการวางแผนสร้างหลักสูตรต่อไป
4. เพื่อให้ในการสอบคัดเลือกและเลื่อนชั้น
5. เพื่อให้เปรียบเทียบความสามารถในการสอนของครูในโรงเรียนเดียวกันหรือ

เปรียบเทียบระหว่างโรงเรียน

จากเอกสารข้างต้นสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีประโยชน์ตามแนวความคิดของเซ็นซี และคอบบิน (อ้างอิงของ สุริยัน แสงแก้ว. 2535: 23 – 25)

4.5 งานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

มณี เทพชามพู (2536: บทคัดย่อ) ได้เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างการสอนโดยใช้เกมกับการสอนแบบธรรมดา ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำของนักเรียนที่เรียนโดยใช้เกมกับนักเรียนที่เรียนโดยการสอนแบบธรรมดาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัมพา อรุณพราหมณ์ (2539: 76) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนกับการสอนตามคู่มือครู ผลการศึกษาพบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01และความรับผิดชอบของนักเรียนต่อหน้าที่การงานในห้องเรียนของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมไม่ต่างกัน

ลอเรย์ (Lawrey. 1978: 817 –A) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้แบบฝึกทักษะกับนักเรียนระดับ 1 ถึงระดับ 3 จำนวน 87 คน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกฝนโดยใช้แบบฝึกทักษะมีคะแนนการทดสอบหลังการทำแบบฝึกมากกว่าคะแนนการทดสอบก่อนทำแบบฝึก

แมคพีค (Mcpeake. 1979 – A) ได้ศึกษาผลการเรียนจากแบบฝึกอย่างเป็นระบบตั้งแต่เริ่มศึกษาจนถึงความสามารถในการอ่าน และเพศที่มีต่อความสามารถในการสะกดคำ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จากโรงเรียนประถมศึกษาศิตูเอ เมือง Scituate รัฐ Massachusetts จำนวน 129 คน พบว่า ทุกกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ในการสะกดคำสูงขึ้นยกเว้นนักเรียนชายที่มีความบกพร่องทางการอ่าน และพบว่าแบบฝึกช่วยปรับปรุงความสามารถในการสะกดคำของนักเรียนทุกคน แค่เวลา 12 สัปดาห์ ไม่เพียงพอที่จะทำให้เกิดการถ่ายถอดการเรียนรู้ในการสะกดคำไปสู่คำใหม่ที่ยังไม่ได้ศึกษา และคะแนนของนักเรียนหญิงสูงกว่านักเรียนชาย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้การอ่านยังมีความสัมพันธ์กับความสามารถในการสะกดคำ

มิทเชล (Mitchell. 1980: 1329 – A) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการสอนการเขียนสะกดคำ 3 แบบคือ กลุ่มที่ 1 ใช้พจนานุกรม กลุ่มที่ 2 ใช้กิจกรรมการเขียนเรื่อง และกลุ่มที่ 3 ใช้พจนานุกรมและกิจกรรมการเขียนเรื่องและมีกลุ่มควบคุมอีกกลุ่มหนึ่ง ผลการศึกษาพบว่าทั้ง 3 กลุ่ม การเขียนสะกดคำได้ดีกว่ากลุ่มควบคุม แต่ในเรื่องความคิดสร้างสรรค์ทางการเขียนและการเขียนสะกดคำของกลุ่มทดลองทั้งสามกลุ่มไม่แตกต่างกัน

จากการศึกษางานวิจัยในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสรุปได้ว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของครูนั้นต้องมีการจัดการเรียนการสอนที่มีความหลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จะส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ ดังนั้นในการจัดกิจกรรมการเรียนต้องยึดหลักผู้เรียนเป็นสำคัญ และให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพทางการเรียนขั้นสูงสุด

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการเป็นขั้นตอน โดยมีรายละเอียดการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การรวบรวมข้อมูล
5. การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 7 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 235 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียน 36 คน โดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. การสร้างชุดฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง

1.1 ศึกษาหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.2 ศึกษาทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างชุดฝึกการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.3 เลือกเนื้อหาบทเรียนเรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง และแบ่งเนื้อหาสำหรับสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยผู้วิจัยได้ศึกษาการแบ่งเนื้อหาของ พระยาอุปกิตศิลปสาร (2535 : 70) คือ

1. คำนาม
2. คำสรรพนาม
3. คำกริยา
4. คำวิเศษณ์
5. คำบุพบท
6. คำสันธาน
7. คำอุทาน

1.4 นำเนื้อหาที่ผู้วิจัยได้ศึกษามาแบ่งเป็นชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งผู้วิจัยได้แบ่งออกเป็น 7 ชุดดังนี้

ชุดที่ 1 ใ้ว่าบทเพลงนี้มีคำนามจำนวน 1 ชุด 2 คาบ

ประกอบด้วย ความหมายคำนาม ชนิดของคำนามทั้ง 5 ชนิด แบบฝึกการวิเคราะห์คำโดยใช้เพลงลูกทุ่ง เพลงความคิดถึงกำลังเดินทาง เพลงคนบ้านเดียวกัน เพลงอายุจั่ง เพลงสวยมั้พอลาม งามไม่พอล้วย เพลงสมหวังนะครับ เพลงสิบล้อเธอไม่รัก เพลงรักหนีที่เซเว่น

ชุดที่ 2 สรรพนามเด่นชัดในเพลงจำนวน 1 ชุด 3 คาบ

ประกอบด้วย ความหมายของคำสรรพนาม ชนิดของคำสรรพนาม แบบฝึกการวิเคราะห์คำโดยใช้เพลงลูกทุ่ง เพลงเรียกพี่ได้ไหม เพลงหิ้งห้อยน้อยกับตะวัน เพลงลงเอยด้วยเธอ เพลงสบายดีกันหรือเปล่า

ชุดที่ 3 คำกริยาพาใจให้บรรเลงจำนวน 1 ชุด 2 คาบ

ประกอบด้วย ความหมายของคำกริยา ชนิดของคำกริยา ทั้ง 4 ชนิด แบบฝึกการวิเคราะห์คำโดยใช้เพลงลูกทุ่ง เพลงโทรหาครั้งสุดท้าย เพลงเบอร์เก่ายังเฝ้ารอ เพลงเมื่อถูกความรักหาเจอ เพลงฝากเพลงหอมแก้ม เพลงจ้ำม้นเต๊อะ เพลงคนซื่อาย เพลงทำรัก

ชุดที่ 4 ครั้นครั่งนักร้องต้องอุทานจำนวน 1 ชุด 3 คาบ

ประกอบด้วย ความหมายของคำอุทาน ชนิดของคำอุทาน แบบฝึกการวิเคราะห์คำโดยใช้เพลงลูกทุ่ง เพลงสาวไฮเทค เพลงโหย โหย เพลงเศรษฐกิจหารสอง เพลงหล่อทวนลม เพลงเอ๋ เอ๋ เพลงจดหมายผิดซอง

ชุดที่ 5 บุพพทช่วงไพเราะเสนาะหูจำนวน 1 ชุด 2 คาบ

ประกอบด้วย ความหมายของคำบุพพท ชนิดของคำบุพพท แบบฝึกการวิเคราะห์คำ โดยใช้เพลงลูกทุ่ง เพลงสาวนาสัญญาแม่ เพลงบักلابอกครู (แต่หนูกล่าบบอกอาย) เพลงแฟนเก็บ เพลงล้มจี๊ด เพลงฝากเพลงหอมแก้ม เพลงยากเป็นลม เพลง where are you?

ชุดที่ 6 วิเศษณ์ศรีไพเราะเสนาะนาน จำนวน 1 ชุด 2 คาบ

ประกอบด้วย ความหมายของคำวิเศษณ์ ชนิดของคำวิเศษณ์ แบบฝึกการวิเคราะห์คำ โดยใช้เพลงลูกทุ่ง เพลงดอกนีออนบานคำ เพลงหน้ากาก เพลงเอ็กซ์เรย์หัวใจ เพลงดาวเรือง ดาวรอย เพลงฝากฟ้า เพลงชอบคนมีตังค์

ชุดที่ 7 สันธานตามไพเราะเสนาะใจจำนวน 1 ชุด 2 คาบ

ประกอบด้วย ความหมายของคำสันธาน หลักการใช้คำสันธาน ข้อสังเกตในการใช้ คำสันธาน แบบฝึกการวิเคราะห์คำโดยใช้เพลงลูกทุ่ง เพลงอยากมีเธอเป็นแฟน เพลงรักมาทักทาย เพลงความคิดถึงกำลังเดินทาง เพลงหนอนผีเสื้อ เพลงสงวนสิทธิ์เฉพาะคนโสด

1.5 กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ และเมื่อที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชุดการเรียนรู้โดยพิจารณาถึงประสิทธิภาพที่นำไปสู่ความสำเร็จของจุดประสงค์ในการเรียนรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์และความสนใจของผู้เรียน ความสะดวกในการเก็บรักษา

1.6 ดำเนินการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้เหมาะสมกับเนื้อหา ดังนี้

1. กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหาในแต่ละชุด
2. กำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้
3. สื่อที่สามารถสร้างความเข้าใจของนักเรียนได้ดี
4. มีคำชี้แจงเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
5. ทำกิจกรรม เฉลยกิจกรรม ใบความรู้ แบบฝึกหัด แบบทดสอบให้สอดคล้องกับชุด

การเรียนรู้แต่ละชุด

6. สร้างแบบฝึกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมที่ตั้งไว้ และครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละเรื่องของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

1.7 จัดทำบัตรคำสั่งเพื่อชี้แจงรายละเอียดให้ผู้เรียนทราบว่า จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างไร

1.8 นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญเพื่อตรวจสอบคุณภาพและนำไปปรับปรุงแก้ไข

การหาคุณภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาบทเรียนตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบประเมินชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ใช้ในการวิจัย
2. พิจารณาหัวข้อปัญหาและจุดมุ่งหมายเพื่อทราบว่าการขอข้อมูลอะไรบ้าง
3. สร้างแบบประเมินสำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา การประเมินเป็นข้อความที่มีมาตรา

ส่วนประกอบประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามวิธีของ ลิเคอร์ท โดยกำหนดความหมายไว้ดังนี้

คะแนน 5 หมายถึง คุณภาพดีมาก

คะแนน 4 หมายถึง คุณภาพดี

คะแนน 3 หมายถึง คุณภาพพอใช้

คะแนน 2 หมายถึง ต้องปรับปรุงคุณภาพ

คะแนน 1 หมายถึง ไม่มีคุณภาพ

4. นำแบบประเมินที่สร้างขึ้นไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ตรวจสอบ เพื่อปรับปรุง

5. นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแล้วไป เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านประเมินชุดการเรียนรู้ด้วย

ตนเอง

6. นำผลการประเมินมาพิจารณาค่าเฉลี่ย เพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการยอมรับคุณภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51 - 5.00 หมายถึง คุณภาพดีมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 - 4.50 หมายถึง คุณภาพดี

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51 - 3.50 หมายถึง คุณภาพพอใช้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51 - 2.50 หมายถึง ต้องปรับปรุงคุณภาพ

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00 - 1.50 หมายถึง ไม่มีคุณภาพ

เกณฑ์ในการยอมรับว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่งที่สร้างขึ้นมีคุณภาพหรือไม่ ผู้วิจัยได้กำหนดให้มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป โดยผู้วิจัยได้ปรับปรุงจากแนวคิดของ ธีรญา นาคหอม (2545: 52)

**แบบประเมินความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำในเพลงลูกทุ่ง**

ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำในเพลง	ระดับคะแนนความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
1. ลักษณะรูปเล่มและการพิมพ์					
1.1 ขนาดและความหนาของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเหมาะสมในการจับถือได้อย่างสะดวก สำหรับเด็กในวัยนี้					
1.2 ลักษณะของปกหนังสือน่าสนใจ ชวนให้อยากอ่าน					
1.3 ตัวอักษรที่พิมพ์ สวยงาม อ่านง่าย และชัดเจน					
1.4 การพิมพ์ตัวสะกดการันต์ถูกต้องตามหลักภาษาไทย					
2. ภาพประกอบ					
2.1 ลักษณะของภาพส่วนใหญ่สวยงามและชัดเจน					
2.2 ภาพประกอบช่วยขยายข้อความและส่งเสริมให้เข้าใจเนื้อเรื่อง					
2.3 ภาพประกอบดึงดูดให้อยากอ่านเนื้อหา					
3. เนื้อหา					
3.1 เนื้อหาเหมาะกับระดับชั้นเรียนของเด็ก					
3.2 ความยาวของเนื้อหาแต่ละหน่วยเหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็กในระดับนี้					
3.3 เนื้อหาแปลกออกไปจากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองอื่นๆ ที่นักเรียนมีอยู่					
3.4 เนื้อหา มีสารประโยชน์เหมาะที่จะใช้เป็นหนังสืออ่านเพิ่มเติม สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2					
3.5 ผู้เรียนได้รับความเพลิดเพลินจากการอ่าน					
3.6 ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่องชนิดของคำมากขึ้น					
3.7 กิจกรรมแบบฝึกหัดช่วยพัฒนาทักษะด้านภาษาไทยเรื่องชนิดของคำได้					
4. การใช้ภาษา					
4.1 ความยากง่ายของภาษาเหมาะสมกับระดับชั้นเรียน					

ความคิดเห็นเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำในเพลง	ระดับคะแนนความเหมาะสม				
	5	4	3	2	1
4.2 การใช้คำศัพท์ต่างๆ เหมาะสม					
4.3 การใช้ภาษาสื่อความหมายได้ชัดเจน					
4.4 คำที่เลือกใช้มีความสละสลวยและไพเราะ					
5. คุณค่าและประโยชน์ที่ได้รับ					
5.1 ช่วยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่1 มีชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่มีประสิทธิภาพ					
5.2 ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะทางด้านหลักภาษาไทย และมีทักษะในเรื่องชนิดของคำ					
5.3 ช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดทักษะทางการเรียนเรื่องชนิดของคำ					
5.4 ช่วยให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน					
5.5 เป็นแนวทางหรือตัวอย่างในการจัดทำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสำหรับนักเรียนของคุณและผู้สนใจได้					

ข้อเสนอแนะและความคิดเห็นอื่นๆ

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
(.....)

7. นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ได้ผ่านการปรับปรุงจากผู้เชี่ยวชาญไปหาคุณภาพ หลังจากที่ได้ปรับปรุงให้เหลือแบบฝึกในแต่ละแบบฝึกเพียง 10 ข้อ

8. ดำเนินการวิจัยเพื่อหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

8.1 ขั้นเตรียมการ

ดำเนินการทดลองโดยประสานงานกับครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยและคุณครูที่เกี่ยวข้อง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการทดลองจัดตารางในการทดลอง โดยทำการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 ใช้เวลาในการทดลองทั้งสิ้น 6 สัปดาห์

8.2 ขั้นทดลอง

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง ผู้วิจัยดำเนินการทดลอง ดังนี้

8.2.1 ขั้นทดลองรายบุคคล

ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน จำนวน 3 คน จากนักเรียนที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ 1 ชุดต่อนักเรียน 1 คน พบปัญหาการสะกดคำที่มีผิดอยู่มาก รูปแบบยังไม่สร้างความสนใจนักเรียนภาพประกอบไม่ชัดเจนสีขาดหายบางส่วน

8.2.2 ขั้นทดลองกลุ่มเล็ก

ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่งที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน จำนวน 15 คน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่งอย่างมีวิจารณญาณ 1 ชุด ต่อนักเรียน 1 คน พบปัญหาในเรื่องของเนื้อหาที่มีมากเกินไปในบางชุดทำให้ไม่สอดคล้องกับเวลาที่กำหนดไว้

8.2.3 การทดลองภาคสนาม

ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง 1 ชุดต่อนักเรียน 1 คน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การสร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้เพื่อสร้างแบบทดสอบ
2. ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิจัยการสร้าง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องชนิดของคำ
3. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชนิดของคำ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 70 ข้อ ให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละหน่วยของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย

การหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

1. นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คือ แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยเรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำ จำนวน 70 ข้อ ไปเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์และผู้เชี่ยวชาญ วิชาภาษาไทย 3 ท่าน เพื่อพิจารณาความถูกต้องของเนื้อหา จำนวน ภาษาที่ใช้เพื่อให้ความชัดเจนสมบูรณ์ ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม โดยใช้แบบประเมินที่มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 3 ระดับ โดยกำหนดค่าของคะแนนดังนี้

คะแนน +1 สำหรับแน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

คะแนน 0 สำหรับไม่แน่ใจว่าแบบทดสอบมีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

คะแนน -1 สำหรับแน่ใจว่าแบบทดสอบไม่มีความสอดคล้องกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง

นำผลการประเมินมาพิจารณาค่าเฉลี่ยความสอดคล้อง IOC เพื่อใช้เป็นเกณฑ์การประเมินคุณภาพ แบบฝึกหัดระหว่างเรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง โดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 4.51-5.00 หมายถึง มีคุณภาพระดับดีมาก

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51-4.50 หมายถึง มีคุณภาพระดับดี

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 2.51-3.50 หมายถึง มีคุณภาพระดับปานกลาง

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.51-2.50 หมายถึง ต้องปรับปรุงคุณภาพ

คะแนนเฉลี่ยตั้งแต่ 1.00-1.50 หมายถึง ไม่มีคุณภาพ

เกณฑ์ในการยอมรับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ที่สร้างขึ้น ผู้วิจัยกำหนดให้มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.51 ขึ้นไป

แบบประเมินดัชนีความสอดคล้อง (IOC)
สำหรับผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา
ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง

คำชี้แจง โปรดประเมินและให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม รวมทั้งข้อวิจารณ์สำหรับเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไข โดยขอความกรุณาเขียนเครื่องหมาย ✓ ลงในระดับความคิดเห็นของท่านโดยกำหนดไว้ดังนี้

+1 หมายถึง สอดคล้อง
 0 หมายถึง ไม่แน่ใจ
 -1 หมายถึง ไม่สอดคล้อง

รายการประเมิน	ระดับความคิดเห็น			หมายเหตุ
	+1	0	-1	
1. ความสอดคล้องของเนื้อหากับจุดประสงค์				
2. ความถูกต้องของเนื้อหากับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง				
3. ความชัดเจนของการอธิบายเนื้อหา				
4. เนื้อหามีความต่อเนื่องกัน				
5. ภาษาที่ใช้เหมาะสมกับระดับของผู้เรียน				
6. ความยากง่ายเหมาะสมกับระดับของผู้เรียน				
7. ความเหมาะสมกับระยะเวลาที่ใช้				
8. ความเหมาะสมกับจำนวนคาบในแต่ละชุดการเรียนรู้				
9. ส่งเสริมการวิเคราะห์				
10. ส่งเสริมการคิด แก้ปัญหา และนำไปใช้				
รวม				

ข้อแนะนำและข้อวิจารณ์

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....ผู้ประเมิน
 (.....)

2. นำแบบทดสอบ ที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลอง (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ จำนวน 100 คน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างเพื่อหาคุณภาพแบบทดสอบ

3. นำกระดาษคำตอบของนักเรียนจำนวน 100 คน มาตรวจ โดยข้อที่ตอบถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ในแต่ละข้อคำถามให้ 0 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ เพื่อหาค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของข้อสอบเป็นรายข้อโดยใช้เทคนิค 27 % ของจุง เตห์ ฟาน (Fan; 1952: 3- 32) ดัชนีความยากง่าย(p) ควรีค่าอยู่ระหว่าง 0.20 – 0.80 ได้ข้อสอบที่มีค่าดัชนีความยากง่าย (p) 0.51 ดัชนีอำนาจจำแนก (r) 0.49

4. คัดเลือกข้อสอบ ชุดที่ 1 – ชุดที่ 7 จำนวน 30 ข้อ

5. นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้ จำนวน 30 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบโดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson 20) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538 : 168) โดยได้ค่าความเชื่อมั่น 0.79

6. จัดพิมพ์ข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเป็นแบบทดสอบฉบับจริงชนิดเลือกตอบ (Multiple Choice) 4 ตัวเลือก 30 ข้อ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experiment Research) มีกลุ่มทดลองจำนวน 1 กลุ่ม โดยผู้วิจัยใช้แบบแผนการพัฒนางานวิจัยแบบ Randomized One – Group Pretest – Protest Design) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538: 248 - 249)

ตาราง 1 แบบแผนการทดลอง

ทดสอบก่อน	ทดสอบ	ทดสอบหลัง
T_1	X	T_2

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

T_1	แทน	การทดสอบก่อนการทดลอง
T_2	แทน	การทดสอบหลังการทดลอง
X	แทน	การทดสอบโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2. ขั้นตอนการดำเนินการทดลอง

การวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ดังนี้

1. จัดปฐมนิเทศนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเกี่ยวกับขั้นตอนการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
2. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง
3. ดำเนินการสอนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทยเรื่องชนิดของคำ
4. ทดสอบหลังเรียน (Posttest) ด้วยแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง
5. นำกระดาษคำตอบมาตรวจให้คะแนนและนำคะแนนมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การจัดกระทำและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้สถิติการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. ค่าสถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้
 - 1.1 ค่าคะแนนเฉลี่ย (ลัวิน สายยศ และ อังคณา สายยศ . 2538: 73)

$$\bar{X} = \frac{\sum x}{N}$$

เมื่อ	\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
	$\sum x$	แทน	ผลรวมของคะแนนทั้งหมด
	N	แทน	จำนวนนักเรียนจากกลุ่มที่ศึกษา

1.2 ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ก่อนเรียนและหลังเรียนของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ . 2538: 79)

ใช้สูตร
$$SD = \sqrt{\frac{N\sum x^2 - (\sum x)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ	SD	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
	$(\sum x)^2$	แทน	ผลรวมทั้งหมดของคะแนนแต่ละคนยกกำลังกัน
	$\sum X$	แทน	ผลรวมคะแนนทั้งหมดยกกำลังสอง
	N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง

2. สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ

2.1 การหาค่าความเที่ยงตรงของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทยโดยใช้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อทดสอบกับผลการเรียนรู้ที่คาดหวัง (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. 2539: 248-249)

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ	IOC	คือ	ดัชนีความสอดคล้อง
	$\sum R$	คือ	ผลรวมของของการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญ
	N	คือ	จำนวนผู้เชี่ยวชาญ

2.2 การหาค่าความยากง่าย (p)

$$P = \frac{R}{N}$$

เมื่อ	P	แทน	จำนวนคนที่ตอบรายชื่อนั้นถูก
	R	แทน	ดัชนีความยากรายข้อ
	N	คือ	จำนวนนักเรียนทั้งหมด

ข้อคำถามที่มีความยากมีค่า P อยู่ระหว่าง 0.20-0.80 แสดงว่า ข้อคำถามนั้นสามารถนำไปใช้ได้ ถ้าค่า P เข้าใกล้ 0 แสดงว่า ข้อนั้นเป็นข้อที่ยาก

2.3 ค่าจำแนก (r) แบบทดสอบทางการเรียนวิชาภาษาไทยโดยใช้เทคนิค 27 % จากตารางวิเคราะห์ของ จุง เตห์ ฟาน (ล้วน สายยศ ; และอังคณา สายยศ. 2538: 208-209; อ้างอิงจาก จุง เตห์ ฟาน)

2.4 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยคำนวณจากสูตร KR - 20 คูเดอร์ - ริชาร์ดสัน (Kuder - Richardson) (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ . 2538: 179 - 199)

$$r_{11} = \frac{n}{n-1} \left[1 - \frac{\sum pq}{s_1} \right]$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ	r_{11}	แทน	ความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบทดสอบ
	p	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ได้ในข้อหนึ่งๆ
	q	แทน	สัดส่วนของผู้ที่ทำได้ในข้อหนึ่งๆ คือ $1 - p$
	s_1^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือฉบับนี้

3. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์หาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80 (ชัยยงค์ พรหมวงศ์ .2526: 491)

80 จำนวนแรก หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ ของคะแนนเฉลี่ยจากการเรียน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

$$E_1 = \frac{\sum \chi}{\frac{n}{a}} \times 100$$

เมื่อ	E_1	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
	$\sum \chi$	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึกทักษะชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
	a	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกทักษะชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองทุกชุดรวมกัน

80 จำนวนหลัง หมายถึง ค่าประสิทธิภาพของพฤติกรรมที่เปลี่ยนในตัวผู้เรียน คิดเป็นร้อยละของคะแนนเฉลี่ยจากการทำแบบทดสอบ

$$E_2 = \frac{\sum f}{\frac{n}{b}} \times 100$$

เมื่อ	E_2	แทน	ประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนจากชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
	$\sum f$	แทน	คะแนนรวมของแบบฝึกทักษะชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
	n	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด
	b	แทน	คะแนนเต็มของแบบฝึกทักษะชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองทุกชุด

4. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจาก เพลงลูกทุ่ง ก่อนและหลังเรียนจากการใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง โดยใช้ t – test แบบ Dependent Samples (ล้วน สายยศ และ อังคนา สายยศ . 2538: 100 - 106)

$$t = \frac{\sum D}{\frac{\sqrt{n \sum D^2 - (\sum D)^2}}{n-1}}$$

$$df = n - 1$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าวิกฤตที่ใช้ในการพิจารณาการแจกแจงแบบที่
	$\sum D$	แทน	ผลรวมของค่าความแตกต่างจากการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนจากชุดการเรียนด้วยตนเอง
	$\sum D^2$	แทน	ผลรวมของค่าความแตกต่างจากการทดสอบก่อนและหลังเรียนจากชุดการเรียนด้วยตนเอง
	n	แทน	จำนวนคู่ของคะแนนจากการทดสอบครั้งแรกและครั้งหลัง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้เพื่อให้เกิดความเข้าใจในการนำเสนอและการแปลความหมายของผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยจึงกำหนดสัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการเสนอผลวิเคราะห์ข้อมูล

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	คะแนนเฉลี่ย
S.D	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน
$\sum D$	แทน	คะแนนรวมของผลต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียน
$\sum D^2$	แทน	คะแนนรวมของผลต่างของคะแนนการทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนยกกำลังสอง
E_1	แทน	ร้อยละของค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียน ของนักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
E_2	แทน	ร้อยละของค่าเฉลี่ยที่ได้จากการทำแบบทดสอบหลังเรียนของ นักเรียนที่เรียนด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง
T	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณา t - distribution
*	แทน	ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

1. การหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่งของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ ตามเกณฑ์มาตรฐาน 80/80
2. การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ก่อนและหลังเรียนโดยใช้ t-test แบบ Dependent Sample

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ จากเพลง ลูกทุ่ง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเกณฑ์ 80 / 80 เมื่อผลการวิจัยสิ้นสุดลง ผู้วิจัยได้นำ ข้อมูลมาวิเคราะห์ E_1 / E_2 ได้ผลดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำ จากเพลง ลูกทุ่ง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80 / 80

แบบทดสอบระหว่างเรียน			แบบทดสอบหลังเรียน			ประสิทธิภาพ
คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_1	คะแนนเต็ม	ค่าเฉลี่ย	E_2	E_1 / E_2
70	61.80	88.29	30	26.25	87.50	88.29 / 87.50

จากตาราง 2 พบว่าประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำ จากเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 88.29 / 87.50

2. ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำ จากเพลงลูกทุ่ง ปรากฏผลดังตารางที่ 3

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ก่อนและหลัง การเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยตนเองสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำ จากเพลงลูกทุ่ง

ผลการทดลอง	N	\bar{X}	SD	$\sum D$	$\sum D^2$	t	p
ก่อนเรียน	36	18.42	3.42	300	2758	13.04*	.00
หลังเรียน	36	18.42	1.93				

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตาราง 3 ผลการวิเคราะห์พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ ภาควิชาปีที่ 2 ปีการศึกษา 2553 จำนวน 36 คน ที่ได้รับการจัดการเรียนโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง สาระการเรียนรู้ภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง มีผลสัมฤทธิ์ทาง การเรียนหลักการทดลองสูงกว่าการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาความสามารถด้านการเรียบเรียงการสร้างคำในวิชาภาษาไทยของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง มีรายละเอียดดังสรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง
2. เพื่อหาประสิทธิภาพชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่งที่สร้างขึ้นตามเกณฑ์ประสิทธิภาพ 80/80
3. เพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศที่ใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

ขอบเขตของงานวิจัย

ประชากร

ประชากรเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 7 ห้องเรียน มีจำนวนนักเรียน 235 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ กรุงเทพมหานคร ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 1 ห้องเรียนมีจำนวนนักเรียน 36 คน โดยใช้การสุ่มแบบกลุ่ม (Cluster Random Sampling)

ระยะเวลาในการวิจัย

ระยะเวลาที่ใช้เวลาในการทดลองครั้งนี้ดำเนินการทดลองในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2552 จำนวน 36 ใช้เวลาทดลอง 18 คาบ คาบเรียนละ 50 นาที จำนวน 6 สัปดาห์ โดยใช้เวลาสอนสัปดาห์ละ 3 คาบ

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาในวิชาภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำ เป็นชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง จำนวน 7 ชุด

- ชุดที่ 1 ใ้ชื่อว่าบทเพลงนี้มีค่านาม
- ชุดที่ 2 สรรพนามเด่นชัดในเพลง
- ชุดที่ 3 คำกริยาพาใจให้บรรเลง
- ชุดที่ 4 ครั้นเครื่องนักร้องต้องอุทาน
- ชุดที่ 5 บุปผาทช่างไฟเราะเสนาะหู
- ชุดที่ 6 วิเศษณ์ศรีไฟเราะเสนาะน่าน
- ชุดที่ 7 สันธานตามไฟเราะเสนาะใจ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

1. ชุดการเรียนรู้วิชาภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง
2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง ชนิดของคำ

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองผู้วิจัยได้ดำเนินการทดลองโดยใช้ระยะเวลา จำนวน 6 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ ในภาคเรียนที่ 2 ดังนี้

1. สร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาการแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 ชนิด ดังนี้
 1. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง ใ้ชื่อว่าบทเพลงนี้มีค่านาม
 2. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง สรรพนามเด่นชัดในเพลง
 3. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง คำกริยาพาใจให้บรรเลง
 4. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง ครั้นเครื่องนักร้องต้องอุทาน
 5. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง บุปผาทช่างไฟเราะเสนาะหู
 6. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง วิเศษณ์ศรีไฟเราะเสนาะน่าน
 7. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่อง สันธานตามไฟเราะเสนาะใจ

2. กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ และสื่อที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ในแต่ละชุดการเรียนรู้โดยพิจารณาจากประสิทธิภาพที่นำไปสู่ความสำเร็จและจุดประสงค์ในการเรียนรู้ ซึ่งมีความสอดคล้องกับพื้นฐานความรู้ ประสบการณ์ความสนใจของผู้เรียน ความสะดวกในการเก็บรักษา

3. ดำเนินการสร้างชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองให้เหมาะสมกับเนื้อหาโดย กำหนดจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมของเนื้อหาในแต่ละชุด กำหนดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ สื่อที่ใช้สามารถสร้างความสนใจของนักเรียนได้ดี มีคำชี้แจงเกี่ยวกับชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง ทำกิจกรรม เฉลยกิจกรรม ใบความรู้ แบบฝึกหัด เฉลยแบบฝึกหัด แบบทดสอบ เฉลยแบบทดสอบ ให้สอดคล้องกับชุดการเรียนรู้ในแต่ละชุด

4. จัดทำคำชี้แจงรายละเอียดให้ผู้เรียนทราบว่า จะต้องปฏิบัติตามขั้นตอนอย่างไร

5. นำชุดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบคุณภาพ และนำไปปรับปรุงแก้ไข

6. นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปให้ผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหาและสื่อ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสมของกิจกรรมการเรียนรู้ และอุปกรณ์ต่างๆในชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง

7. นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สร้างขึ้น ไปใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โดยดำเนินการทดลองตามลำดับ ดังนี้

การทดลองครั้งที่ 1 เป็นการทดลองกับนักเรียนเป็นรายบุคคล นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สร้างขึ้น ไปทดลองกับนักเรียนที่ไม่เคยเรียนบทเรียนนี้มาก่อน จำนวน 3 คน เพื่อศึกษาข้อบกพร่องในเรื่อง คำสั่ง การใช้ภาษา และสื่อการสอน แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

ขั้นทดลองรายบุคคล

ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่งไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน จำนวน 3 คน จากนักเรียนที่มีผลการเรียนเก่ง ปานกลางและอ่อน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ 1 ชุด ต่อนักเรียน 1 คน พบปัญหาการสะกดคำที่มีผิดอยู่มาก รูปแบบยังไม่สร้างความสนใจนักเรียนภาพประกอบไม่ชัดเจนสีขาดหายบางส่วน

ขั้นทดลองกลุ่มเล็ก

ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่งที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไขแล้วครั้งที่ 1 ไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ ที่ไม่เคยเรียนเนื้อหานี้มาก่อน จำนวน 15 คน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองเรื่องการวิเคราะห์

ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่งอย่างมีวิจารณ์ญาณ 1 ชุด ต่อนักเรียน 1 คน พบปัญหาในเรื่องของเนื้อหาที่มีมากเกินไปในบางชุดทำให้ไม่สอดคล้องกับเวลาที่กำหนดไว้

การทดลองภาคสนาม

ผู้วิจัยได้นำชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนวัดบวรนิเวศ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 36 คน โดยใช้ชุดการเรียนรู้ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง 1 ชุดต่อนักเรียน 1 คน

การสร้างและหาคุณภาพแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง

โดยผู้วิจัยดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาสาระและมาตรฐานการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยการวิเคราะห์เนื้อหา และจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้เพื่อสร้างแบบทดสอบ

2. ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้าง แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง

3. สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องชนิดของคำ แบบเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 70 ข้อให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ และครอบคลุมเนื้อหาในแต่ละหน่วยของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่องชนิดของคำ โดยแบ่งเนื้อหาออกเป็น 7 ชุด ดังนี้

- ชุดที่ 1 ใ้อ่าบทเพลงนี้มีค่านาม
- ชุดที่ 2 สรรพนามเด่นชัดในเพลง
- ชุดที่ 3 คำกริยาพาใจให้บรรเลง
- ชุดที่ 4 ครั้นครั่งนักร้องต้องอุทาน
- ชุดที่ 5 บุปผทช่างไพเราะเสนาะหู
- ชุดที่ 6 วิเศษณ์ศรีไพเราะเสนาะนาน
- ชุดที่ 7 สันธานตามไพเราะเสนาะใจ

4. นำแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น คือแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง ไปเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อพิจารณาความครอบคลุมในเนื้อหา สำนวน และภาษาที่ใช้ให้มีความชัดเจนสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ได้จำนวน 70 ข้อ

5. นำกระดาษคำตอบของนักเรียนจำนวน 100 คน มาตรวจให้คะแนนโดยข้อที่ตอบ ถูกให้ 1 คะแนน ข้อที่ตอบผิด ไม่ตอบ หรือตอบมากกว่า 1 ตัวเลือก ในแต่ละข้อคำถามให้ 0 นำผลการทดสอบมาวิเคราะห์เป็นรายข้อ ค่าความยากง่าย(p) เท่ากับ 0.51 และค่าอำนาจจำแนก(r) เท่ากับ 0.49 โดยใช้เทคนิค 27 % ของกลุ่มสูงและต่ำ จากนั้นคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพไว้

6. นำแบบทดสอบที่คัดเลือกไว้จำนวน 30 ข้อ ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ โดยใช้สูตร KR – 20 ของคูเดอริชาร์ดสัน (Kuder – Richardson 20) (ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. 2538: 168) โดยได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .79

7. จัดพิมพ์ข้อสอบที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพแล้วเป็นแบบทดสอบฉบับจริงชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ เพื่อให้เป็นเครื่องมือข้อมูลในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

สรุปผลการวิจัย

จากการทดลองและหาประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ประสิทธิภาพของชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเป็น 88.29 / 87.50
2. นักเรียนที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการวิจัยครั้งนี้เป็นการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการวิจัยสรุปผลดังนี้

1. ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพเป็น 88.29 / 87.50 จะเห็นได้ว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปิ่นแก้ว ทรัพย์สนอง (2550) ที่ได้วิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่อง การเขียนสะกดคำ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผลการศึกษาพบว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองทั้ง 6 ชุด มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด คือ 90.47 / 93.70 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัญญา นาคหอม (2545) ที่ได้พัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่อง การสะกดคำให้ถูกต้อง ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่า ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองที่สร้างขึ้นทั้ง 3 ชุด มีประสิทธิภาพสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือ 85/85 ทั้งนี้เป็น

เพราะชุดการเรียนด้วยตนเองที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนศึกษาได้ด้วยตนเอง จากเนื้อหาที่แบ่งเป็นชุดย่อยๆ โดยเริ่มจากง่ายไปหายาก ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าเป็นรายบุคคลตามศักยภาพของตนเอง ผู้เรียนจึงสามารถสร้างองค์ความรู้ให้เกิดแก่ตนเอง เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็น ฝึกทักษะการตัดสินใจและการแสวงหาความรู้ตามความถนัด ทั้งยังก่อให้เกิดความรับผิดชอบต่อตนเอง และสร้างสรรค์ให้เกิดคุณธรรมจริยธรรมในเรื่องของความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองและผู้อื่น กล่าวได้ว่าชุดการเรียนด้วยตนเองเป็นการเรียนที่ให้นักเรียนปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง เป็นการฝึกให้นักเรียนมีความรับผิดชอบ ความซื่อสัตย์ และศึกษาค้นคว้าความรู้ได้ด้วยตนเอง ครูจึงควรชี้แจงและปลุกฝังให้นักเรียนมีคุณธรรมในด้านความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบในการทำชุดการเรียนด้วยตนเอง

2. นักเรียนที่ได้เรียนโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนาวลี คำขมพู (2549) ได้ทำการวิจัยเรื่องการพัฒนาชุดการเรียนด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่องชนิดของคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ผลการศึกษาพบว่านักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับ อัมพา อรุณพรามณ์ (2539) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความรับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนโดยใช้ชุดการเรียนด้วยตนเองกับการสอนตามคู่มือครู ผลการเรียนพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 เนื่องจากชุดการเรียนด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ได้รับการพัฒนาอย่างมีระบบตามลำดับขั้นตอนการจัดทำชุดการเรียนด้วยตนเองที่ถูกต้อง มีการทดลองหาข้อบกพร่องและทำการปรับปรุงแก้ไขและผ่านการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญที่ 3 ท่าน จากการสังเกตพฤติกรรมของนักเรียน พบว่า นักเรียนที่ได้รับการเรียนด้วยชุดการเรียนด้วยตนเอง ตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง นักเรียนมีความสนใจและกระตือรือร้นในการเรียน และมีการซักถามอภิปรายเกี่ยวกับเนื้อหากิจกรรมในชุดการเรียนด้วยตนเองทั้งกับเพื่อนและครูผู้สอน โดยนักเรียนสามารถเรียนรู้จากบทเรียนที่ละชุดตามลำดับ และหากเกิดข้อผิดพลาดในการทำชุดการเรียนก็สามารถย้อนกลับไปเรียนได้จนกว่าจะเกิดความเข้าใจหรือซักถามผู้สอน ดังนั้นการใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่องการวิเคราะห์ชนิดของคำจากเพลงลูกทุ่ง จึงเป็นวิธีที่สามารถช่วยให้ผู้เรียนได้รับความรู้ ความเข้าใจในเนื้อหา ผลการเรียนรู้ก็จะสูงขึ้น

ข้อเสนอแนะ

จากการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่อาจเป็นประโยชน์ต่อการเรียนการสอนและการศึกษาค้นคว้าดังนี้

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ควรมีการกำหนดความยากง่ายของเนื้อหาในแต่ละกรอบให้สัมพันธ์กับเวลา เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาการเรียนได้ตามศักยภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาตัวแปรอื่นที่สัมพันธ์กับการใช้ชุดการเรียนด้วยตนเอง ได้แก่ ความคงทนในการเรียนรู้ ความซื่อสัตย์ เพื่อพัฒนาลักษณะนิสัยของนักเรียน

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรองกาญจน์ อรุณรัตน์. (2536). *ชุดการเรียนรู้การสอน*. เชียงใหม่: ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- กาญจนา เกียรติประวัติ. (2524). *วิธีการสอนทั่วไปและทักษะการสอน*. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กิดานันท์ มลิทอง. (2531). *เทคโนโลยีการศึกษาร่วมสมัย*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาสารสนเทศศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). *การจัดสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ กระทรวงฯ.
- กำชัย ทองหล่อ. (2533). *หลักภาษาไทย*. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: บริษัทรวมสาส์น(1997) จำกัด.
- จินตนา ดำรงเลิศ. (2533). *วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง*. กรุงเทพฯ: สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ชม ภูมิภาค. (2524). *เทคโนโลยีทางการสอนและการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ประสานมิตร.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์, สมเชาว์ เนตรประเสริฐและสุดา สิ้นสกุล. (2520). *ระบบสื่อการสอน*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2521). *ระบบสื่อการสอน*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยยงค์ พรหมวงศ์. (2523). *นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ชูชีพ อ่อนโคกสูง. (2524). *การผลิตชุดการสอนระดับประถมศึกษากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เรื่องเสียง*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- ไชยยศ เรืองสุวรรณ. (2526). *เทคโนโลยีการศึกษา: หลักการและแนวปฏิบัติ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช.
- ดวงเดือน แสงชัย. (2530). *การสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงเรียนสาธิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย(ฝ่ายประถม),
- ทัศนีย์ ศุภเมธี. (2533). *พฤติกรรมการสอนภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษา*.
- เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. (2533, มกราคม). *ลูกทุ่งกับเพลงไทย*. ศิลปวัฒนธรรม. 10(3): 30-36.
- ณรงค์ เทียนสง. (2523). *การเรียนการสอนแบบชุดการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.

- ธัญญา นาคหอม. (2544). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย เรื่องการสะกดคำให้ถูกต้อง. สารนิพนธ์ กศ.ม.(เทคโนโลยีการศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ธีรชัย ปุรณโชติ. (2537). การสอนบทเรียนสำเร็จรูป เส้นทางสู่อาจารย์ 3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นิพนธ์ สุขปรีดี. (2519). นวัตกรรมเทคโนโลยีการศึกษา. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พิมพ์เนต.
- นิธิ เอียวศรีวงศ์. (2528, เมษายน). เพลงลูกทุ่งในชีวิตประวัติศาสตร์วัฒนธรรมไทย, ศิลปวัฒนธรรม. 6(6): 96 – 100.
- นิมิตร มั่นเถา. (2539). การสร้างบทเรียนสำเร็จรูปวิชาภาษาไทย เรื่องคำวิเศษณ์ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาชั้นปีที่ 2. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(ภาษาไทย)กรุงเทพฯบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- บุญแก้ว คอรวาเวช. (2530). นวัตกรรมการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2537). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- บุญเชิด ภิญโญอนันตพงษ์. (2537). การทดสอบแบบอิงเกณฑ์แนวและวิธีการ. กรุงเทพฯ: โอเดียน สโตร์.
- บุญเหลือ เทพยสุวรรณ, ม.ล.(2541). หัวเลี้ยวของวรรณคดีไทย ในวรรณไวทยากรณ์: วรรณคดี. พระนคร; โครงการตำราสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์, สมาคมสังคมสงเคราะห์ศาสตร์แห่งประเทศไทย.
- ประกิจ รัตนสุวรรณ. (2525). การวัดและการประเมินผลทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปราณี รามสูต. (2523). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ: แสงรุ่ง.
- ปรีชา ตีรศาสตร์.(2530) . การสร้างชุดการสอนวิชาภาษาไทย(ท 402)เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาธิต ทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ.ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.อัดสำเนา.
- พงษ์พันธ์ พงษ์ไสภา . (2544) . จิตวิทยาการศึกษา . กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- พนม พงษ์ไพบูลย์. (2537, เมษายน – มิถุนายน). สถาบันภาษาไทยเพื่อคนไทย,สารสถาบันภาษาไทย.1.(1):10.

- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2538) .*วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์*. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- . (2544) .*พระราชบัญญัติการศึกษาปี 44* .
- ไพศาล หวังพานิช.(2533).*การวัดผลการศึกษา*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ภพ เลหาไพบูลย์.(2537).*การสอนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เชียงใหม่ คอมเมอร์เชียล.
- มณี เทพชาชมพู.(2536).*การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์และทัศนคติต่อการเขียนสะกดคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่าง การสอนโดยใช้เกมกับการสอนแบบธรรมดา*. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. (วิชาเอกภาษาไทย) . กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยนเรศวร. ถ่ายเอกสาร.
- ยุพิน พิพิธกุล.(2523).*การเรียนการสอนคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ: คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ยุพิน พิพิธกุล และ อรพรรณ ต้นบรรจง. (2535). *เทคโนโลยีการผลิตสื่อการสอนคณิตศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สำนักส่งเสริมและฝึกอบรม มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2439). *เทคนิคการวัดผลการเรียนรู้*. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- รัตนาวลี คำชมพู.(2549).*การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่องชนิดของคำของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสุรศักดิ์มนตรี.ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .
- ถ่ายเอกสาร.
- ลัดดา ศุขปริดี . (2523) . *เทคโนโลยีทางการการสอน* . ชลบุรี: ภาคเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- วิัญญา วิศาลาภรณ์.(2530) . *การสร้างแบบทดสอบ*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วันเพ็ญ เทพโสภณ.(2546) .*หลักภาษาไทยฉบับนักเรียนนักศึกษา*. กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา.
- วราภา โภธิสัทธา.(2532). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทย และเจตคติต่อการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้และสอนตามแผนการสอนของศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา)*. กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วาสนา ชาวหา. (2522) . *เทคโนโลยีการศึกษา*. กรุงเทพฯ: อักษรศาสตร์การพิมพ์กราฟิคอาร์ต.

- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2525). *พัฒนาสื่อการเรียนการสอนมิติใหม่*. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ โอเดียนสโตร์.
- .(2527). *ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง*. อัดสำเนา.
- วิชาการ,กรม.(2545). *คู่มือการจัดการเรียนรู้กลุ่มสาระการเรียนรู้ ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- .(2540). *ผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นปีการศึกษา 2538*. กรุงเทพฯ: สำนักทดสอบทางการศึกษา กรมวิชาการ.
- วิภาภรณ์ เดโชชัยวุฒิ. (2533). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนรู้ด้วยชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองแบบสืบเสาะหาความรู้กับการเรียนตามปกติ*. ปรินญาณิพนธ์. กศ.ม. (วิทยาศาสตร์การศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- วีระ ไทยพานิช . (2529). *57 วิธีสอน*. กรุงเทพฯ: ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- วราภา โพรสิทธิ์ธา.(2532). *การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและเจตคติต่อการสอนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่สอนโดยใช้ชุดการเรียนการสอนตามแผนการสอนของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 1*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ .อัดสำเนา.
- ศิริพงศ์ พะยอมแย้ม.(2533) . *การเลือกและใช้สื่อการเรียนการสอน*. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- สนม ครุฑเมือง.(2523) . *การสอนทักษะการใช้ภาษาไทย การฟัง การพูด การอ่าน การเขียน*. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สมถวิล วิเศษสมบัติ.(2525). *วิธีการสอนภาษาไทยมัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิตการพิมพ์.
- สมบัติ สุวรรณพิทักษ์. (2524) . *แบบเรียนด้วยตนเอง*.สงขลา : โรงพิมพ์ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคใต้แปลจาก M.S.Kowles. Self – Directed Learning : A Guide for Learners and Teacher. New York: Association Press.
- สมบุญ ศาลาษาชีวิน. (2526). *จิตวิทยาเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่*. เชียงใหม่. ลานนาการพิมพ์
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาเจ้าฟ้ามหาจักรีสิริธร รัฐสีมาคุณากรปิยะชาติ สยามมกุฎารี. *การพัฒนาวัตกรรมการเสริมทักษะการเรียนการสอนภาษาไทยสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย*. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

สุโขทัยธรรมมาธิราช , มหาวิทยาลัย .(2533) . สื่อการสอนระดับประถมศึกษา . กรุงเทพฯ:

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.

สุจริต เพียรชอบ.(2538). วิธีการสอนภาษาไทยระดับมัธยมศึกษา.กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

สุนทรีย์ หิมารัตน์ (2533).การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์และความคงทนใน
การเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยใช้ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองกับการสอนตาม
คู่มือครู 1.วิทยานิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

สุนันท์ ปัทมาคม. (2519). ลำดับขั้นตอนในการทำงานและวางแผนการทำงานชุดการสอน.กรุงเทพฯ:
แผนกโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุพัตรา ชื่นเจริญ. (2546).การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชา ภาษาไทย เรื่องการเขียนบทร้อย
กรองสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สารนิพนธ์ กศ.ม.(เทคโนโลยีการศึกษา)
กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

เสาวณีย์ ลิกขาบัณฑิต. (2528). เทคโนโลยีทางการศึกษา. กรุงเทพฯ: ภาควิชาครุศาสตร์
เทคโนโลยี. พระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

อัจฉรา ชิวพันธ์. (2526).คู่มือการสอนภาษาไทยกิจกรรมการเล่นประกอบเพลง. กรุงเทพฯ:
ไทยวัฒนาพานิช.

อัจฉรา สุขารมณ; อรพิมพ์ ชูชม. (2530). รายงานการศึกษาวิจัยการศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่
มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระบบความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ปกติ.กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

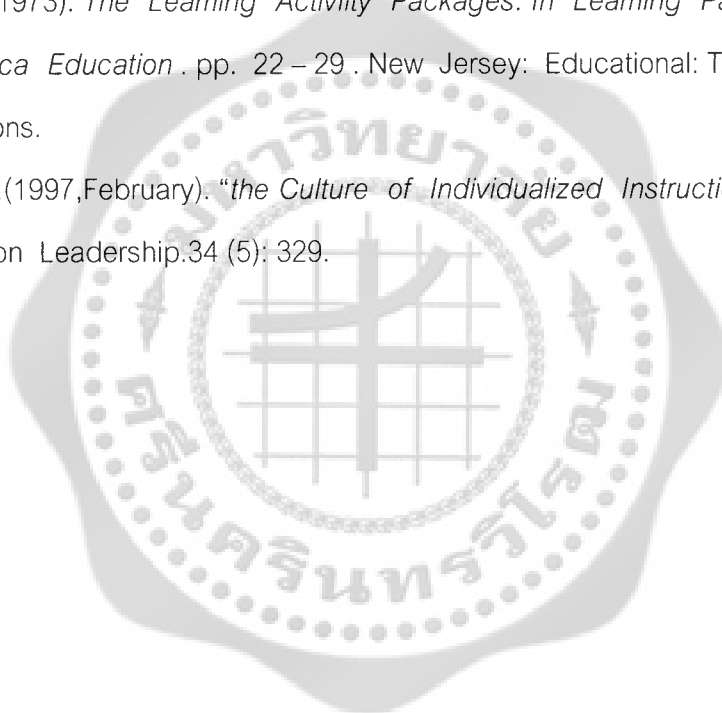
อรพรรณ พรสีมา. (2530). เทคโนโลยีทางการสอน.กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ไอเอสพริ้นติ้งเฮ้าส์.

อัมพา อรุณพรามณ. (2539). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาไทยและความ
รับผิดชอบของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับการสอนโดยใช้ชุดการเรียนรู้ตามคู่มือครู.
ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม.(การมัธยมศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

อุปกิตศิลปสาร, เพาะยา. (2535).หลักภาษาไทย: อักษรวิธี วลีวิภาค วากยสัมพันธ์.กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.

- อุษาวรรณ ปาลียะ. (2543). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่องราชาศัพท์ และ คำศัพท์สำหรับพระภิกษุและสุภาพชน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. สารนิพนธ์ กศ.ม. (เทคโนโลยีการศึกษา) กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- อุทุมพร จามรมาน.(2540). *ข้อสอบ: การสร้างและการพัฒนา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์พันธ์.
- อุษาวรรณ ปาลียะ. (2543). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง วิชาภาษาไทย เรื่องคำราชาศัพท์ และคำศัพท์สำหรับพระภิกษุและสุภาพชน ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- Brawley.Olelta Daniels. (1975). A Studym of Evaluate the Effects of Using Multi Media Instruction Modules to Teacher Time - Teling to Retarded Learner. *Dissertation Abstracts*. 35: 4280 – A.
- Cudney, Shirty A. (1975,November). *Mediated Self – Instruction of Basic Nursing Skill . in Audio Instruction*. 20(9): 26 – 27.
- Duane, janes E .(1973). *Individualiced Instruction Programmed and Materials*. Englewood Cliffs.New Jersey : Education Technology Publication.
- Edwards Clefford H.(1975,February). *Changing Teacher Behavior Though Self – Instruction and Supervised Micro Teaching in a Compentency Based Program*. Journal of Eductionnal Research.
- Good,C.V. (1973). *Dictionary of Education*. New York: Mcgrahill Book Company.
- Heathers,Glen.(1977,February). "A Working Definition of Individualized Instructional," Education Leadership. The journal of Educational Leadership.34 (8): 342 – 344.
- Hirsch,Vicki E.(1981,January). A Study of Instructional Approaches to Speling : Student Achievement and Teacher Attitude. *Dissertation Abstracts*. 41:2912 – A.
- Houston ; & et al. (1972). *Developing Instruction Modules A Modules System For Writing Modules*. College of Education Texas: University of Houston.
- Kapfer,Phillip G.& Kapfer,Mirian. (1972). *Learning Package in American Education*. Englewood Cliffs,N.T.: Education Technology Publication.

- Keller, Fred S, (1972). *"Self – pack Instruction for Library Science Student," In Personalized System of Instruction.* Phillippines: W.A. Benjain.
- Meek E.B.(1974, February) "Learning Packages Versus conventional Method of Instruction," *"Dissertation Abstracts Intemational .33(2) : 4295 – 4296.*
- Moore, Kenneth D.& Blankenship.,J.W.(1974,Novamber). " *Teaching Basic Science Skills Thorough Realistic Science Experience in the Elementary School," Science Education.* 14(11) : 337 – 345.
- Shaw, Terry J. (1978, March). *The effect of the Problem Solving Training in Science Upon Utilization of Problem Solving Skills in Science and Social Studies.*
- Smith,James E. (1973). *The Leaming Activiity Packages. In Learning Packages In America Education .* pp. 22 – 29 . New Jersey: Educational: Technology Publications.
- Webber ,George.(1997,February). "the Culture of Individualized Instruction." *In Educaction Leadership.*34 (5): 329.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุมานัน รุ่งเรืองธรรม อาจารย์พิเศษระดับมหาบัณฑิต
คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
2. ผู้อำนวยการสมยศ มีศิลป์ ผู้อำนวยการวัดลาดบัวหลวง(นิมนวลอุทิศ)
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
พระนครศรีอยุธยาเขต 2
3. นายอนุสรณ์ กระระดา หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนวัดบวรนิเวศ
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
กรุงเทพมหานครเขต 1

ภาคผนวก ข

ชุดการเรียนเรื่องไวยากรณ์เพลงนี้มีค่านาม

ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทย

ชุดที่ ๑

เรื่อง ใ้ว่าบทเพลงนี้มีค่านาม

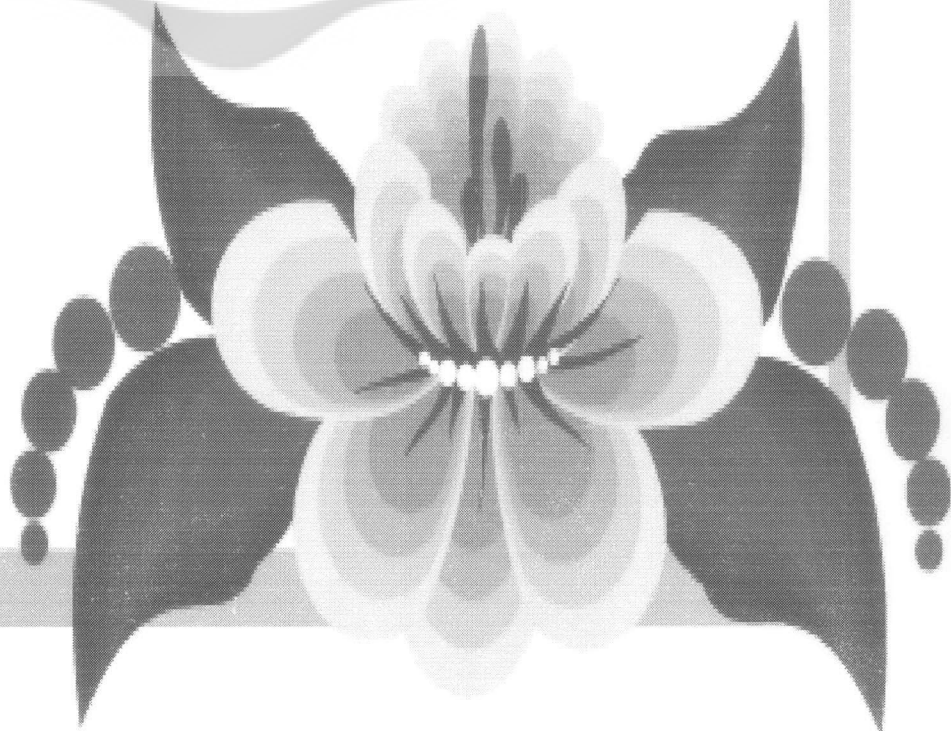
คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนศึกษาจุดประสงค์และเนื้อหาอย่างละเอียด พร้อมทั้งทำกิจกรรมและแบบฝึกทักษะระหว่างเรียน
๒. เมื่อทำแบบฝึกหัดระหว่างเรียนในชุดการเรียนรู้ที่ ๑ จบแล้ว นักเรียนสามารถตรวจคำตอบได้จากเฉลยซึ่งอยู่ด้านหลังชุดการเรียนรู้
๓. ถ้านักเรียนสงสัยหรือมีปัญหาที่ไม่เข้าใจ สามารถขอคำแนะนำจากครูผู้สอนได้ตลอดเวลา
๔. เมื่อนักเรียนศึกษาและทำกิจกรรมจากชุดการเรียนรู้ที่ ๑ จบแล้ว แต่ละคนต้อง ทำแบบทดสอบระหว่างเรียนท้ายชุดการเรียนรู้นั้น

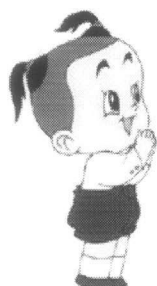

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. เพื่อให้นักเรียนอธิบายความหมายของชนิดของคำ
๒. จำแนกคำนามแต่ละประเภทได้

เรื่อง โอ้วาบทเพลงนี้มีคำนาม

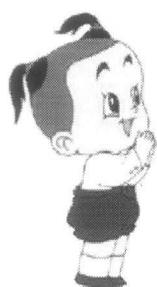

สวัสดีครับ

เรามาทำความรู้จักกับคำนามกันก่อน

คำนาม คือ คำที่ใช้เรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของต่างๆ ทั้งที่เป็นรูปธรรม และ นามธรรม แบ่งได้ ๕ ดังนี้

อย่างนี้เรามารู้จักชนิดของคำนามกันบ้างนะครับ

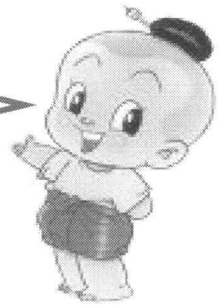

ถ้านามที่ใช้เรียกทุกๆ ไปก็เราเรียกว่า

๑ **सामानยนาม** คือ คำนามที่ใช้เรียกชื่อทุกๆ ไป เช่น นก หนู ดิน น้ำ บ้าน โรงเรียน รถ ถนน โต๊ะ เก้าอี้ บ้าน นก หมู แมว เป็นต้น

จ้ะ น้องๆลองทำแบบฝึกเรื่องของคำนามทั่วไป
จากเพลงหนอนผีเสื้อกันก่อนนะครึบ

กิจกรรมที่ ๑

เนื้อเพลง หนอนผีเสื้อ - หนู มิเตอร์

เป็นแค่หนอนไร้ค่า ที่หลงลืมตาเกิดมาท่ามกลางดอกไม้ ร่างกายผอมบาง
ดมกลิ่นหอมเย้ายวน หลากสีชีชวนให้หลง รักไม่ลาร้าง หลงรักเจ้าช่อดอกไม้ทั้งใจ

* ต่อให้หิวก็ฝืนกินทน จะยอมไม่กลิ่นไม่กินดอกไม้ ให้เจ้าดอกไม้ระคาย

** แค่น้ำค้างเพื่อพอประทัง ตายังมองชื่นชมแค่เพียงดอกไม้ ไม่เคยคิดมองตัวเอง

จนชีวิตเจ้าหนอนก็ตายลงไป ยอมทำไปแม้ไม่มีใครจะมองเห็น หล่นร่วงลงไปทอดกายเป็น
ปุ๋ยดิน (แต่ดอกไม้ยังคงงดงามเพราะปุ๋ยดิน) โอ้เจ้าหนอนผีเสื้อ ไม่เหลือเวลาตามฝัน ไม่ทัน
ได้เติบโต ไม่ทันไผ่บิน แล้วความรักของมัน ทั้งเรื่องราวอะไรให้ใครได้ยิน รักที่สร้างสรรค์ไม่
ทำร้ายใครซ้ำ (*, **, **)

ลองวิเคราะห์กันดูนะครึบว่าในเพลงนี้มีคำนามทั่วไปทั้งหมดกี่คำ

เรามาดูกันต่อครึบถ้าเป็นชื่อเฉพาะ
เราเรียกว่า

๒ วิสามานยนาม คือ คำานามที่ใช้เรียกชื่อเฉพาะ ตั้งขึ้นเพราะไม่ต้องการให้นามนั้นปนกับคำานามอื่น ๆ เช่น อาทิตย์ (วัน) มีนาคม (เดือน) พิจิตร (จังหวัด) มะลิ (ดอกไม้)

กิจกรรมที่ ๒

เนื้อเพลง ดอกนีออนบานค่ำ ศิลปิน ตึกแตน ชลดา

ดอกไม้อะไรดีแล้วยังไม่นอน ก็ดอกนีออน... บานค่ำ จากดอกไม้ภูธร มาเป็นดอกนีออนบานค่ำ
 ตะวันลาท้องฟ้ามืดดำ เวลาชีวิตก็ผลิดอกออกฝั้น เป็นลูกจ้างตั้งค้้น้อย ลำบากเท่าใดบ่ยั้น ดีๆ ค้้นๆ ยัง
 ยืนสู้งาน เหนื่อยก็โทรหากันเนาะเราคนภาคค้่า น้องสมพรบ้านอยู่เจียงฮาย เลิกเก็บลำไย ก็เลยมา
 เสิร์ฟอาหาร อยู่ตะวันแดงดินโตะมาตั้งนาน เงินในบัญชีก็มีอยู่แค่นั้น ค้ิดเต็งคนทางบ้าน บ่เมินจะปัก
 บ้านเฮาดอกไม้เระไรดีแล้วยังไม่นอน ก็ดอกนีออน... บานค่ำ ชลดาบ้านอยู่โคราช
 ความจนพาพัดเข้ามาอยู่ในโรงงาน นั่งเย็บผ้าโหลทำโอทีมาทุกวัน เก็บสิบเป็นร้อยเพียรสร้างเป็นทางฝั้น
 อยากมีร้านอาหาร ขายของกินบ้านเอง จากดอกไม้ภูธร มาเป็นดอกนีออนบานค่ำ ตะวันลาท้องฟ้ามืดดำ
 เวลาชีวิตก็ผลิดอกออกฝั้น เป็นลูกจ้างตั้งค้้น้อย ลำบากเท่าใดบ่ยั้น ดีๆ ค้้นๆ ยังยืนสู้งาน เหนื่อยก็โทร
 หากันเนาะเราคนภาคค้่า ฝั้นกเมืองคอน บ้านอยู่ร้อนพิบูลย์ จากสวนยางทางโน้น เข้ามาอยู่แถวลาดพร้าว
 ทำงานเซเว่น ขายของชำพร้อมซาลาเปา ออกกะตีสอง ถึงห้องค้้นงเหงา อยากหลบบ้านแล้วล้าว ค้ิดถึง
 ทิวพร้าวลมเลดอกไม้เระไรดีแล้วยังไม่นอน ก็ดอกนีออน... บานค่ำจากดอกไม้ภูธร มาเป็นดอกนีออน
 บานค่ำตะวันลาท้องฟ้ามืดดำ เวลาชีวิตก็ผลิดอกออกฝั้นเป็นลูกจ้างตั้งค้้น้อย ลำบากเท่าใดบ่ยั้น
 ดีๆ ค้้นๆ ยังยืนสู้งานเหนื่อยก็โทรหากันเนาะเราคนภาคค้่า

น้องลองฝึกแยกคำนามที่เป็นชื่อเฉพาะกันดูสิครับ
จะทำได้ไหมเอ๋ย!

สถานที่ (นามชื่อเฉพาะ)	ชื่อคน (นามชื่อเฉพาะ)	อื่นๆ (นามชื่อเฉพาะ)
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____
_____	_____	_____

เห็นไหมครับไม่ยากเลยใช่ไหม
ส่วนนามประเภทต่อมาคือนามบอกหมวดหมู่ นะครับ

เราเรียกนามชนิดนี้ว่า

๓ **สมุหนาม** คือ คำนามที่เรียกชื่อ คน สัตว์ สิ่งของที่อยู่เป็นหมวดหมู่รวมกัน
เช่น ไชหลง (ช้างหลายเชือก) ผึ้งปลา (ปลาหลายตัว) นอกจากนี้ก็มีคำว่า กลุ่ม หมู่ กอง
เหล่า พวก คณะ ไหล สมาคม บริษัท ผึ้ง ฯลฯ

กิจกรรมที่ ๓

เนื้อเพลง เมื่อถูกความรักหาเจอ ศิลปิน จักรพันธ์ วันวิสา

เมื่อถูกความรักหาเจอ เมื่อถูกเธอคิดถึงกัน ทุกวัน ทุกอย่างมีความหมาย
หนุ่มสาวเขาจูมมือกัน คู่รักเกาะบนสายไฟ
มองไป ก็คิดถึงเธอซะงั้น

ไหนดั่ง ๆ หาสมุหนามในเพลงนี้เจอไหมครับ

คำตอบ _____

แล้วน้อง ๆ รู้จักนามที่บอกอาการหรือยัง
ครับว่านามบอกอาการคืออะไร

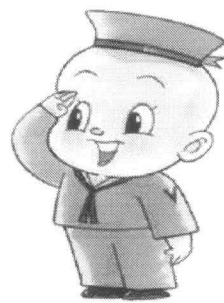
๔ อากาณนาม คือ คำนามที่เป็นชื่อกิริยาอาการของคน สัตว์ และสิ่งของต่าง ๆ อากาณนาม หมายถึง คำกิริยาหรือคำวิเศษณ์ จะมีคำว่า การหรือความ นำหน้าอยู่เสมอ ซึ่งการใช้คำว่า การและความ มีหลักดังนี้

การ จะใช้นำหน้าคำกิริยาที่แสดงในด้านทางกายและวาจา เช่น การนั่ง การนอน การเดิน การพูด การฟัง การนอน

ความ จะใช้นำหน้าคำกิริยาที่เกี่ยวข้องกับจิตใจ เช่น ความคิด ความโกรธ ความตาย ความรัก ความโลภ และยังใช้นำหน้าคำวิเศษณ์เพื่อบอกลักษณะต่างๆ เช่น ความเร็ว ความดี ความสุข

หมายเหตุ ถ้า การ และ ความ ไม่ได้นำหน้ากิริยาหรือวิเศษณ์ จะถือว่าเป็นสามานยนาม เช่น การบ้าน การคลัง การเมือง ความอาญา ความแพ่ง

ก่อนที่เราจะไปถึงค่านามชนิดสุดท้าย
เรามาทำแบบฝึกกันก่อนดีกว่านะคะ

กิจกรรมที่ ๔

เนื้อเพลง ความคิดถึงกำลังเดินทาง ศิลปิน โกไข่กับนายสน

ความคิดถึง ไม่โทรก็ถึง เพราะคิดก็ถึง แต่อยากได้ยินได้เสียงจึง โทรมาหาเวลา
อยู่ไกล ผากไปกลับลม กลับฝนกลับฟ้า มันช้าเกินไป อยากคิดแล้วถึงทันใด หัวใจมัน
สั่งให้โทร ความคิดถึงและความห่วงใยของใจคนเหงา มันมากกว่านับดวงดาว คุณด้วย
เหงาเธอหน้าจะรู้

คำตอบ : _____ คำ คือ

และนามชนิดสุดท้ายก็คือลักษณนามนี่นะคะ

๕ ลักษณนาม คือ คำนามที่ใช้บอกลักษณะของคำนามนั้น เพื่อต้องการให้ทราบว่าคำนามนั้นมีลักษณะอย่างไร คำลักษณะของคำนามนั้น เพื่อต้องการให้ทราบว่าคำนามนั้นมีลักษณะอย่างไร คำลักษณนามจะอยู่หลังคำวิเศษณ์บอกจำนวนนับเสมอ เช่น
คน ๑ คน ดินสอ ๙ แท่ง ขลุ่ย ๑ เล้า พระภิกษุ ๑ รูป

นอกจากนี้ยังมีลักษณนามอื่นๆอีก

เช่น

ลักษณนามบอกชนิดของนาม เช่น

ปิ่น	ใช้กับ	เลื่อย
เล่ม	ใช้กับ	หนังสือ สมุด อาวุธ เกวียน เข็ม กรรไกร
เรื่อง	ใช้กับ	เรื่องราว และคติข้อความต่างๆ
เลา	ใช้กับ	ปี ชลู่ย
รูป	ใช้กับ	รูปภาพ ทัศนสามเณร
องค์	ใช้กับ	เจดีย์ พระพุทธรูป
เชือก	ใช้กับ	ช้าง
ใบ	ใช้กับ	ภาชนะต่างๆครก ใบไม้
ตัว	ใช้กับ	โต๊ะ เก้าอี้ ตะปู ตึกตา หมา แมว ฯลฯ
เรือน	ใช้กับ	นาฬิกา

ยังไม่หมดเท่านั้นนะครับ
ลักษณนามยังมีอีกมากมาย
เราไปดูกันต่อนะครับ

ลักษณะนามบอกอาการของคำนาม

มวน	ใช้กับ	ของที่เป็นมวน เช่น บุหรี่
ม้วน	ใช้กับ	ของที่ม้วนเอาไว้ เช่น กระดาษ ยาสูบ
พับ	ใช้กับ	ของที่พับเอาไว้ เช่น ผักต่างๆ
มัด	ใช้กับ	ของที่มัดไว้ เช่น ข้าวต้มมัด ฟืน

ลักษณะนามบอกพื้นฐานลักษณะนาม เช่น

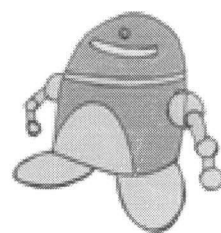
กลัก	ใช้กับ	ของที่เป็นกล่องเล็ก ๆ เช่น กลักไม้ขีดไฟ
ก้อน	ใช้กับ	ของที่มีลักษณะเป็นก้อน เช่น อิฐ หิน ดิน ยางลบ
แห่ง	ใช้กับ	ของที่ทึบและหนา มีรูปยาวๆ เช่น เหล็ก ทอง ดินสอ
หลัง	ใช้กับ	ของที่มีหลังคา เช่น บ้าน เรือน มุ้ง ภูเขา
สาย	ใช้กับ	ของที่เป็นทางยาว เช่น ทาง แม่น้ำ ถนน
เส้น	ใช้กับ	ของที่เป็นเส้นเล็กยาว เช่น ด้าย สร้อย เข็ม ลวด

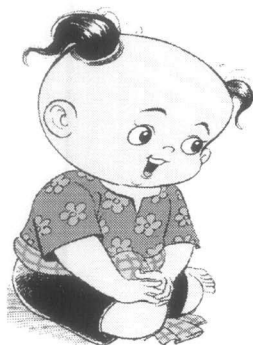
ลักษณะนามบอกหมวดหมู่ของนาม เช่น

กอง	ใช้กับ	ทหารและใช้กับของที่รวมกันไว้ เช่น ดิน หิน ทหาร
หมู่	ใช้กับ	คน สัตว์ และของที่รวมกันเป็นกลุ่มๆ
ฝูง	ใช้กับ	คนหรือสัตว์ที่อยู่รวมกันมากๆ
ดับ	ใช้กับ	จาก ลูกปืน
วง	ใช้กับ	ตะกร้อ คนชุดหนึ่งที่ล้อมวงกันทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เช่น เล่นดนตรี ร้องเพลง

ลักษณะนาม ที่บอกจำนวนและมาตราของคำนาม เช่น

กู่ลี	ใช้กับ	ผ้าที่ห่อรวมกัน
โหล	ใช้กับ	ของที่รวมกัน 12 สิ่ง เช่น ปากกา ดินสอ
คู่	ใช้กับ	ของที่มีชุดละ 2 สิ่ง เช่น ซ้อนส้ม รองเท้า ถุงเท้า
ถัง	ใช้กับ	ข้าวสาร ถัง งบ
บาท	ใช้กับ	เงิน
ปีบ	ใช้กับ	น้ำตาล น้ำ

คราวนี้เรามาทำแบบฝึกหัดกันดีกว่า
นะคะ

กิจกรรมที่ ๕

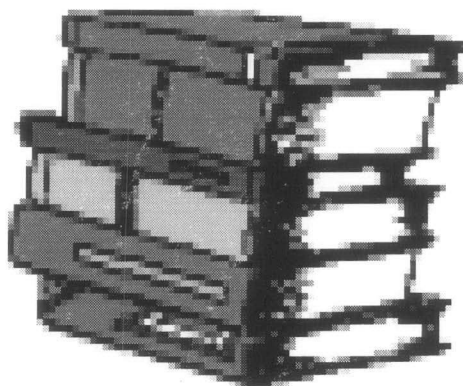
เพลงสองแสนแหวนวง ศิลปินผู้ย ญาติเยอะ

สองแสนและแหวนวง นี้ออกตามตรงว่าไม่แพง ไม่แพง เป็น
สาวแก้มปลั่ง เหมือนดังรถเก๋งป้ายแดง ใหม่ดีเครื่องดีไม่มีใครแซง ไม่

ลักษณะนามในเพลงนี้มีกี่คำกันครับ _____ คำ
อะไรบ้างเอ๋ย _____

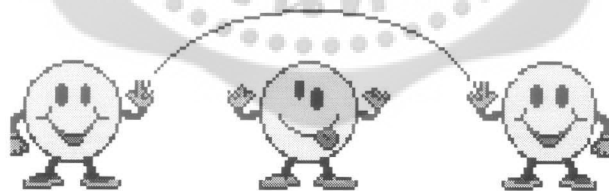

เห็นไหมครับคำนามไม่ยากเลยใช่ไหมครับ
น้องๆคงเข้าใจกันดีนะคะ
งั้นเรามาทำแบบทดสอบกันดีกว่านะคะ

คำศัพท์ท้ายบท

๑. สามานยนาม (สา - มาน - ยะ - นาม)	ความหมาย	นามทั่วไป
๒. วิสามานยนาม (วิ - สา - มาน - ยะ - นาม)	ความหมาย	นามที่เป็นชื่อเฉพาะ
๓. ป๋ยััน (ป๋อ - หยััน)	ความหมาย	ไม่กลัว ไม่กังวล
๔. เจียงฮาย (เซียง - ฮาย)	ความหมาย	จังหวัดเชียงราย
๕. ภูธร (พู - ทอน)	ความหมาย	ต่างจังหวัด , ภูเขา
๖. สมุหนาม (สะ - หมุ - หะ - นาม)	ความหมาย	นามบอกหมวดหมู่
๗. อาการนาม (อา - กาน - ระ - นาม)	ความหมาย	นามบอกอาการ
๘. ความอาญา (ความ - อา - ยา)	ความหมาย	ความที่เป็นโทษ
๙. ลักษณะนาม (ลัก - สะ - หนะ - นาม)	ความหมาย	นามบอกลักษณะ
๑๐. สุริยน (สุ - ริ - ยน)	ความหมาย	พระอาทิตย์
๑๑. สนธยา (สน - ทะ - ยา)	ความหมาย	เวลาค่ำ

แบบทดสอบระหว่างเรียนชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองชุดที่ ๑
เรื่อง โอ้ว่าบทเพลงนี้มีค่านาม

คำชี้แจง

๑. ให้นักเรียนทำเครื่องหมายกากบาท X ลงบนข้อ ก ข ค หรือ ง หน้าคำตอบที่ถูกต้องที่สุดในกระดาษคำตอบ

๒. แบบทดสอบประจำแบบฝึกชุดที่ ๑ มีจำนวน ทั้งหมด ๑๐ ข้อ

๑. ข้อใดกล่าวถึงค่านามไม่ถูกต้อง

ก. ค่านามเป็นคำใช้เรียกสัตว์

ข. ค่านามเป็นการบอกการกระทำ

ค. โต๊ะเรียนเป็นค่านาม

ง. ชื่อสถานที่เป็นค่านาม

๒. “ ถ้วย.....นั้นมียาคาย่อมเยาน่าใช้ ” เติมค่านามในช่องว่างให้ถูกต้อง

ก. ใบ

ข. อัน

ค. ถ้วย

ง. พวก

๓. ข้อใดใช้ลักษณนามไม่ถูกต้อง

ก. ขลุ่ยอันนี้เป่าไม่ค่อยดัง

ข. ซอเครื่องนี้มีเสียงไพเราะ

ค. วิทยุอันนี้รับได้หลายสถานี

ง. นาฬิกาเรือนนี้เสียแล้ว

๔. สำนวนใดมีค่านามมากที่สุด

ก. น้ำเซียวอย่าขวางเรือ

ข. น้ำนิ่งไหลลึก

ค. น้ำลดตอผุด

ง. น้ำพึ่งเรือเสือพึ่งป่า

๕. “การบำรุงพ่อแม่ไม่ต้องรอจนพ่อแม่แก่เฒ่า ลูกประพฤติตัวดีไม่ทำตัวให้พ่อแม่เดือดร้อนหรือหนักใจตรงกันข้ามนำความปลื้มปิติมาสู่พ่อแม่ แค่นั้นก็ถือเป็นการบำรุงพ่อแม่ได้อย่างหนึ่งคือการบำรุงหัวใจ” จากข้อความมีค่านามกี่คำ

ก. ๓

ข. ๔

ค. ๕

ง. ๖

๖. คำใดใช้ลักษณะนามเหมือนกัน

ก. ธนู รถยนต์

ข. บ้าน ปากกา

ค. แคน แห

ง. นาฬิกา หนังสือ

๗.

บินหลาดง ยังกงโอบบิน บินหลาดินบินตรงมาลงได้

บินหลาเจก บินไปหลบบนคบไม้ เหนือกองขี้ควาย ที่ไร่บินหลา

โรงเรียนบ้านพี่ไม่มีครู น้องๆ หนูๆ ก็ไม่มา แล้วใครจะให้วิชา ถ้าครูถูกฆ่าถูกตี

เพื่อนน้องมาจาก เชียงราย เธอย้ายมาสอนที่นี่ ถูกกรมทำร้ายทุบตี บัดนี้เป็นเจ้าหญิงนิทรา

พี่ก็รู้ข่าวคราว เรื่องครูสาวแห่ง บางนารา เป็นกุลสตรี คนดีคนกล้า จากแดนล้านนาเมืองไกล

แกแฉงนายหรือสียะ ช่วยเผื่อแผ่ส่งกำลังใจ ด้ามขวานจะสั่นลงไป ถ้ายอมให้ใครแบ่งไทยไปได้

จากเพลงไม่มีค่านามชนิดใด

ก. สามานยนาม

ข. วิสามานยนาม

ค. สมุหนาม

ง. ลักษณะนาม

๘. ข้อใดมีสมุหนาม

ก. กางเกงตัวนี้ขาดหมดแล้ว

ข. เหล่าภุมรินบินร่อนว่อนไปมา

ค. เด็กๆทุกคนต้องการความรัก

ง. มดปลวกพวกนี้มีความอดทน

๙. ข้อใดมีค่านามบอกอาการ

ก. ความคิดของเราเท่านั้นที่ทำให้เกิดความสุขและความเลว

ข. ความวิ้วยังไม้ทันหาย ความควายเข้ามาแทรก

ค. การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องรับผิดชอบเรื่องที่เกิดขึ้น

ง. กุลสตรีไทยทุกคนควรทำการบ้านการเรือนเป็น

๑๐. คำว่า “ดี” ในข้อใดไม่ใช่ค่านาม

ก. ดีทุกชนิดมักมีรสขม

ข. ดีเขาไม่ใช่คนโง่

ค. ความดีย่อมชนะความชั่ว

ง. นายดีต่อคนงานทุกคน

ภาคผนวก ค
แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านการอ่านจับใจความสำคัญ

แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
ใช้ทดสอบก่อน-หลัง การใช้เรื่อง ชุดการเรียนรู้ด้วยตนเอง เรื่อง การวิเคราะห์ชนิดของคำจาก
เพลงลูกทุ่งสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำชี้แจง

๑. แบบทดสอบเป็นแบบปรนัย ๔ ตัวเลือก จำนวน ๓๐ ข้อ คะแนนเต็ม ๓๐ คะแนน เวลา ๖๐ นาที

๒. ให้นักเรียนอ่านข้อความที่กำหนดให้ จากนั้นเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด แล้วทำเครื่องหมายกากบาท (x) ลงในกระดาษคำตอบ ในกรณีที่ต้องการเปลี่ยนคำตอบให้ขีดทับ (✕) แล้วเลือกข้อที่ต้องการ

๑. ข้อใดเป็นวิสามานยนาม

๑. หมาไทยหลังอาน	๒. ถั่วลิสง
๓. นายสมควร	๔. นามสกุล

๒. ข้อใดมีสมุหนาม

๑. พระภิกษุรูปนี้เรียบร้อยมาก
๒. นักเรียนคนนี้เรียนเก่งมาก
๓. ไฟล้่าวับนี้ล้่านมาก
๔. วัดวัดนี้สงบมาก

๓. “นักกีฬาโรงเรียนวัดสุทธิฯ ชนะใจคนดู” คำที่ขีดเส้นใต้เป็นคำนามชนิดใด

๑. สามมายนาม
๒. วิสามานยนาม
๓. อาการนาม
๔. สมุหนาม

๔. ข้อใดใช้ลักษณนามไม่ถูกต้อง

๑. แม่ชื่อจักรเย็บผ้ามาคันหนึ่ง
๒. ฤาษีองค์นี้บำเพ็ญตนอยู่ในป่า
๓. พ่อชื่อสลากกินแบ่งมา ๓ ฉบับ
๔. ค้อนเต้านี้ไม่น่าใช้เพราะใหญ่เกินไป

๕. คำว่า “น้ำ” ในข้อใดเป็นสรรพนามบุรุษที่ ๓

๑. น้ำไม่ได้มาด้วยหรือจ๊ะ
๒. คุณน้ำจะไปตลาดหรือครับ
๓. น้ำคิดว่าน้ำจะไปหัวลำโพงนะ
๔. ไม่พบคุณน้ำมานานแล้วสบายดีหรือคะ

๖. ข้อใดเป็นนิยมสรรพนาม

๑. ท่านจะไปไหนดี
๒. นี่หนังสือของฉัน
๓. ฉันไม่เห็นใครเลย
๔. เธอทราบอะไรมาบ้าง

๗. ข้อใดใช้คำสรรพนามไม่ถูกต้อง

๑. วัชรียูตกับคุณปู่ว่า วันนี้ฉันไม่ไปโรงเรียน
๒. ลุงพูดกับหลานสาวว่า พ่ungsี้ฉันจะไปกรุงเทพฯ
๓. วิชาพูดกับวิชัยเพื่อนรักว่า วันศุกร์นี้ฉันจะไปธุระ
๔. ท่านเศรษฐีพูดกับบ่าวว่า คีนนี้ข้าอยากจะไปนั่งชมจันทร์ซักหน่อย

๘. ข้อใดมีคำสรรพนามมากที่สุด

๑. ฉันคิดถึงเธอทุกวัน
๒. เขาบอกให้ผมมาหาคุณ
๓. ท่านมีพระคุณต่อฉันมาก
๔. ฉันอยากให้เธอไปพบเขาที่บ้านท่าน

๙. ข้อใดมีสรรพนามชี้ระยะปรากฏอยู่

๑. บ้านนอกนี้้งานหนักมากนะครับ
๒. คุณสมชายนั้นเขาไม่ชอบหน้าผมเท่าไร
๓. โนนใครกันละ ถือร่มมาแต่ไกล
๔. ลูกคนนี้นี้ี้ เดียวแม่ตีตายเลย

๑๐. คำที่ขีดเส้นใต้ข้อใดเป็นอกรรมกริยา

๑. แม่นั่งอยู่
๒. เขาเรียกลุง
๓. เธอขายส้มตำ
๔. เขาหัวถูงผ้ามา

๑๑. คำว่า “พร้อม” ในข้อใดเป็นคำกริยา
๑. เครื่องมือพร้อมแล้ว
 ๒. เครื่องมือมีพร้อมแล้ว
 ๓. เรามีเครื่องมือพร้อมแล้ว
 ๔. เราออกจากบ้านพร้อมเพื่อน
๑๒. คำว่า “ตาม” ในข้อใดเป็นคำกริยา
๑. เขาเลี้ยงลูกตามมีตามเกิด
 ๒. เขาตามเธอไปทุกหนทุกแห่ง
 ๓. เราต้องทำตามกฎหมาย
 ๔. แม้เขาจะจนก็ตาม แต่เขาก็ไม่เคยโกงใคร
๑๓. คำที่ขีดเส้นใต้ในข้อใดเป็นคำสันธาน
๑. พอได้ยินเสียงร้องว่าช่วยด้วยเขาก็รีบวิ่งไปทันที
 ๒. ใครๆก็อยากให้เธอไปด้วยเพราะเป็นคนคุยสนุก
 ๓. โรงพยาบาลนี้ตรวจรักษาตาด้วยเครื่องมือทันสมัย
 ๔. ทหารจะปรับปรุงการเก็บภาษี ด้วยปรากฏว่ามีผู้เสียภาษีมากขึ้น
๑๔. ข้อใดที่ใช้คำสันธานเชื่อมแล้วทำให้ใจความขัดแย้ง
๑. ถึงเขาจะยิ่งใหญ่ฉันก็ไม่กลัว
 ๒. ถ้าไม่ออกไปเที่ยวก็ท่องหนังสือนะ
 ๓. ถ้าฝนไม่ตกเข้านี้ ตอนบ่ายก็คงมา
 ๔. กินขนมนี้ให้หมดมิฉะนั้นก็เก็บเอาไว้
๑๕. ข้อใดใช้คำสันธานไม่ถูกต้อง
๑. พอฉันเห็นเงาตะคุ่มๆอยู่ ฉันก็ตะโกนถาม
 ๒. ง่วงก็นอนเสีย หรือไม่ก็ลุกไปล้างหน้า
 ๓. เพราะเขาขับรถประมาท จึงเกิดอุบัติเหตุ
 ๔. ทีมฟุตบอลโรงเรียนเราชนะเลิศแต่ได้รับคำชมเป็นอย่างมาก
๑๖. “กว่าถั่วจะสุก งาก็ไหม้” เป็นประโยคที่มีคำสันธานชนิดใดเป็นตัวเชื่อม
๑. เชื่อมความขัดแย้ง
 ๒. เชื่อมความคล้ายตาม
 ๓. แสดงการเป็นเหตุเป็นผลกัน
 ๔. ให้เลือกอย่างใดอย่างหนึ่ง

๑๗. "เราทำงานเพื่อเราจะได้สนองคุณชาติ" คำในข้อใดเป็นคำสันธาน

๑. ได้
๒. เพื่อ
๓. ทำงาน
๔. สมอง

๑๘. สำนวนใดมีคำบุพบท

๑. หวานนอกขมใน
๒. น้ำขุ่นไว้ใน น้ำใสไว้นอก
๓. มั่งมีในใจ แล่นโบบนบก
๔. ความในอย่านำออก ความนอกอย่านำเข้า

๑๙. ข้อใดมีคำเชื่อมประโยค

๑. เขาเหมือนพ่อของเขามากทีเดียวนะ
๒. ถ้าเขาไม่มาช่วยโทรศัพท์บอกฉันด้วย
๓. เขาต้องลำบากใจเพราะปากของเขาแท้ๆ
๔. หมอแนะนำให้ลดน้ำหนักลงสักสองสามกิโล

๒๐. ข้อใดใช้คำบุพบทไม่ถูกต้อง

๑. ลูกศิษย์ปรึกษากับครู
๒. ทุกคนควรสละชีพเพื่อชาติ
๓. ปากกานี้ใช้สำหรับเขียนแผ่นใส
๔. ลูกเสือทุกคนเดินทางโดยความอดทน

๒๑. คำว่า "ที่" ในข้อใดเป็นคำบุพบท

๑. เราควรเก็บของไว้เป็นที่ๆ
๒. ครูสั่งให้นักเรียนนั่งเป็นที่
๓. เจ้าหน้าที่มารังวัดที่ดิน
๔. เขาวางปากกาไว้ที่โต๊ะ

๒๒. คำว่า "หลัง" ในข้อใดเป็นคำบุพบท

๑. เขามาถึงหลังบ่ายโมง
๒. เธอจะซื้อบ้านหลังไหน
๓. หลังคาบ้านของเขามีสีเขียว
๔. หนังสือเล่มแรกของเธอ เล่มหลังของฉัน

๒๓. "บ้านเราใหญ่อย่างกับวังณะ" คำใดเป็นคำวิเศษณ์

๑. อย่าง	๒. กับ
๓. ใหญ่	๔. ณะ

๒๔. "ม้าตัวไหนวิ่งได้ไกลที่สุด" คำใดเป็นคำวิเศษณ์

๑. ตัว	๒. วิ่ง
๓. ไกล	๔. สุด

๒๕. ข้อใด ไม่มี คำวิเศษณ์

๑. เขาสวมแว่นตาสีเขียว
๒. รถยนต์คันนี้สีเขียวแก่
๓. พระอินทร์มีสี่กายเขียว
๔. น้องอยู่ที่บ้านน้ำเขียว

๒๖. คำวิเศษณ์ในข้อใดบอกขนาด

๑. ลูกสาวคนโตของบ้านควรทำตัวให้น้อง ๆ เคารพ
๒. สารวัตรใหญ่สถานีตำรวจพระลานน่านับถือ
๓. เสียงนิตเดียวอย่างนี้ไม่น่าร้องเพลงได้
๔. เมืองเล็ก ๆ อย่างเมืองนี้น่าอยู่

๒๗. ข้อใดมีคำอุทานเสริมบท

๑. น้ำเย็นเจี๊ยบ
๒. เด็กร้องไห้แง
๓. เขายากจนแสนเข็ญ
๔. ทำไมเขาไม่ดูหนังสือหน้า

๒๘. ข้อใดใช้คำอุทาน ไม่ถูกต้อง

๑. โอ ! ได้รางวัลที่ ๓ หรือ
๒. ตายจริง ! ฝนตกหรือนี้
๓. ชะ ชะ ! เจ้านี้กำแหงนัก
๔. เอ! ป่านนี้น้องยังไม่กลับบ้าน

๒๙. ข้อใด ไม่มี คำอุทานเสริมบท

๑. นี่เธอเข็ดน้ำมูกน้ำลายเสียบ้าง
๒. เด็กคนนี้ชอบกระแทกแตกตื่นใส่ผู้ใหญ่
๓. ซื่อทำไมรถกักรถแก๊ง น้ำมันก็แพงจะตาย
๔. น้ำเป็บซังเป็บซีพวกนี้ไม่มีประโยชน์แก่ร่างกาย

๓๐. “แม่เจ้าไว้ย ! สวยอะไรอย่างนี้” คำว่า แม่เจ้าไว้ย เป็นคำอุทานประเภทใด

๑. อุทานแสดงอาการรับรู้
๒. อุทานแสดงอาการสงสัย
๓. อุทานแสดงอาการร้องเรียก
๔. อุทานแสดงอาการประหลาดใจ

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ประวัติย่อผู้ทำสารนิพนธ์

ชื่อ ชื่อสกุล นางสาวพรรณราย งามดี
 วันเดือนปีเกิด 1 มิถุนายน 2526
 สถานที่เกิด กรุงเทพมหานคร
 สถานที่อยู่ปัจจุบัน 159/ 81 ถนนรามอินทรา แขวงอนุสาวรีย์
 เขตบางเขน กรุงเทพมหานคร
 ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน รัฐบาล
 สถานที่ทำงานปัจจุบัน หมู่ 9 ตำบลหลักชัย อำเภอลาดบัวหลวง
 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา 13230

ประวัติการศึกษา

พ.ศ.2547

คณะครุศาสตร์

จาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

พ.ศ.2553

กศ.ม. สาขาการมัธยมศึกษา(การสอนภาษาไทย)

จาก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

